FRDL Małopolski Instytut Samorządu Terytorialnego i Administracji

Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej 1989 r.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KRZESZOWICE

NA LATA 2014-2020

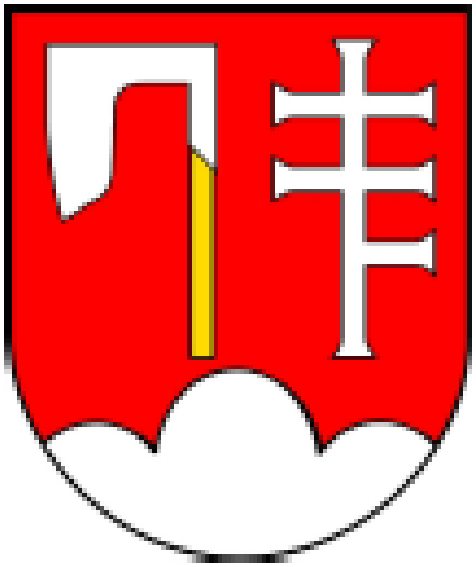

Krzeszowice 2014

SPIS TREŚCI:

WSTĘP 4
METODYKA PROCESU AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KRZESZOWICE NA LATA 2013-2020 8
DIAGNOZA SPOŁECZNA – OCENA ZASOBÓW POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE KRZESZOWICE 12
MISJA POLITYKI SPOŁECZNEJ GMINY KRZESZOWICE 64
ANALIZA SWOT POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE KRZESZOWICE 65
PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KRZESZOWICE NA LATA 2014-2020 69
OBSZAR PRIORYTETOWY: ZINTEGROWANE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO ... 73
I.1. Cel operacyjny: Wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych 76
I.2. Cel operacyjny: Prowadzenie działań ułatwiających integrację w społeczeństwie osób starszych i niepełnosprawnych 81
I.3. Cel operacyjny: Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym 83
I.4. Cel operacyjny: Zmiana wizerunku pomocy społecznej w świadomości mieszkańców gminy 84
I.5. Cel operacyjny: Rozwój form współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie gminnej polityki społecznej 86
I.6. Cel operacyjny: Wzmacnianie tożsamości lokalnej poprzez pielęgnację historii, kultury i rodzimych tradycji 87
OBSZAR PRIORYTETOWY: BEZPIECZNA I ZDROWA GMINA 89
II.1. Cel operacyjny: Intensyfikacja działań służących bezpieczeństwu publicznemu w gminie 91
II.2. Cel operacyjny: Prowadzenie działań służących ograniczeniu zjawiska narkomanii i alkoholizmu 93
II.3. Cel operacyjny: Podniesienie jakości usług medycznych w gminie 95
II.4. Cel operacyjny: Promocja zdrowego stylu życia mieszkańców i rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej 97
II.5. Cel operacyjny: Poprawa warunków mieszkaniowych w gminie 99
II.6. Cel operacyjny: Zachowanie wysokiego poziomu estetyki gminy 100

OBSZAR PRIORYTETOWY: ELASTYCZNY RYNEK PRACY 101
III.1. Cel operacyjny: Aktywizacja zawodowa osób młodych 103
III.2. Cel operacyjny: Aktywizacja zawodowa dorosłych 105
III.3. Cel operacyjny: Rozwój systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy 107
III.4. Cel operacyjny: Promocja przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem samozatrudnienia 108
OBSZAR PRIORYTETOWY: PRZYJAZNA SZKOŁA 109
IV.1. Cel operacyjny: Wdrożenie kompleksowej oferty czasu wolnego dla dzieci i młodzieży 111
IV.2. Cel operacyjny: Rozwój funkcji opiekuńczej i wychowawczej krzeszowickich placówek oświatowych 113
IV.3. Cel operacyjny: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu gminy 115
IV.4. Cel operacyjny Doposażenie szkół i placówek kulturalno-oświatowych w nowoczesne narzędzia pracy dydaktycznej 117
RAMY FINANSOWE REALIZACJI STRATEGII 119
SYSTEM MONITORINGU I AKTUALIZOWANIA STRATEGII 126

WSTĘP

Aktualizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice rozpoczęto w II połowie 2012 roku, zgodnie z umową podpisaną pomiędzy Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Krzeszowicach, reprezentowanym przez Panią Ewę Gędłek – Kierownik GOPS, a Małopolskim Instytutem Samorządu Terytorialnego i Administracji, reprezentowanym przez Janusza Olesińskiego – Dyrektora Instytutu.

Zaktualizowanie Strategii było spełnieniem wymogów nałożonych przez Ustawę o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r. (t.j. Dz. U. z 2013, poz. 182 z późn. zmianami), która w art. 17, ust.1., pkt.1. mówi:

„Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;”

Ustawa o pomocy społecznej stanowiła kolejny etap budowy nowego systemu aktywnej polityki społecznej w Polsce mając na celu stworzenie solidnego fundamentu polityki opartej na trzech zasadach:

- po pierwsze, w sposób systematyczny i kompleksowy budowana jest sieć bezpieczeństwa socjalnego i włączenia społecznego, oparta na realnych podstawach utrzymania gospodarstw domowych,
- po drugie, tworzy się spójny system wspierający aktywizację osób bezrobotnych na rynku pracy i na polu pomocy społecznej, tak aby każdemu zagwarantować szansę aktywizacji i godnego życia,
- po trzecie, tworzy się skoordynowany system instytucjonalny, jasno prezentujący odpowiedzialność instytucji rządowych i samorządowych, otwierający jednocześnie przestrzeń dla aktywności obywatelskiej organizacji sektora pozarządowego.

18 marca 2011 r. Sejm RP uchwalił Ustawę o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. nr 81, poz. 440, 2011 r.). Nowelizacja nakłada na jednostki samorządu terytorialnego nowe obowiązki, m.in. w sposobie przygotowywania i zarządzania Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych. Od 3 maja 2011 r., czyli od momentu wejścia w życie przepisów, gminy, powiaty i samorządy województw są zobligowane do aktualizowania własnych strategii rozwiązywania problemów społecznych z uwzględnieniem nowych wytycznych.

Do najważniejszych z nich należą:

- dokonywanie oceny zasobów na podstawie analizy lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej,
- planowanie w zakresie dostępnej infrastruktury, kadry i działających na terenie JST organizacji pozarządowych, realizujących zadania z zakresu polityki społecznej,
- analizowanie nakładów finansowych na zadania pomocy społecznej,
- tworzenie rozkładów przestrzennych dla zjawisk z zakresu polityki społecznej, w tym przede wszystkim dla liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, rodzajów ich problemów, itp.

Niniejsza strategia jest dokumentem zaktualizowanym zgodnie z nowelizacją prawa w tym zakresie.

Oparcie funkcjonowania polityki społecznej w gminie na długofalowym planowaniu, na przejrzystych celach o różnym horyzoncie czasowym, pomaga zarządzać sferą polityki społecznej i ułatwia pozyskiwanie funduszy zewnętrznych na realizację zadań tejże polityki. Strategia pomaga także skoordynować działania różnych instytucji działających na polu polityki społecznej w gminie wokół głównego kierunku działań i głównych problemów w tej sferze.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez instytucje gminy (Urząd Miejski, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, instytucje kultury). Strategia proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji działających na polu polityki społecznej w gminie Krzeszowice. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej.

Okres realizacji zaktualizowanej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice przyjęto na siedem lat (2014-2020), co ułatwi władzom gminy formułowanie zadań do realizacji w ramach przyszłych funduszy strukturalnych Unii Europejskiej. Strategia posiada ścisłą korelację z kluczowymi dokumentami planistycznymi na szczeblu lokalnym – aktualizowaną Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Krzeszowice, Planem Rozwoju Lokalnego Gminy, Programem Rewitalizacji Obszarów Miejskich i regionalnym – Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego „Małopolska 2020", a także z dokumentami operacyjnymi, sformułowanymi przez polski rząd pod kątem wykorzystania funduszy strukturalnych Unii Europejskiej i innych zewnętrznych źródeł finansowania (Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego).

Przed rozpoczęciem procesu planowania strategicznego w Gminie Krzeszowice powołano grupę roboczą, w skład której weszli przedstawiciele Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej, Policji, Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, szkół, a także reprezentanci lokalnych organizacji pozarządowych i instytucji zajmujących się polityką społeczną.

Tabela 1. Grupa robocza ds. aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice na lata 2014-2020

L.p	Imię i nazwisko	Stanowisko	Instytucja
1	Renata Wiszniewska	Kierownik Sekcji Organizacyjnej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach
2	Renata Grabowska	Kierownik Sekcji Świadczeń Rodzinnych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach
3	Anna Cyran	Kierownik Sekcji Usług Opiekuńczych	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach
4	Maria Knapik	Kierownik Sekcji Pomocy Środowiskowej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach
5	Katarzyna Szymczycha	Kierownik Sekcji Wspierania Rodziny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach
6	Monika Przybylska	Starszy pracownik socjalny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach
7	Anna Ziółko	Pracownik socjalny	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach
8	Janusz Mitka	Komendant Straży	Straż Miejska w Krzeszowicach
9	Łukasz Kłeczek	Pośrednik Pracy	Urząd Pracy w Krzeszowicach
10	Sławomir Korzycki	Pośrednik Pracy	Ochotnicze Hufce Pracy w Krzeszowicach
11	Ryszard Piotrowski	Dyrektor	Publiczne Gimnazjum w Krzeszowicach
12	Elżbieta Chochół	Dyrektor	Szkoła Podstawowa w Krzeszowicach
13	Marta Hromek	Członek Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzeszowicach
14	Marzena Maluchnik	Podinspektor	Urząd Miejski w Krzeszowicach
15	Ryszard Ryś	Członek Fundacji	Fundacja Pomocy Dzieciom w Tenczynku
16	Magdalena Szczygieł	Specjalista pracy z rodziną	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Krakowie
17	Małgorzata Malinowska	Pielęgniarka środowiskowa	Krzeszowickie Centrum Zdrowia
18	Mieczysław Wójcik	Radny	Urząd Miejski w Krzeszowicach
19	MichalinaNowakowska-Malczyk	Radna	Urząd Miejski w Krzeszowicach
20	Jan Kanty - Wójcik	Radny	Urząd Miejski w Krzeszowicach
21	Mirosław Gurtkiewicz	Członek Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Komisariat Policji w Krzeszowicach
22	Nina Kurdziel	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	Urząd Miejski w Krzeszowicach
23	Jacek Lorenc	Członek Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Krzeszowickie Centrum Zdrowia
24	Barbara Kamysz	Kierownik Filii Urzędu Pracy	Urząd Pracy w Krzeszowicach

25	Justyna Nocula	Doradca zawodowy	Urząd Pracy w Krzeszowicach
26	Maria Żbik	Członek Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krzeszowicach
27	Paweł Jakub Nowak	Dyrektor Poradni	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krzeszowicach
28	Maciej Woszczyna	Komendant Policji	Komisariat Policji w Krzeszowicach

Ze strony MISTiA prace związane z aktualizacją strategii wykonywali: Wojciech Odzimek (kierownik projektu) oraz Dawid Hoinkis – konsultanci Wydziału Programów i Projektów.

Zespół konsultantów MISTiA pragnie złożyć gorące podziękowania wszystkim członkom grupy roboczej za poświęcony czas i pomoc merytoryczną w trakcie aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice.

METODYKA PROCESU AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KRZESZOWICE NA LATA 2014-2020

Przyjęta metodyka aktualizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice oparta została na partnersko-eksperckim modelu budowy planów strategicznych, w pełni oddającym oczekiwania krajowych oraz unijnych instytucji wspomagających rozwój lokalny w Polsce. Metodyka MISTiA uwzględniała szersze, ponadlokalne i długoletnie doświadczenia konsultantów w tworzeniu długofalowych planów rozwoju, zarówno strategii ogólnych (gminy, powiaty, województwa), jak również branżowych (polityki społecznej, rozwoju przedsiębiorczości, rynku pracy, turystyki, oświaty).

Organizacja procesu

W pracach aktualizacyjnych udział wzięli przedstawiciele instytucji publicznych i organizacji społecznych z terenu gminy, tworząc Grupę Roboczą. W jej skład, z uwagi na pełnioną rolę współtworzenia Strategii, weszli przedstawiciele Urzędu Miejskiego, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Straży Miejskiej, Policji, Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, szkół, a także reprezentanci lokalnych organizacji pozarządowych i instytucji zajmujących się polityką społeczną.

Obraz środowiska lokalnego – ocena zasobów polityki społecznej w Gminie

Planowanie strategiczne oparte jest na obiektywnej ocenie społecznego i ekonomicznego charakteru społeczności lokalnej i jej miejsca na mapie regionu. W ramach realizacji tychże działań przeprowadzona została:

- ekspercka analiza struktury społecznej Gminy Krzeszowice w ujęciu dynamicznym (lata 2007-2012) oraz porównawczym (w stosunku do powiatu krakowskiego i regionu małopolskiego). W efekcie prac eksperckich powstał opis sytuacji społecznej Gminy Krzeszowice, będący punktem wyjścia do prac planistycznych i stanowiący element niniejszej strategii. Praca analityczna konsultantów MISTiA prowadzona była w oparciu o materiały i dokumenty uzyskane z Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowicach, Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego, Straży Miejskiej, Policji, Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Regionalnych) oraz Urzędu Statystycznego w Krakowie;
- analiza infrastruktury i kadry instytucji polityki społecznej w Gminie, w kontekście możliwości skutecznej realizacji celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych;

- analiza sektora pozarządowego, realizującego zadania z zakresu polityki społecznej, w Gminie Krzeszowice;
- analiza liczby osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, w podziale na rodzaje problemów oraz rozkład ilościowy na terenie Gminy.

Analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych – analiza strategiczna przeprowadzona metodą SWOT

Kolejnym ważnym elementem prac nad aktualizacją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice była analiza zasobów wewnętrznych polityki społecznej Gminy (silne i słabe strony polityki społecznej) oraz analiza otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń dla dalszego rozwoju sektora społecznego. W tym celu zweryfikowano analizę SWOT, która stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych. W otoczeniu zewnętrznym zidentyfikowano i uszczegółowiono trendy polityczne, ekonomiczne, społeczne, technologiczne, ekologiczne i prawne, rozumiane jako szanse, ale także zagrożenia.

Weryfikacja Misji polityki społecznej Gminy

Kluczowym elementem niniejszej strategii jest Misja – naczelny cel polityki społecznej Gminy, wokół którego powinny koncentrować się działania różnych lokalnych instytucji publicznych, środowisk i organizacji społecznych.

Członkowie Grupy Roboczej zaproponowali swoje propozycje misji, które stały się podstawą dla jej końcowej wersji, w pełni oddającej aspiracje mieszkańców i służącej długofalowemu rozwojowi społecznemu Gminy.

Sformułowanie/weryfikacja obszarów priorytetowych polityki społecznej w Gminie

Zasadniczą rolą Grupy Roboczej było przeanalizowanie dotychczasowych oraz zidentyfikowanie nowych obszarów priorytetowych (kierunków rozwoju) polityki społecznej w Gminie Krzeszowice, czyli takich obszarów, które odzwierciedlają zasadnicze pola działań w zakresie tej polityki. Wybór obszarów priorytetowych był wynikiem analizy bieżącej sytuacji społecznej w Gminie, prognoz w tym zakresie oraz analizy otoczenia zewnętrznego i wymogów ustawowych.

Określanie obszarów priorytetowych dla Gminy Krzeszowice nastąpiło na warsztatach strategicznych, dając szansę na pracę indywidualną, w zespołach i na sesji plenarnej. Dzięki temu umożliwiono uczestnikom spotkań całościową refleksję nad perspektywami rozwoju polityki społecznej w Gminie.

W efekcie zidentyfikowano i przeanalizowano pod kątem zagadnień strategicznych cztery obszary priorytetowe polityki społecznej w Gminie Krzeszowice:

1. **Zintegrowane i aktywne społeczeństwo,**
2. **Bezpieczna i zdrowa gmina,**
3. **Elastyczny rynek pracy,**
4. **Przyjazna szkoła.**

Plan operacyjny Strategii – cele strategiczne, cele operacyjne, zadania

Kolejną ważną rolą Grupy Roboczej była weryfikacja oraz formułowanie nowych celów i zadań dla czterech obszarów priorytetowych polityki społecznej w Gminie Krzeszowice. Dla ukazania hierarchii i powiązań łączących poszczególne poziomy planów operacyjnych, opisano je w następującym układzie:

- cele strategiczne (odpowiadające na pytanie: co chcemy osiągnąć?)
- cele operacyjne (w jaki sposób to osiągnąć?)
- zadania (co zrobimy?)

W ciągu trzech intensywnych sesji warsztatowych z członkami Grupy Roboczej zweryfikowano plany operacyjne w czterech zdefiniowanych obszarach priorytetowych, wieńcząc tym samym prace nad aktualizacją „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice". Ostateczna wersja Strategii jest dokumentem perspektywicznym i długofalowym, a jednocześnie zawierającym priorytety i narzędzia realizacji, które na najbliższe lata wydają się stwarzać najwięcej możliwości dla rozwoju społecznego w Gminie Krzeszowice. Z biegiem czasu, w ciągłym procesie wdrażania, Strategia będzie ulegać modyfikacjom i aktualizacjom tak, aby jej realizacja odpowiadała potrzebom i aspiracjom lokalnej społeczności.

Warsztaty z członkami Grupy Roboczej prowadzono metodami interaktywnymi z użyciem narzędzi (technik) treningowych, pozwalających uczestnikom indywidualnie i grupowo identyfikować, następnie analizować i proponować możliwe rozwiązania. Ten sposób pracy traktuje uczestników spotkań jako ekspertów posiadających znaczące doświadczenie, a rolą konsultantów jest prowadzenie procesu budowy strategii oraz proponowanie narzędzi i podawanie przykładów rozwiązań sprawdzonych w innych samorządach. Każde spotkanie warsztatowe prowadzone było urozmaiconymi technikami: mini wykłady z użyciem prezentacji multimedialnych, techniki kreatywne, prace z formularzem, techniki pracy zespołowej, moderowana dyskusja.

Proces wdrażania

Proces wdrażania to „przejście" od planowania strategicznego do zarządzania strategicznego, czyli realizacja zapisów Strategii. Konsultanci MISTiA określili dla niniejszej strategii rekomendacje wdrożeniowe, czyli elementy, które powinny zostać spełnione, aby jej realizacja odbywała się efektywnie. Rekomendacje te – zawarte w końcowej części Strategii – dotyczą trzech poziomów:

- organizacyjnego – zarządzanie strategią,
- merytorycznego – ocena i przegląd zapisów strategii,
- społecznego – promocja i pozyskiwanie partnerów.

DIAGNOZA SPOŁECZNA – OCENA ZASOBÓW POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE KRZESZOWICE

Rys metodyczny analizy

Analizy społecznej Gminy Krzeszowice dokonano w oparciu o dane pochodzące z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowicach, Urzędu Miejskiego w Krzeszowicach, Starostwa Powiatowego w Krakowie, Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego – Filia w Krzeszowicach oraz danych statystycznych Urzędu Statystycznego w Krakowie i Głównego Urzędu Statystycznego (Bank Danych Lokalnych). Dane dotyczące lat 2007-2011 stały się podstawą analizy dynamicznej, określającej tendencje zachodzące w gminie Krzeszowice na przestrzeni pięciu lat. Uzyskane dla gminy Krzeszowice wyniki porównano także ze średnią wartością wyliczoną dla powiatu krakowskiego oraz województwa małopolskiego. W analizie porównawczej wykorzystano dane z 2011 r. – najbardziej aktualne dane GUS i US w Krakowie w momencie tworzenia niniejszej analizy.

Powierzchnia gminy

Gmina Krzeszowice zajmuje powierzchnię 139 km^2 (ponad 11% powierzchni powiatu krakowskiego) i stanowi największą jednostkę w powiecie krakowskim. Samo miasto zajmuje obszar 18 km^2, stanowiąc około 13% terytorium gminy. Bezpośrednio z gminą sąsiaduje 7 gmin: Czernichów, Jerzmanowice-Przeginia, Liszki, Zabierzów (powiat krakowski), Alwernia, Trzebinia (powiat chrzanowski) oraz Olkusz (powiat olkuski). Gminę tworzy 19 miejscowości zlokalizowanych w 24 sołectwach.

Rys. 1 Gmina Krzeszowice w układzie powiatowym

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Liczba ludności i gęstość zaludnienia

Według stanu na dzień 31 XII 2011 r.[1] Gminę Krzeszowice zamieszkiwało 32417 osób. Na terenie miasta mieszkało 10288 osób, a w sołectwach wokół Krzeszowic 22129 osób. Ludność gminy stanowi ok. 12% ludności powiatu krakowskiego i niespełna 1% ludności województwa małopolskiego. Taki poziom zaludnienia stawia gminę Krzeszowice na 16 miejscu wśród samorządów gminnych w regionie małopolskim i na 2 miejscu w powiecie krakowskim (po Skawinie).

Średnia gęstość zaludnienia w gminie wynosi 233 osób/km^2, niewiele więcej w porównaniu z powiatem krakowskim (213 osób/km^2) oraz regionem małopolskim (220 osób/km^2).

Tabela 2. Podstawowe dane o gminie Krzeszowice na tle powiatu krakowskiego i województwa małopolskiego (2011 r.)

Jednostka	Ludność	Udział w ludności powiatu [%]	Powierzchnia w km^2	Udział w powierzchni powiatu [%]
Gmina Krzeszowice	32417	12,4%	139	11,3%
Krzeszowice - miasto	10288	3,9%	18	1,5%
Krzeszowice - obszar wiejski	22129	8,5%	121	9,8%
Powiat krakowski	261857	-	15183	-
Województwo małopolskie	3346796	-	1231	-

Źródło: opracowanie własne na bazie BDL GUS

Do największych miejscowości leżących na terenach wiejskich gminy (wg danych UM w Krzeszowicach z ewidencji ludności PESEL) należą: Tenczynek (3584 mieszkańców), Wola Filipowska (2797 mieszkańców). Natomiast najmniej osób zamieszkuje: Dębnik (104 mieszkańców) oraz Żary (125 mieszkańców).

[1] BDL GUS, ludność faktycznie zamieszkała

Wykres 1 Liczba ludności w miejscowościach gminy Krzeszowice (2011 r.)

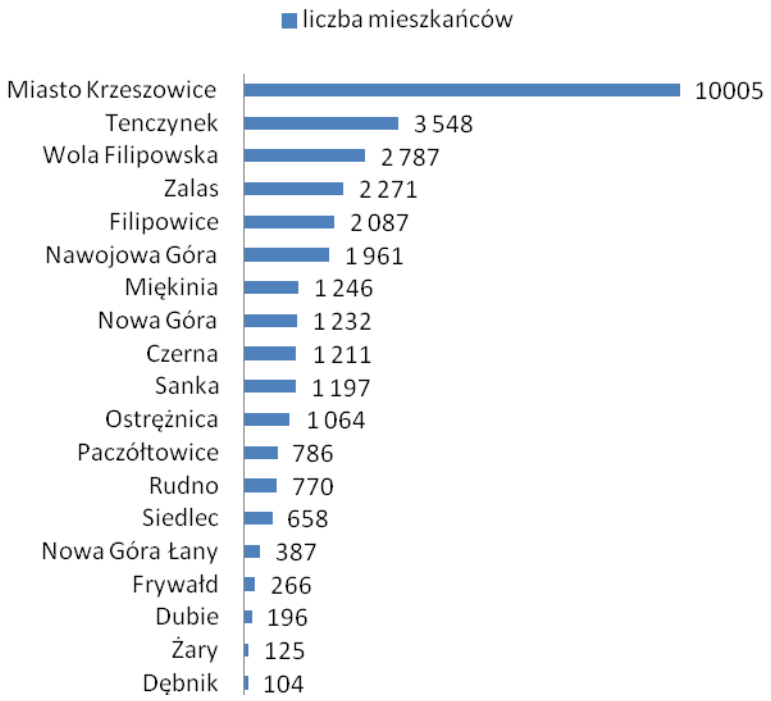

Źródło: dane UM w Krzeszowicach z ewidencji ludności PESEL

W ostatnich pięciu latach (2007-2011) obserwowano systematyczny wzrost liczby ludności w gminie Krzeszowice. Notowany wzrost liczby ludności wiąże się przede wszystkim ze wzrostem liczby ludności w mieście (wzrost o 361 osób). Z kolei na terenach wiejskich przybyło ok. 117 osób. Ogółem w gminie Krzeszowice w 2011 r. w stosunku do roku 2007 mieszkało więcej o 790 osób (wzrost liczby ludności o ok. 2,5%).

Dynamika wzrostu liczby ludności w gminie Krzeszowice w omawianym okresie była zbliżona do dynamiki wzrostu ludności w województwie małopolskim (wzrost o 2,07%). Wskaźnik ten był jednak niższy niż dla powiatu krakowskiego (wzrost o 5,63%).

Wykres 2. Liczba ludności w gminie Krzeszowice w latach 2007-2011

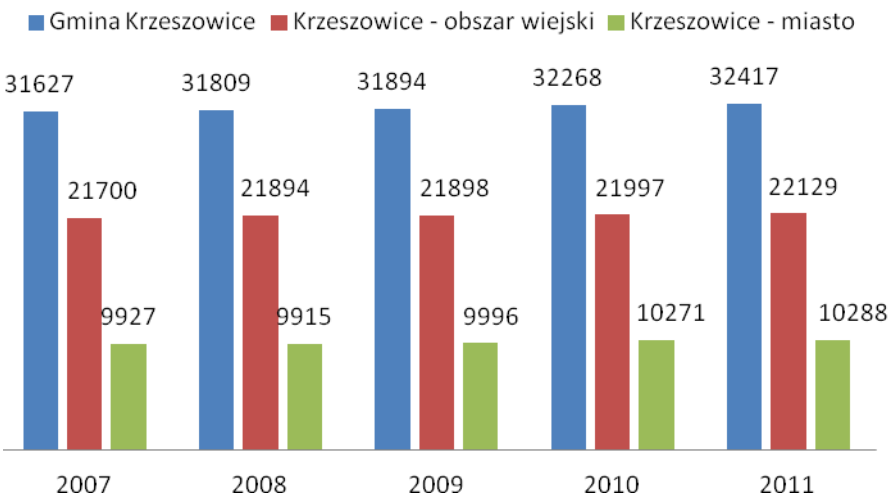

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Struktura płci ludności

Struktura płci ludności gminy Krzeszowice charakteryzuje się przewagą kobiet, które stanowiły (w 2011 r.) 51,97% ogółu mieszkańców – dla porównania wskaźnik ten dla powiatu krakowskiego wyniósł 51,11%, a dla Małopolski 51,47%. Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) osiągnął w badanej gminie w 2011 r. wysoką wartość 108 kobiet, przekraczającą średnią wyliczoną dla powiatu krakowskiego (105 kobiet) oraz regionu małopolskiego (106 kobiet)

Struktura wieku ludności

Struktura wieku ludności na koniec 2011 r. w Gminie Krzeszowice przedstawiała się następująco – 17,8% mieszkańców stanowiło grupę osób w wieku przedprodukcyjnym (17 lat i mniej), 63,3% grupę produkcyjną (18-60 lub 65 lat, w zależności od płci), zaś 18,9% zaliczało się do grupy osób w wieku poprodukcyjnym (powyżej 60 lub 65 lat).

W latach 2007-2011 zauważalny był spadek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym. Wzrastała natomiast liczba ludności w wieku poprodukcyjnym. Z kolei liczba ludności w wieku produkcyjnych utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Tendencje te obrazuje tabela poniżej.

Tabela 3. Struktura wieku ludności w gminie Krzeszowice w latach 2007-2011

Rok	Liczba ludności							Wskaźnik obciążenia demograficznego
	Ogółem	W wieku przedprodukcyjnym		W wieku produkcyjnym		W wieku poprodukcyjnym		
		Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	
2007	31627	5898	18,6	20034	63,3	5695	18,0	57,9
2008	31809	5834	18,3	20219	63,6	5756	18,1	57,3
2009	31894	5724	17,9	20319	63,7	5851	18,3	57,0
2010	32268	5802	18,0	20518	63,6	5948	18,4	57,3
2011	32417	5774	17,8	20528	63,3	6115	18,9	57,9

Źródło: opracowanie własne na bazie BDL GUS

Obserwowana w gminie tendencja malejącej liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym jest charakterystyczna dla całej Polski i jest efektem powolnego starzenia się społeczeństwa. Należy jednak zauważyć, że gmina Krzeszowice osiąga wyraźnie niższy niż w powiecie krakowskim oraz w województwie małopolskim wskaźnik liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (17,8% w stosunku do 20,1% w powiecie krakowskim oraz 19,6% w Małopolsce). Niski i nadal malejący w gminie wskaźnik ludności w wieku przedprodukcyjnym wpływa na zmniejszanie liczby uczniów w szkołach wszystkich szczebli, dlatego ważne staje się ujmowanie tych wartości w planach rozwoju szkół na terenie gminy. Ponadto należy zauważyć, że wzrastająca liczba obywateli gminy Krzeszowice w wieku poprodukcyjnym w następnych latach będzie się jeszcze pogłębiać w związku z osiąganiem wieku emerytalnego przez kolejne roczniki osób znajdujących się obecnie w licznej grupie ludności produkcyjnej.

Tabela 4. Struktura wieku ludności w gminie Krzeszowice na tle powiatu i regionu (2011 r.)

Jednostka terytorialna	Liczba ludności							Wskaźnik obciążenia demograficznego
	Ogółem	W wieku przedprodukcyjnym		W wieku produkcyjnym		W wieku poprodukcyjnym		
		Osoby	%	Osoby	%	Osoby	%	
Gmina Krzeszowice	32417	5774	17,8	20528	63,3	6115	18,9	57,9
Krzeszowice - miasto	10288	1711	16.6	6429	62,5	2148	20,9	60,0
Krzeszowice - obszar wiejski	22129	4063	18,4	14099	63,7	3967	17,9	57,0
Powiat krakowski	261857	52671	20,1	167626	64,0	41560	15,9	56,2
Województwo małopolskie	3346796	655918	19,6	2126195	63,5	564683	16,9	57,4

Źródło: opracowanie własne na bazie BDL GUS

Wykres 3 Struktura wieku ludności w gminie Krzeszowice na tle powiatu i regionu (2011 r.)

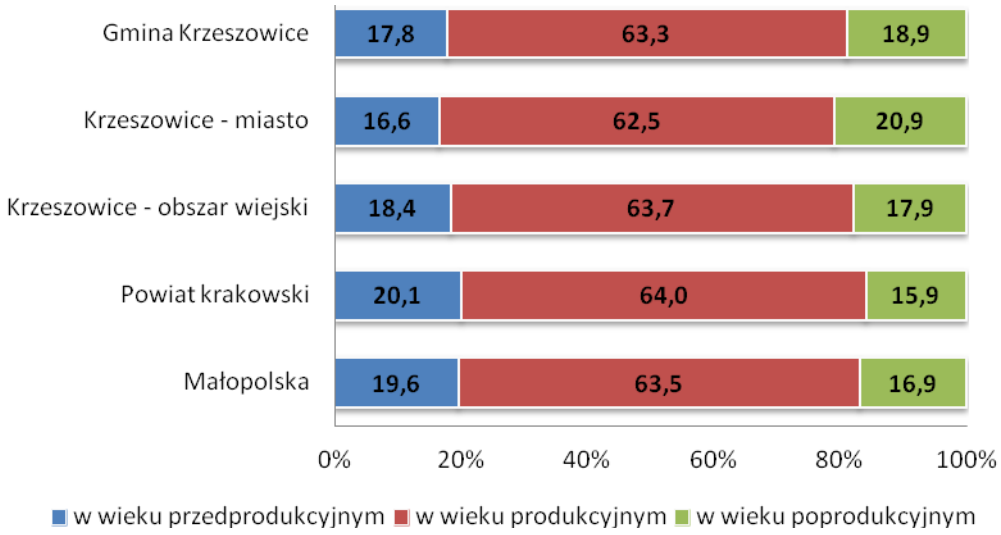

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Ze strukturą wieku ludności ściśle powiązany jest wskaźnik obciążenia demograficznego, który pokazuje liczbę osób w wieku nieprodukcyjnym przypadającą na każde 100 osób w wieku produkcyjnym. Wysoka wartość wskaźnika oznacza niekorzystną strukturę wiekową mieszkańców w danym momencie, wywierającą negatywny wpływ na jakość życia i warunki funkcjonowania lokalnej gospodarki.

W 2011 r. w Gminie Krzeszowice wartość wskaźnika obciążenia demograficznego osiągnęła 57,9, co stanowiło wynik zbliżony do przeciętnego wskaźnika dla gmin województwa małopolskiego (57,2), ale wyraźnie wyższy niż przeciętny wskaźnik w gminach powiatu krakowskiego (56,2).

Przyrost naturalny

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2011 r. w gminie Krzeszowice liczba urodzeń był równa liczbie zgonów (+/- 309 osób). Tym samym wskaźnik przyrostu naturalnego był zerowy. Porównując ostatnie pięć lat notowano wahania w relacjach między liczbą urodzeń a liczbą zgonów w gminie (na przemian w kolejnych latach występował ujemy a następnie dodatni przyrost naturalny). Relacje wartości przyrostu naturalnego (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) gminy Krzeszowice na tle powiatu i regionu obrazują tabela i wykres poniżej.

Tabela 5. Przyrost naturalny (w ‰) w gminie Krzeszowice na tle powiatu i regionu w latach 2007-2011

Jednostka	2007	2008	2009	2010	2011
Gmina Krzeszowice	-0,7	0,3	-0,9	1,9	0,0
Krzeszowice - miasto	-2,0	-0,4	0,4	1,0	-0,8
Krzeszowice - obszar wiejski	-0,1	0,7	-1,5	2,4	0,4
Powiat krakowski	0,3	1,5	1,7	1,5	0,9
Województwo małopolskie	1,4	2,2	2,3	2,2	1,7

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Wykres 4 Przyrost naturalny (w ‰) w gminie Krzeszowice na tle powiatu i regionu w latach 2007-2011

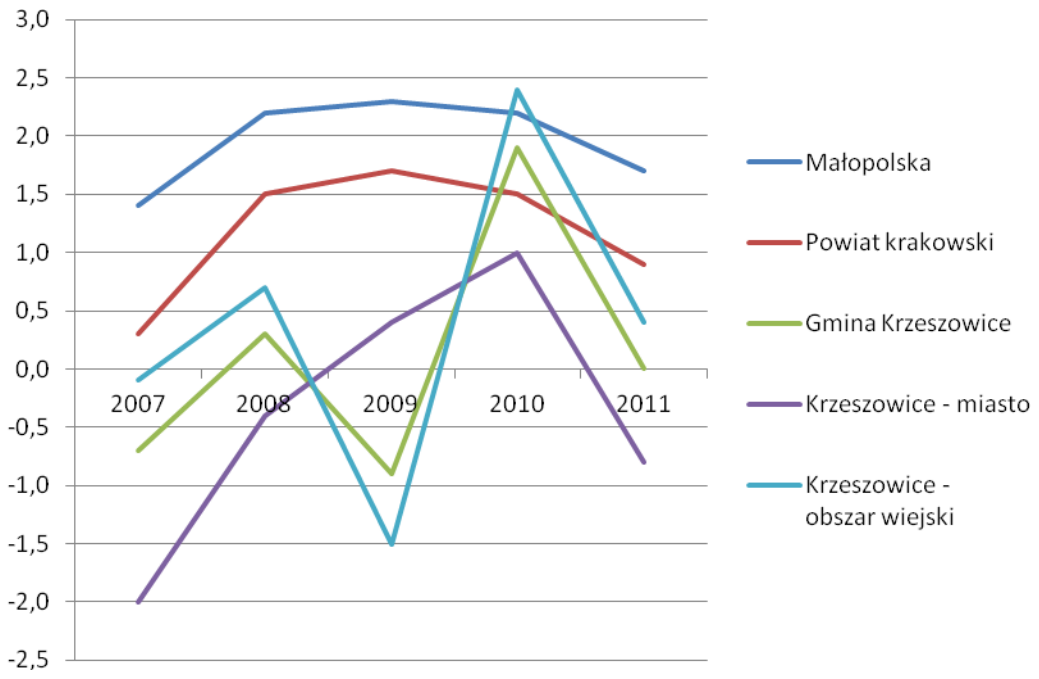

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Najwyższy wskaźnik przyrostu naturalnego w gminie (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) w analizowanym okresie odnotowano w 2010 r. (1,9 ‰). Tylko w tym roku wskaźnik dla gminy przekroczył średnią dla powiatu krakowskiego. W pozostałych latach wskaźniki przyrostu naturalnego kształtowały się poniżej średniej zarówno powiatowej, jak i regionalnej. Należy dodać, że korzystniejszy (z wyjątkiem roku 2009) wskaźnik przyrostu naturalnego jest charakterystyczny dla terenów wiejskich gminy Krzeszowice.

Tabela 6. Ruch naturalny ludności w gminie Krzeszowice w latach 2007-2011

Rok	Liczba małżeństw	Liczba małżeństw na 1000 mieszkańców	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny [osoby]	Przyrost naturalny [‰]
2007	224	7,1	305	327	-22	-0,7
2008	205	6,5	324	313	11	0,3
2009	206	6,5	296	324	-28	-0,9
2010	152	4,7	361	299	62	1,9
2011	169	5,2	309	309	0	0,0

Źródło: opracowanie własne na bazie BDL GUS

Tabela 7 Ruch naturalny ludności w Gminie Krzeszowice na tle powiatu i regionu (2011 r.)

Jednostka	Liczba małżeństw	Liczba małżeństw na 1000 mieszkańców	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Przyrost naturalny [osoby]	Przyrost naturalny [‰]
Gmina Krzeszowice	169	5,2	309	309	0	0,0
Krzeszowice - miasto	51	5,0	91	99	-8	-0,8
Krzeszowice - obszar wiejski	118	5,4	218	210	8	0,4
Powiat krakowski	1405	5,4	2739	2500	239	0,9
Województwo małopolskie	18484	5,5	35524	29727	5797	1,7

Źródło: opracowanie własne na bazie BDL GUS

Małżeństwa

Na wysokim poziomie kształtuje się wskaźnik małżeństw zawieranych w gminie Krzeszowice. W 2011 r. związek małżeński zawarło w całej gminie 152 pary (w tym 118 par zamieszkujących obszary wiejskie gminy), co oznacza relatywną wartość 5,2 małżeństw na 1000 mieszkańców gminy. Jest to wartość zbliżona od średniej powiatu krakowskiego (5,4‰), a także od średniej regionalnej (5,5‰).

Migracje mieszkańców

Korzystnie w przypadku gminy Krzeszowice prezentuje się wskaźnik salda migracji[2]. W całym analizowanym okresie przyjmował on wartości dodatnie, wpływając w ten sposób na wzrost liczby ludności w gminie.

[2] Migracje wewnętrzne wg BDL GUS

W przeliczeniu na 1000 mieszkańców gminy wskaźnik salda migracji w 2011 r. wyniósł 4,9‰ i był wyraźnie wyższy niż średnia dla województwa małopolskiego (1,1‰). Należy jednak odnotować, że korzystniejsze wskaźniki od gminy Krzeszowice charakteryzują powiat krakowski – wskaźnik salda migracji na poziomie 8,9‰. Warto zaznaczyć, żwskaźnik salda migracji osiągał w analizowanym okresie (z wyjątkiem miasta Krzeszowice w 2007 r.) wartości dodatnie zarówno dla miasta jak i terenów wiejskich gminy.

Tabela 8 Saldo migracji (w ‰) w gminie Krzeszowice na tle powiatu i regionu w latach 2007-2011

Jednostka	2007	2008	2009	2010	2011
Gmina Krzeszowice	5,3	4,2	2,9	2,5	4,9
Krzeszowice - miasto	-3,3	2,2	4,6	0,1	2,8
Krzeszowice - obszar wiejski	9,2	5,2	2,1	3,7	5,8
Powiat krakowski	8,2	7,7	9,5	9,7	8,9
Województwo małopolskie	1,0	0,9	1,1	1,1	1,1

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Wykres 5 Wskaźnik salda migracji (w ‰) w gminie Krzeszowice na tle powiatu i regionu w latach 2007-2011

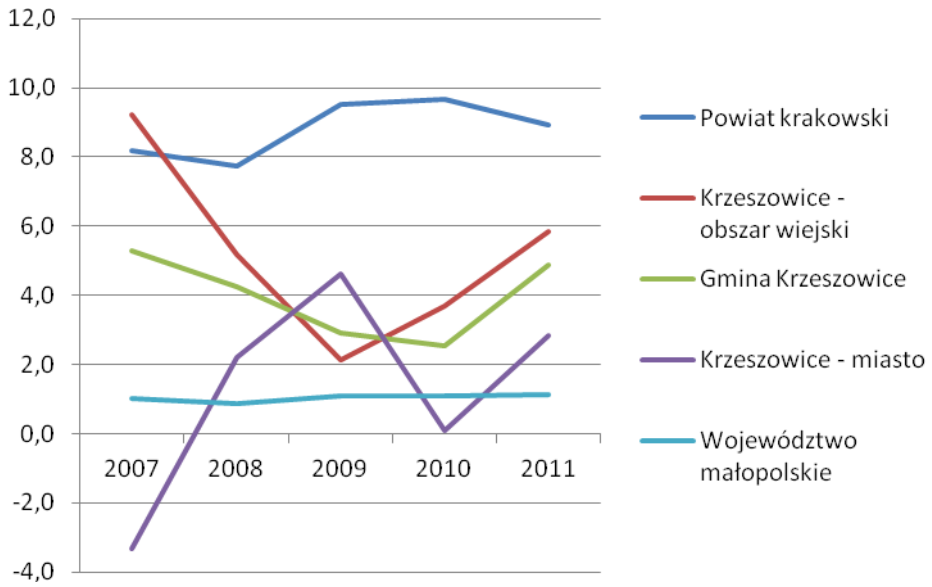

Prognozy liczby ludności w powiecie krakowskim

Prognozy liczby ludności, tworzone na bazie obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego, dotyczą samorządów powiatowych i – w przypadku powiatu krakowskiego mogą napawać optymizmem. Na przestrzeni 20 lat (do 2030 r.) zaludnienie powiatu może ulec zwiększeniu o około 8%, do poziomu 277 tys. osób.

Powiat krakowski jest jedynym w województwie małopolskim powiatem, dla którego prognozowany jest tak wyraźny wzrost liczby ludności. Jedynie jeszcze w powiecie wadowickim prognozuje się wzrost liczby ludności, ale tylko o niespełna 1%. Dla pozostałych powiatów prognoza demograficzna jest niekorzystna (spadek liczby ludności większy niż 5%). Prognozy dla Małopolski zakładają zwiększenie liczby ludności o około 1,5%.

Tabela 9. Prognozy liczby ludności w powiatach województwa małopolskiego do 2030 r.

Powiat	2010*	2011	2015	2020	2025	2030	Stopa wzrostu w latach 2010-30
	Liczba ludności w tys.						
Powiat krakowski	256,3	255,4	262,4	269,1	274,0	277,1	8,12%
Powiat miechowski	50,0	50,0	49,4	48,6	47,5	46,1	-7,80%
Powiat chrzanowski	127,5	127,0	126,0	124,3	121,8	118,6	-6,98%
Powiat olkuski	113,8	112,8	111,3	109,2	106,5	103,0	-9,49%
Powiat oświęcimski	153,7	152,8	152,2	150,8	148,5	145,2	-5,53%
Powiat wadowicki	156,5	156,7	158,1	159,1	159,0	157,7	0,77%
Woj. Małopolskie	3310,1	3309,1	3338,0	3364,7	3373,3	3359,5	1,49%

**dane rzeczywiste*

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Reasumując należy stwierdzić, że w ostatnich pięciu latach odnotowano w gminie Krzeszowice korzystne zjawiska w sferze demograficznej. Liczba ludności w gminie systematycznie wzrastała. Jest to wynikiem przede wszystkim wysokiego salda migracji. Nieco gorzej kształtowały się wskaźniki przyrostu naturalnego (od -0,9 do 1,9‰). Przyrost liczby ludności był charakterystyczny dla całego powiatu krakowskiego i jest niewątpliwie związany osiedleniem się na terenach podmiejskich mieszkańców pobliskiego Krakowa. Wysokie wskaźniki migracji świadczą o coraz większym zainteresowaniu osiedlaniem się również w gminie Krzeszowice. Silną stroną lokalnej demografii pozostaje również relatywnie znacząca grupa mieszkańców w wieku produkcyjnym, choć daje się już zauważyć w strukturze wiekowej lokalnej społeczności proces jego starzenia się (rosnąca grupa mieszkańców w wieku poprodukcyjnym). Z kolei niekorzystnym zjawiskiem jest malejąca liczba osób w wieku przedprodukcyjnym. Tendencja ta w dłuższej perspektywie może niekorzystnie wpływać na lokalny system edukacji oraz rynek pracy.

Zasoby mieszkaniowe

Na zasoby mieszkaniowe gminy Krzeszowice (wg danych na koniec 2010[3] r.) składa się 11085 mieszkań o łącznej powierzchni 840 661 m^2. Z tej puli w obrębie miasta Krzeszowice znajduje się 3984 mieszkania, czyli 36% ogółu lokali mieszkaniowych w gminie.

Porównując wartości średniej powierzchni mieszkania gmina Krzeszowice ze wskaźnikiem 75,84 m^2 osiąga zbliżony wynik do średniej regionalnej (75,54 m^2), ale niższy niż średnia dla powiatu krakowskiego (92,73 m^2). Podobne relacje można zaobserwować odnosząc przeciętną powierzchnię mieszkania do liczby mieszkańców w gminie (nieco wyższy wskaźnik niż w województwie małopolskim ale niższy niż w powiecie krakowskim). Dane te obrazuje wykres poniżej.

Tabela 10. Wskaźniki dotyczące sytuacji mieszkaniowej (stan na 2010 r.)

Gmina	Mieszkania	Przeciętna powierzchnia mieszkania w m^2	Przeciętna powierzchnia mieszkania na osobę w m^2
Gmina Krzeszowice	11085	75,84	26,05
Miasto Krzeszowice	3984	65,33	25,34
Obszar wiejski	7101	81,73	26,39
Powiat krakowski	80926	92,73	28,94
Województwo małopolskie	1089643	75,54	24,67

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Mieszkania komunalne i socjalne

Samorządy gminne ustawowo zobligowane są do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych swoich obywateli. W gestii władz miasta znajdują się także mieszkania socjalne, przydzielane osobom długotrwale zalegającym z czynszem. W 2011 r. gmina Krzeszowice dysponowała 28 lokalami socjalnymi o łącznej powierzchni 488,45 m^2.

Tabela 11. Mieszkania socjalne w gminie Krzeszowice w 2011 r.

Lokalizacja budynku	Liczba mieszkań ogółem	Powierzchnia mieszkań ogółem w m^2
Gmina Krzeszowice	28	488,45
Krzeszowice – miasto	14	256,44
Krzeszowice – obszar wiejski	14	232,01

Źródło: Opracowanie własne na bazie GOPS w Krzeszowicach

[3] Najbardziej aktualne dane w momencie opracowywania dokumentu

Mieszkania oddane do użytku

W okresie 2007-2011 oddano do użytku w gminie Krzeszowice łącznie 507 nowych mieszkań o średniej powierzchni użytkowej sięgającej 145,52 m^2. Najlepszym okresem dla budownictwa mieszkaniowego w gminie był rok 2010, w którym oddano do użytku 137 nowych obiektów mieszkalnych o średniej powierzchni równej 126,35 m^2.

Tabela 12. Mieszkania oddane do użytku w gminie Krzeszowice w latach 2007-2011

Rok	Liczba mieszkań ogółem	Powierzchnia w m^2		Mieszkania oddane do użytku na 1000 ludności
		Mieszkań ogółem	Mieszkania średnio	
2007	87	14365	165,11	2,8
2008	107	14968	139,89	3,4
2009	92	14319	155,64	2,9
2010	137	17310	126,35	4,2
2011	84	12816	152,57	2,6
Ogółem	**507**	73778	145,52	3,2

Źródło: opracowanie własne na BDL GUS

Skala budownictwa oraz wielkość mieszkań (84 mieszkania o średniej powierzchni 152,57 m^2) oddanych do użytku w gminie Krzeszowice w 2011 r. jednoznacznie wskazują, że zamieszkane zostały przede wszystkim domy jednorodzinne. W tymże roku prawie 26,2% nowych lokali mieszkalnych w gminie powstało na terenach miejskich (22 lokale), pozostałe 62 mieszkania oddano do użytku na obszarach wiejskich.

Tabela 13. Mieszkania oddane do użytku w Gminie Krzeszowice na tle powiatu i regionu w 2011 r.

Jednostka	Liczba mieszkań ogółem	Powierzchnia w m^2		Mieszkania oddane do użytku na 1000 ludności
		Mieszkań ogółem	Mieszkania średnio	
Krzeszowice	84	12816	152,57	**2,6**
Krzeszowice - miasto	22	3075	139,77	2,1
Krzeszowice - obszar wiejski	62	9741	157,11	2,8
Powiat krakowski	1382	217585	157,44	5,3
Woj. Małopolskie	12634	1416410	112,11	3,8

Źródło: opracowanie własne na bazie BDL GUS

Miarodajnym wskaźnikiem oceniającym stan budownictwa mieszkaniowego gminy jest liczba mieszkań oddanych do użytku w przeliczeniu na 1000 jej mieszkańców. W gminie Krzeszowice wartość tego wskaźnika w poszczególnych latach była różna, lecz nigdy nie spadła poniżej 2,5. W 2011 r. wartość omawianego wskaźnika osiągnęła poziom 2,6 - wyraźnie niższą w porównaniu z wartością powiatu krakowskiego (5,3 mieszkania na 1000 obywateli), a także niższą od wartości regionalnej (3,8)

Podstawowa opieka medyczna

Jednostki ochrony zdrowia działające na terenie gminy zabezpieczają potrzeby mieszkańców przede wszystkim w zakresie podstawowej opieki medycznej. Według danych BDL GUS w 2011 r. na terenie Gminy Krzeszowice funkcjonowało 11 zakładów opieki zdrowotnej (ZOZ), w tym 5 zakładów niepublicznych. Liczba zakładów w stosunku do roku 2007 zwiększyła się o 4 placówki (powstała 1 placówka publiczna i 3 placówki niepubliczne).

Wykres 6. Liczba zakładów opieki zdrowotnej na terenie gminy Krzeszowice (publiczne i prywatne)

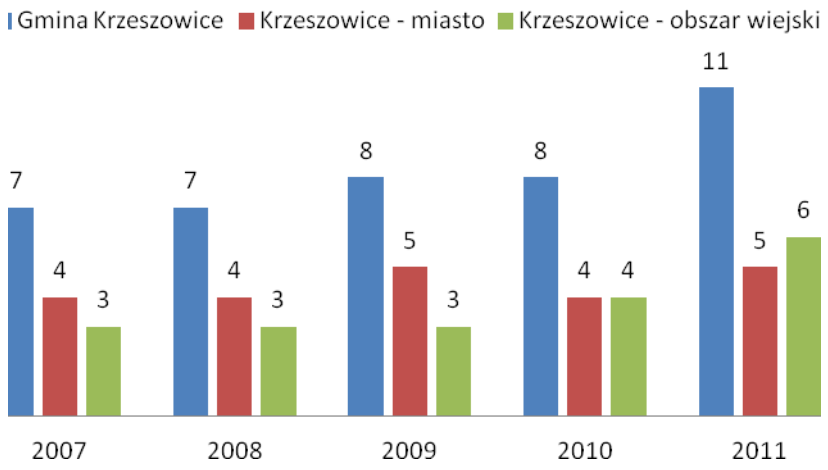

Źródło: opracowanie własne na BDL GUS

Na terenie gminy działa Zespół Przychodni i Ośrodków Zdrowia, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ośrodek Rehabilitacji Narządu Ruchu "Krzeszowice", Pogotowie Ratunkowe i pięć Niepublicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej. W ośrodkach tych zatrudnieni są m.in. lekarze ogólni, stomatolodzy, pediatrzy oraz ginekolodzy. Na terenie gminy działa również Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna. Personel pielęgniarski zapewnia również opiekę środowiskową. Dodatkowo na terenie gminy w Przychodni Rejonowej w Krzeszowicach pracują położne oraz fizykoterapeuci. Należy dodać, że świadczenia szpitalne zapewniają mieszkańcom gminy Krzeszowice szpitale miasta Krakowa.

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna pełni funkcję domykającą w systemie zabezpieczenia społecznego w naszym kraju. Jednocześnie działalność pomocy społecznej obejmuje wstępne rozeznanie potrzeb i inicjowanie sposobów ich zaspokajania, co w konsekwencji sprowadza się do przygotowywania podstawy do nowych, doskonalszych rozwiązań organizacyjno – prawnych w tym zakresie. Przedmiotem pomocy społecznej w ostatnich latach są działania ukierunkowane na łagodzenie skutków głębokich przemian w innych obszarach życia społecznego. Zasadniczym aktem prawnym regulującym kwestie związane z pomocą społeczną jest *ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.* obowiązująca od 1 maja 2004 r. Jedna z jej nowelizacji uchwalona przez Sejm RP w dniu 18 marca 2011 r. *ustawa o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* (Dz.U. z 2011 r., nr 81 poz. 440) zobligowała gminy, powiaty i samorządy województw do aktualizowania strategii rozwiązywania problemów społecznych z uwzględnieniem nowych wytycznych. Niniejszy dokument realizuje wymóg przygotowywania długofalowych planów strategicznych.

Działaniami pomocy społecznej w gminie Krzeszowice zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek jest jednostką organizacyjną gminy, realizującą zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej, jak również zadania zlecone gminie zgodnie z ustaleniami przekazanymi przez Wojewodę.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzeszowicach zatrudnionych jest 42 osoby. Strukturę zatrudnienia w GOSP przedstawia tabela nr 11. Pracownicy na bieżąco korzystają z prowadzonej działalności szkoleniowej, której celem jest dostarczenie specjalistycznej wiedzy, jak również aktualizacji związanej w nieustanną zmianą przepisów prawa koniecznych do rzetelnego realizowania zadań, wykształcenie umiejętności przydatnych w pracy socjalnej, zwiększenie efektywności pomagania oraz tworzenie specyficznych sposobów form i metod pomocy klientom GOPS.

Tabela 14. Struktura zatrudnienia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Krzeszowicach

STANOWISKO	Liczba pracowników
KIEROWNIK GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ	1
KIEROWNIK SEKCJI POMOCY ŚRODOWISKOWEJ	1
Specjalista Pracy Socjalnej	1
Starszy Pracownik Socjalny	3
Pracownik Socjalny	7
Starszy Inspektor	1
KIEROWNIK SEKCJI WSPIERANIA RODZINY	1
Asystent Rodziny	2
Specjalista Pracy z Rodziną	1
Inspektor	1
KIEROWNIK SEKCJI ORGANIZACYJNEJ	1
Starszy Pracownik Socjalny	1
Pracownik Socjalny	1

KIEROWNIK SEKCJI ŚWIADCZEŃ RODZINNYCH	1
Starszy Inspektor	2
Inspektor	1
Pracownik Socjalny	2
KIEROWNIK SEKCJI USŁUG OPIEKUŃCZYCH	1
Opiekunka Środowiskowa	5
RADCA PRAWNY	1
PSYCHOLOG	1
STARSZY INFORMATYK	1
STARSZY PRACOWNIK SOCJALNY	1
KIEROWNIK SEKCJI KSIĘGOWEJ – GŁÓWNA KSIĘGOWA	1
Starszy Inspektor	2
Inspektor	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji GOPS w Krzeszowicach

Celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. O pomoc finansową mogą ubiegać się osoby, które spełniają warunki określone w Ustawie o pomocy społecznej. Dwa podstawowe warunki jakie muszą być spełnione to:

1. Trudna sytuacja życiowa, **w szczególności wynikająca z:**

- ubóstwa
- sieroctwa
- bezdomności
- bezrobocia
- długotrwałej lub ciężkiej choroby
- przemocy w rodzinie
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych
- braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze
- trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego
- alkoholizmu lub narkomanii
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej
- klęski żywiołowej lub ekologicznej

2. Trudna sytuacja finansowa – Dochód w rodzinie nie może przekraczać kryterium dochodowego ustalonego w oparciu o próg interwencji socjalnej zgodnie z art. 8 ustawy

o pomocy społecznej. Ustalając sytuację dochodową poddaje się analizie dochód z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku. Kryteria dochodowe podlegają weryfikacji co 3 lata. Aktualnie obowiązujące kryterium dochodowe kształtuje się następująco:

- **542** zł na osobę samotnie gospodarującą,
- **456** zł na członka rodziny w przypadku prowadzenia wspólnego gospodarstwa domowego.

Aby otrzymać wsparcie oba warunki muszą być spełnione jednocześnie.

Według *Ustawy o pomocy społecznej* do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym zalicza się:

1) opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;

2) sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej;

3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;

4) przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;

7) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie *przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia*;

8) przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;

9) opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

10) praca socjalna;

11) organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

12) prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;

13) tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;

14) dożywianie dzieci;

15) sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;

16) kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;

16a) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

18) utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;

19) przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;

20) opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Do zadań własnych gminy należy:

1) przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;

2) przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;

3) prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;

4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;

5) współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

1) organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

2) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;

3) prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

4) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;

5) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom;

6) przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którzy uzyskali zgodę na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;

9) wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach realizując zadania ustawy o pomocy społecznej w 2011 roku udzielił pomocy: 384 rodzinom[4], w rodzinach tych żyło łącznie 818 osób. W większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek. Uwzględniając wszystkie powody w 2011 r. wparcia udzielono 1067 rodzinom. Najczęstszym powodem przyznania pomocy było:

- ubóstwo (na podstawie tej przesłanki pomocy udzielono 272 rodzinom) i w dalszej kolejności:
- długotrwała lub ciężka choroba (228 rodziny),
- niepełnosprawność (211 rodzin),
- bezrobocie (182 rodziny),
- bezradność w sprawach opiekuńczo - wychowawczych (65 rodzin),
- potrzeba ochrony macierzyństwa (63 rodziny),
- alkoholizm (24 rodzin),
- bezdomność (12 rodzin),
- trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego (6 rodzin),
- przemoc w rodzinie (5 rodzin),
- zdarzenia losowe (4 rodziny).

Porównując ostatnie pięć lat (2007-2011) odnotowano nieznaczny wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Krzeszowice (więcej o ok. 2,5%). Porównując powody trudnej sytuacji życiowej zaobserwowano wyraźny spadek liczby rodzin objętych pomocą z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (mniej o 27,8%) oraz ubóstwa (mniej o 10,2%) Natomiast więcej rodzin z roku na rok w gminie korzysta ze wsparcia z potrzeby ochrony macierzyństwa (więcej o ok. 57,5%) oraz

[4] Rodziny niepowtarzające się

z powodu długotrwałej choroby (wzrost o 21,3%). Więcej rodzin boryka się również z problemem bezdomności (12 w stosunku do 5 w 2007 r.).

Tabela 15. Powody udzielania pomocy społecznej rodzinom w gminie Krzeszowice w latach 2007-2011

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin* objętych pomocą					Dynamika w latach 2007-2011
	2007	2008	2009	2010	2011	
Ubóstwo	303	297	265	261	272	-10,2%
Niepełnosprawność	198	218	211	195	211	6,6%
Długotrwała choroba	188	247	236	220	228	21,3%
Bezrobocie	191	143	161	162	182	-4,7%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	90	67	70	60	65	-27,8%
Alkoholizm	22	47	42	15	24	9,1%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	40	43	48	57	63	57,5%
Bezdomność	5	11	14	11	12	140,0%
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	2	8	6	11	6	200,0%
Narkomania	0	0	0	0	0	-
Sieroctwo	0	0	0	0	0	-
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	-
Inne tj.: zdarzenie losowe	2	6	2	4	4	100,0%
Ogółem	1041	1087	1055	996	1067	2,5%

**jedna rodzina mogła korzystać z pomocy z kilku różnych powodów*

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach

Wykres 7 Powody udzielania pomocy społecznej rodzinom w gminie Krzeszowice w latach 2007-2011*

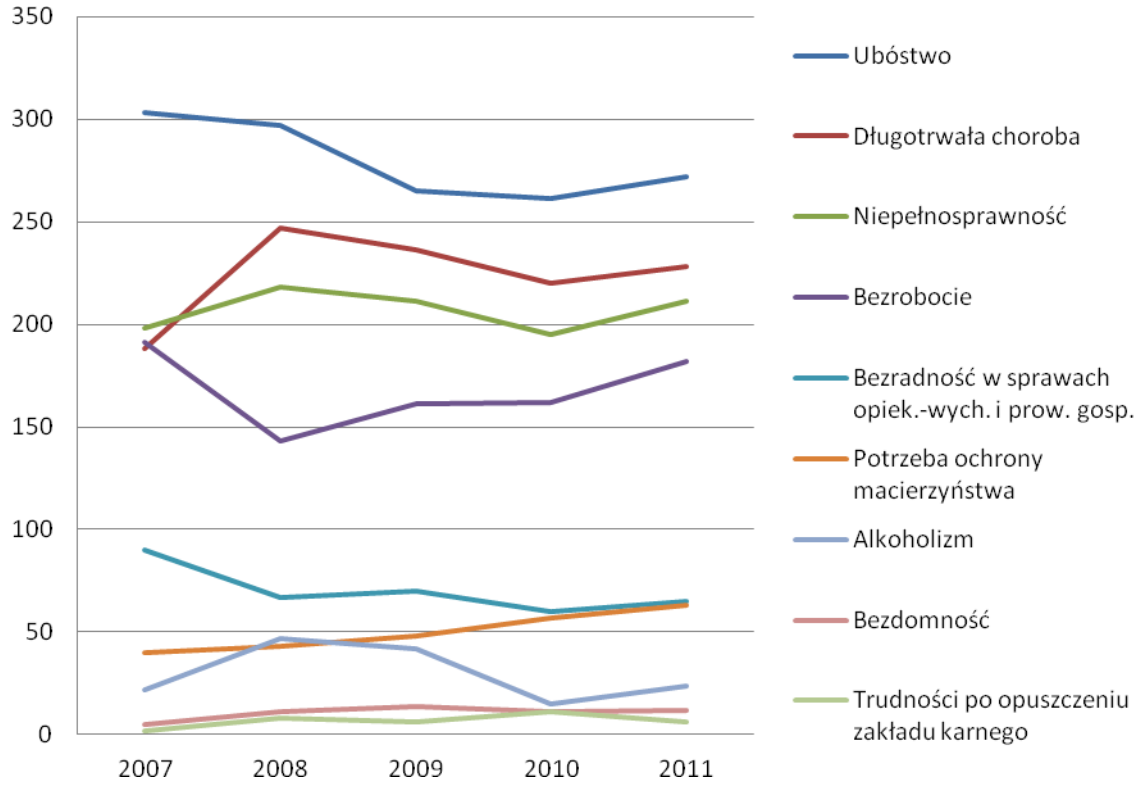

**jedna rodzina mogła korzystać z pomocy z kilku różnych powodów*

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach

Z pomocy społecznej korzystają przede wszystkim rodziny zamieszkujące miasto Krzeszowice (537 rodzin). Wśród miejscowości leżących na terenach wiejskich problemy społeczne dotykają najczęściej mieszkańców Zalasa (135 rodzin) oraz Tenczynka (130 rodzin). Natomiast najmniej rodzin korzysta z pomocy społecznej w Siedlcu (17 rodzin) i Frywałdzie (10 rodzin). Należy dodać, że żaden wniosek o przyznanie pomocy społecznej nie wpłynął do GOPS z miejscowości Dębnik i Żary.

Odnosząc liczbę osób korzystających z pomocy społecznej do liczby mieszkańców danej miejscowości największe natężenie problemów społecznych odnotowano w miejscowości Dubie i Nowa Góra (szacunkowo problemy społeczne dotykają ok. 20% mieszkańców). Obszarami o stosunkowo niskiej liczbie osób korzystających z pomocy GOPS w Krzeszowicach są: Ostrężnica, Siedlec i Sanka (poniżej 5% mieszkańców korzystających z pomocy społecznej). Żadna rodzina nie korzysta z pomocy społecznej w Dębniku i Żarach.

Wykres 8. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej w gminie Krzeszowice (2011 r.)

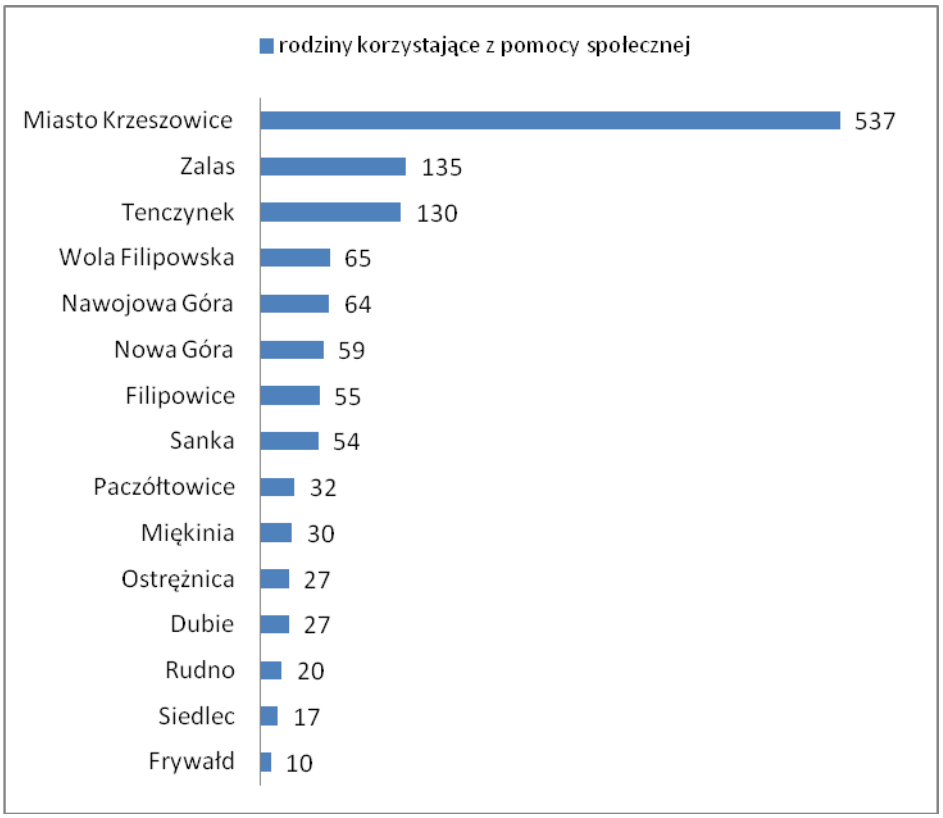

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Krzeszowicach

Mapa 1. Liczba rodzin korzystająca z pomocy społecznej w gminie Krzeszowice (2011 r.)

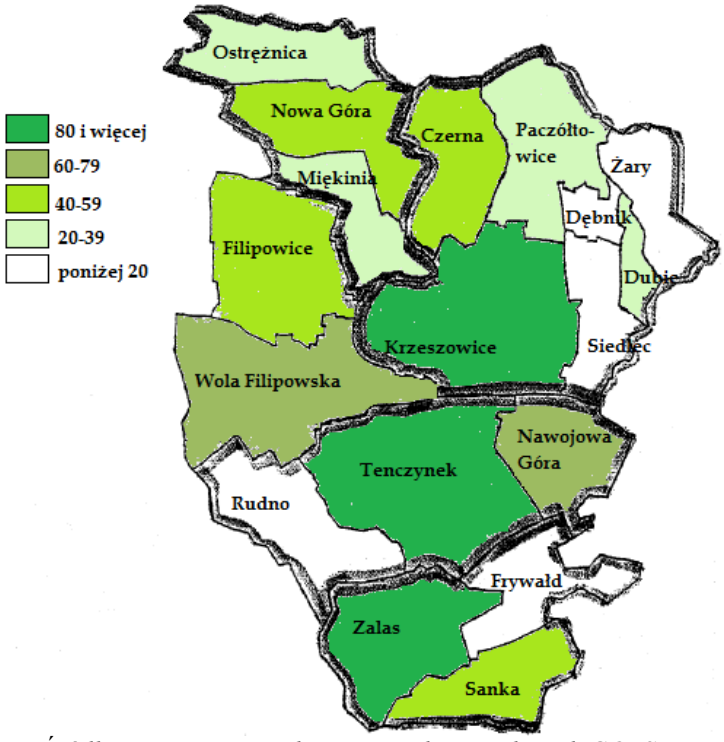

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Krzeszowicach

Wykres 9 Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej w odniesieniu do liczby ludności w miejscowościach gminy Krzeszowice (2011 r.)

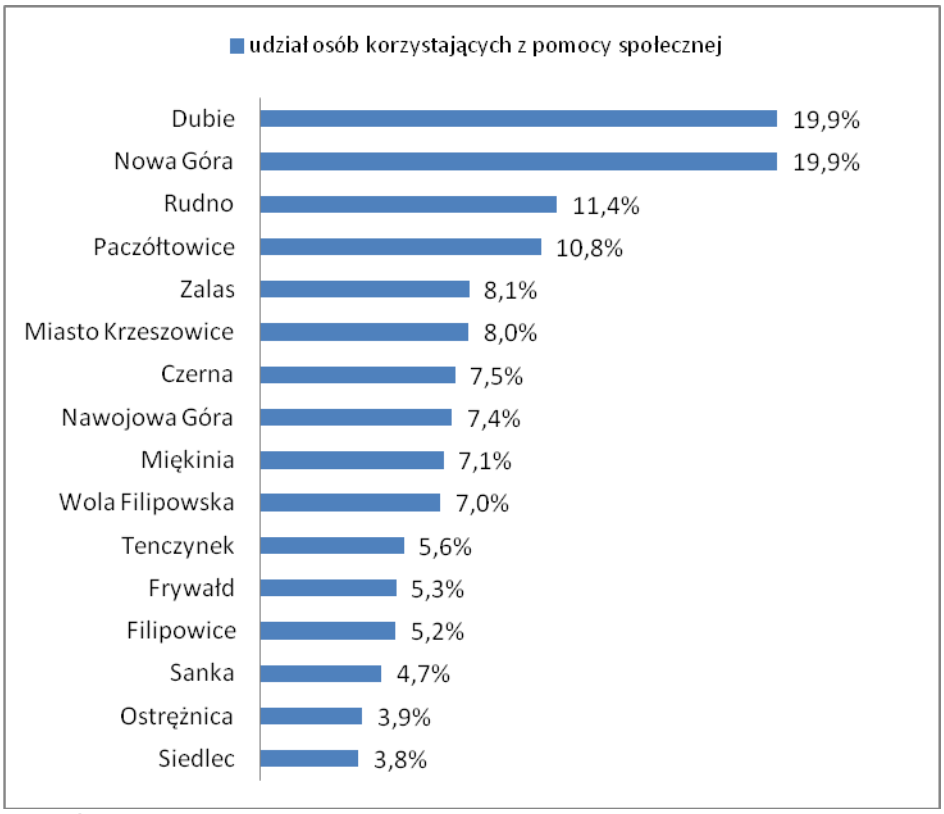

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Krzeszowicach

Mapa 2 Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej w odniesieniu do liczby ludności w miejscowościach gminy Krzeszowice (2011 r.)

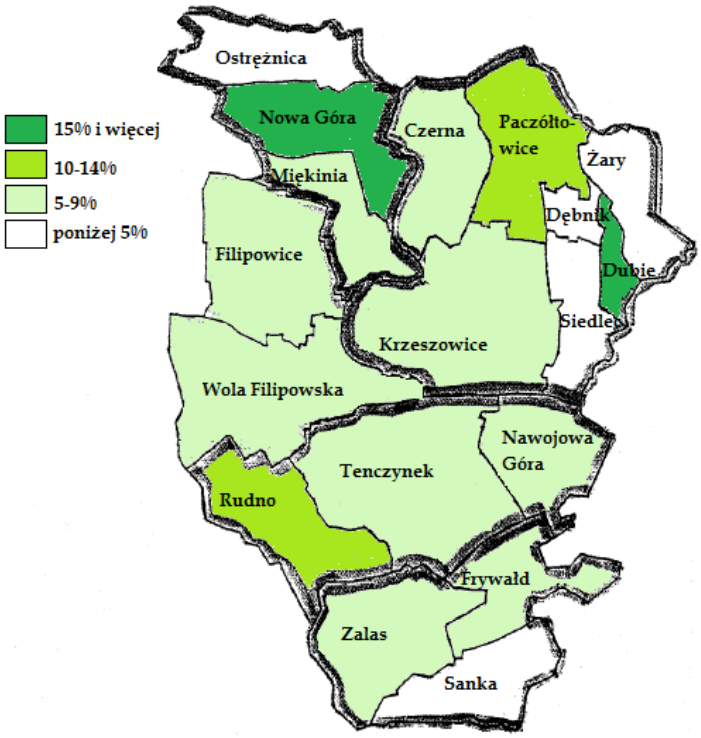

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Krzeszowicach

Tabela 16. Liczba rodzin objętych pomocą w miejscowościach gminy Krzeszowice według powodu trudnej sytuacji życiowej (2011 r.)

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba RODZIN objętych pomocą w 2011 r.																		
	Miasto Krzeszowice	Czerna	Dębnik	Dubie	Filipowice	Frywald	Miękinia	Nawojowa Góra	Nowa Góra	Ostrężnica	Paczółtowice	Rudno	Sanka	Siedlec	Tenczynek	Wola Filipowska	Zalas	Żary	Odsetek ogółu rodzin [%]
Ubóstwo	102	12	0	8	14	3	10	19	10	6	5	9	9	5	24	15	21	0	25
Niepełnosprawność	89	13	0	3	10	2	7	14	9	4	3	2	6	6	20	11	12	0	19,5
Długotrwała choroba	95	13	0	5	7	2	8	18	11	6	4	2	8	5	18	11	15	0	21
Bezrobocie	70	5	0	4	7	1	8	14	6	5	5	7	2	2	20	9	17	0	17
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	21	2	0	2	2	0	2	5	2	1	4	4	0	1	5	10	4	0	6
Alkoholizm	16	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	4	0	0	0	2
Ochrona macierzyństwa	18	1	0	0	5	0	3	5	1	1	4	3	2	0	6	9	9	0	6
Bezdomność	3	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	2	1	0	0	1
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	3	0	0	0	0,5
Narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Przemoc w rodzinie	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0,5
Inne tj. zdarzenie losowe	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5
Ogółem	422	47	0	23	46	8	38	79	39	24	26	29	27	21	103	66	74	0	1072

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach

Tabela 17. Liczba osób objętych pomocą w miejscowościach gminy Krzeszowice według powodu trudnej sytuacji życiowej (2011 r.)

Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba OSÓB objętych pomocą w 2011 r.																		
	Miasto Krzeszowice	Czerna	Dębnik	Dubie	Filipowice	Frywałd	Miękinia	Nawojowa Góra	Nowa Góra	Ostrężnica	Paczółtowice	Rudno	Sanka	Siedlec	Tenczynek	Wola Filipowska	Zalas	Żary	Odsetek ogółu rodzin [%]
Ubóstwo	195	19	0	14	28	5	22	29	18	12	13	30	19	7	42	49	39	0	24
Niepełnosprawność	118	20	0	3	16	4	3	15	15	4	11	3	11	6	30	22	23	0	14
Długotrwała choroba	122	21	0	5	11	4	17	22	14	6	14	3	14	5	32	19	30	0	15
Bezrobocie	170	16	0	10	17	1	23	29	19	11	15	22	2	2	38	32	42	0	20
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	69	8	0	6	7	0	9	21	5	4	11	13	0	3	18	33	24	0	10
Alkoholizm	21	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	2	5	0	0	0	1
Ochrona macierzyństwa	85	6	0	0	29	0	14	25	6	4	15	15	10	0	20	38	26	0	13
Bezdomność	3	1	0	1	1	0	0	1	0	1	0	1	0	0	3	1	0	0	1
Trudności po opuszczeniu zakładu karnego	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	5	0	0	0	0,5
Narkomania	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Przemoc w rodzinie	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	4	0	0	0	1
Inne tj. zdarzenie losowe	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,5
Ogółem	803	91	0	39	109	14	88	145	77	42	85	88	56	25	197	194	183	0	2236

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach

Na poniższych mapach przedstawiono natężenie problemów społecznych występujących w poszczególnych miejscowościach gminy Krzeszowice. Porównania dokonano w odniesieniu do liczby rodzin korzystających z pomocy GOPS według powodu trudnej sytuacji życiowej.

Mapa 3. Natężenie problemów społecznych w Gminie Krzeszowice według sołectw

Ubóstwo

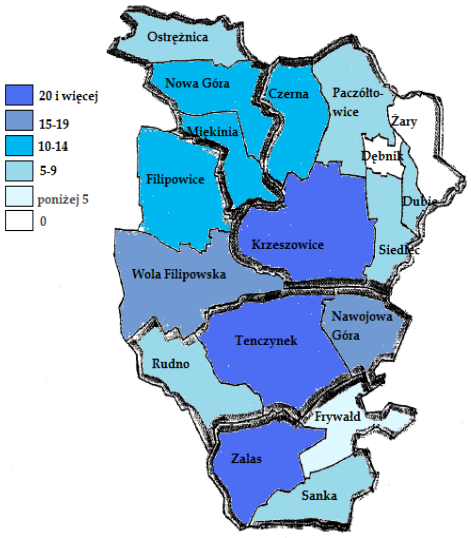

Niepełnosprawność

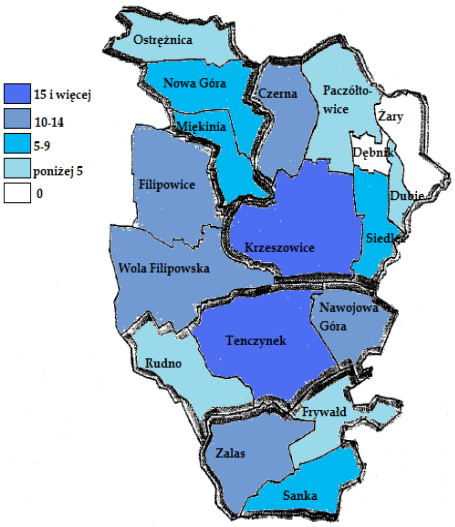

Długotrwała choroba

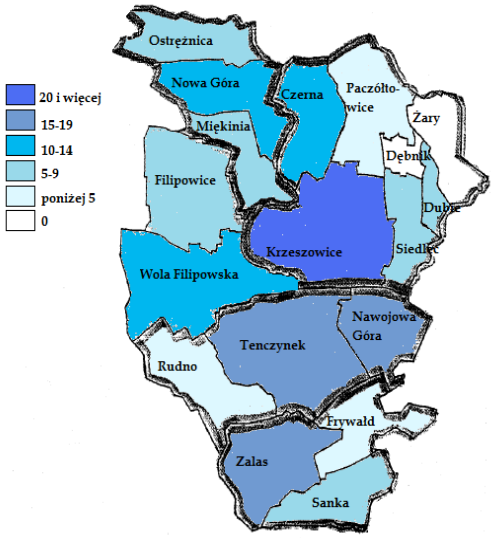

Bezrobocie

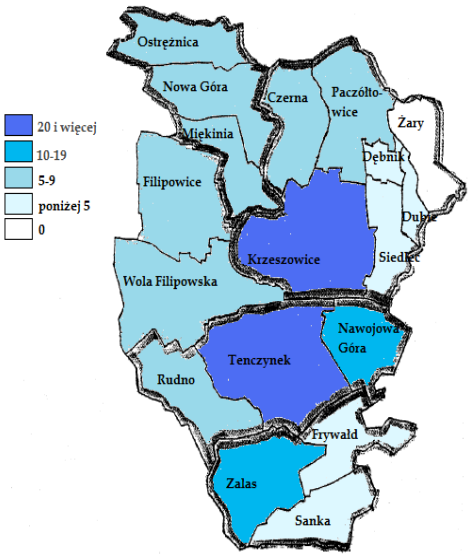

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Krzeszowicach

Budżet GOPS

Środki na realizację zadań pomocy społecznej pochodzą z dotacji Gminy i dotacji rządowych, a zadania dzieli się odpowiednio na zadania własne i zadania zlecone. W roku 2011 Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach wydatkował na realizację zadań kwotę 8 622 126,12 zł.

w tym	**plan**	**wykonanie**	**%**
• na zadania własne	3 060 713,82	3 006 651,46	98,23
• na zadania zlecone	5 616 387,00	5 615 474,66	99,98

W ramach dotacji z budżetu państwa Ośrodek Pomocy Społecznej wydatkował na zadania własne takie, jak:

1) dofinansowanie programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”- kwotę 44 245,25 zł.,

2) dofinansowanie do wypłaty zasiłków okresowych - kwotę 38 516,39 zł.,

3) składki na ubezpieczenie zdrowotne - kwotę 24 786,35 zł.,

4) zasiłki stałe - kwotę 298 373,55 zł.,

5) realizacja zadania związanego z przeciwdziałaniem przemocy - 18 093,00 zł.,

6) utrzymanie ośrodka - 85 065,00 zł.

Tabela 18. Zestawienie wydatków GOPS w gminie Krzeszowice w latach 2007-2011

Formy pomocy	Liczba rodzin objętych pomocą*	Wartość udzielonych świadczeń w zł	% ogółu udzielonych świadczeń
		2007	
Zadania zlecone	96	363 502	29,7%
Zadania własne gminy**	418	859 863	70,3%
OGÓŁEM 2007 r.	**445**	**1 223 365**	**100%**
		2008	
Zadania zlecone	102	363 801	29,0%
Zadania własne gminy**	373	889 586	71,0%
OGÓŁEM 2008 r.	**399**	**1 253 387**	**100%**
		2009	
Zadania zlecone	106	364888	28,7%
Zadania własne gminy**	386	906 881	71,3%
OGÓŁEM 2009 r.	**409**	**1 271 769**	**100%**
		2010	
Zadania zlecone	3	16 677	1,2%
Zadania własne gminy**	397	1 415 753	98,8%
OGÓŁEM 2010 r.	**398**	**1432430**	**100%**

2011			
Zadania zlecone	5	37 360	2,4%
Zadania własne gminy***	412 (28 DPS)	1 522 594	97,6%
OGÓŁEM 2011 r	**417 (28 DPS)**	**1 559 954**	**100%**

**liczba rodzin niepowtarzających się, **razem z DPS, ***razem z DPS i pogrzebem*

Tabela 19. Szczegółowe zestawienie wydatków GOPS w gminie Krzeszowice w 2011 r.

Formy pomocy	Liczba rodzin objętych pomocą	Wartość udzielonych świadczeń w zł	% ogółu udzielonych świadczeń
I. ZADANIA ZLECONE			
zasiłki stałe aktualnie jest to zadanie własne	102	377752	68,3%
zasiłki okresowe jest to zadanie własne	45	44095	8,0%
specjalistyczne usługi opiekuńcze	5	37360	6,8%
składki zdrowotne	26	9586	1,7%
składki emerytalno-rentowe	68	84634	15,3%
OGÓŁEM - wszystkie rodziny objęte pomocą	246	553427	100,0%
II. ZADANIA WŁASNE GMINY			
zasiłki celowe	302	269574	44,8%
posiłki	104	126779	21,1%
usługi opiekuńcze	31	168357	28,0%
pokrywanie wydatków na świadczenia zdrowotne	95	30983	5,2%
schronienie	0	0	0,0%
zasiłek celowy (zdarzenie losowe)	4	5900	1,0%
OGÓLEM - wszystkie rodziny objęte pomocą	536	601593	100,0%
O G Ó Ł E M – liczba rodzin niepowtarzających się	**389**	**1029817**	**-**

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach

W ramach świadczeń niepieniężnych prowadzonych przez krzeszowicki GOPS dominuje praca socjalna (435 rodzin objętych pomocą). Ponadto 152 rodziny z gminy Krzeszowice uzyskało w 2011 r. pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, a 70 skorzystała z doradztwa specjalistycznego. Tabela poniżej przedstawia częstotliwość korzystania z rodzajów pomocy niematerialnej w latach 2007-2011.

Tabela 20. Świadczenie niepieniężne w gminie Krzeszowice (lata 2007-2011)

Powody udzielenia pomocy	Liczba rodzin korzystających z pomocy				
	2007	2008	2009	2010	2011
Poradnictwo specjalistyczne	0	0	0	9	70
Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych	98	113	135	142	152
Praca socjalna	643	577	381	330	435
Razem	**741**	**690**	**516**	**481**	**657**

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach

Bezpieczeństwo publiczne

Komisariat Policji w Krzeszowicach obejmuje zasięgiem swojego działania trzy gminy – Krzeszowice, Jerzmanowice-Przeginia i Czernichów, zamieszkałe przez ponad 55120 mieszkańców. Komisariat dysponuje 52 etatami policyjnymi oraz 5 cywilnymi. Wskaźnik wykrywalności przestępstw Komisariatu w Krzeszowicach wyniósł w roku 2011. 56,1%, tj. o 12,6% mniej niż w roku poprzednim.

W Gminie Krzeszowice w 2011 r. zgłoszono 535 przestępstw. W porównaniu do roku poprzedniego było to 39 przestępstwa więcej. Wzrost przestępstw zanotowano praktycznie we wszystkich kategoriach (prócz nietrzeźwych kierujących). Najbardziej odczuwalny wzrost widoczny był w przypadku kradzieży mienia (138 zgłoszeń w 2011 r. w stosunku do 122 w 2010 r.). W gminie zanotowano również relatywnie wysoki wzrost liczby przestępstw, tj. bójki i pobicia i kradzieże z włamaniem.

Wykres 10. Przestępstwa zgłoszone w Gminie Krzeszowice w latach 2010 i 2011.

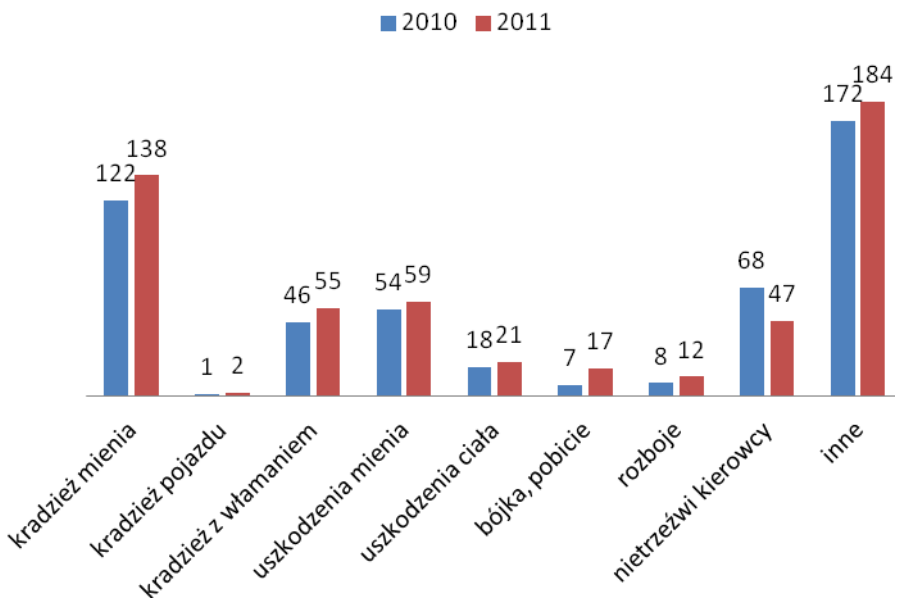

Źródło: Komisariat Policji w Krzeszowicach

Miarodajnym wskaźnikiem poziomu bezpieczeństwa w gminie jest wskaźnik zagrożenia przestępstwami zgłoszonymi w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. W gminie Krzeszowice wartość tego wskaźnika w 2012 r. była relatywnie wysoka i wynosiła 16,5. Dla porównania w sąsiednich gminach Czernichów i Jerzmanowice-Przeginia omawiany wskaźnik wynosił odpowiednio 13,2 oraz 14,3.

Ważnym rodzajem zachowań, wpływających na stan i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców są wykroczenia. Ich szkodliwość społeczna jest stosunkowo mniejsza niż w przypadku przestępstw, ale wysoka jest ich uciążliwość dla obywateli. Najliczniejszą grupą wykroczeń w 2011 r. w gminie Krzeszowice były czyny popełniane w miejscach publicznych (spożywanie alkoholu, używanie nieprzyzwoitych słów – po 132 wykroczenia). Ponadto na terenie gminy odnotowano 91 przypadków kradzieży mienia, 31 przypadków zakłócenia porządku publicznego, 30 przypadków uszkodzenia mienia, i 14 przypadków nieobyczajnych wybryków. W porównaniu do roku 2010 nie odnotowano istotnych zmian w liczbie wykroczeń w poszczególnych kategoriach.

Wykres 11. Wykroczenia w Gminie Krzeszowice w roku 2010 i 2011.

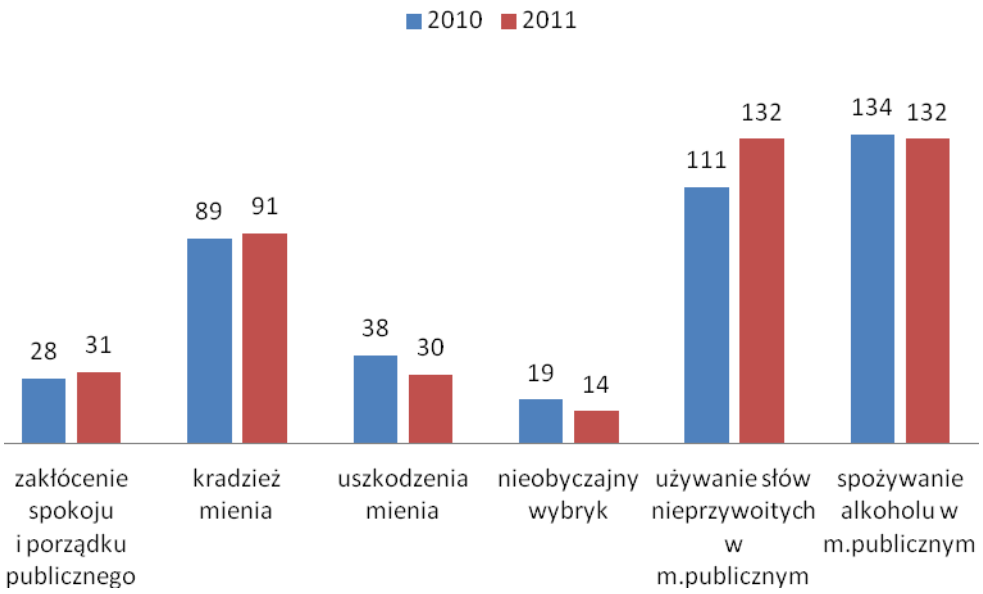

Źródło: Komisariat Policji w Krzeszowicach

Stan bezpieczeństwa publicznego mierzony jest także sytuacją w ruchu drogowym. W 2011 r. w gminie Krzeszowice zanotowano 29 wypadków i 156 kolizji, w których zginęły 2 osoby, a 32 zostało rannych. Dane na temat zdarzeń drogowych w 2010 i 2011 r. przedstawia tabela poniżej.

Wykres 12. Zdarzenia drogowe na terenie gminy Krzeszowice w 2010 i 2011 r.

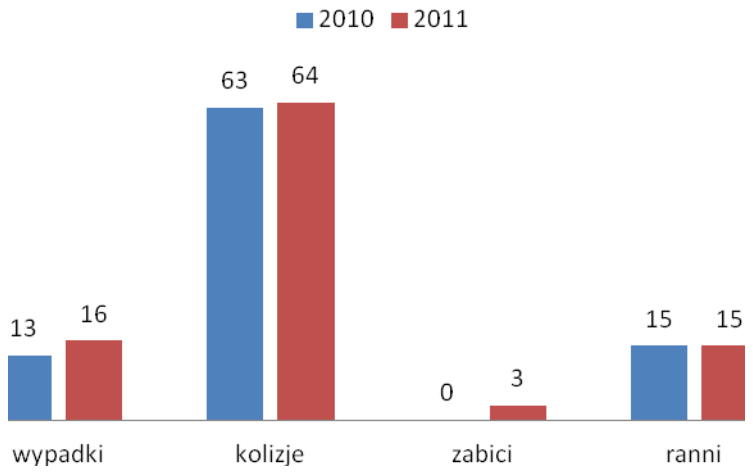

Źródło: Komisariat Policji w Krzeszowicach

Działalność Straży Miejskiej

Straż Miejska w gminie Krzeszowice wykonując swoje ustawowe zadania dba o ochronę porządku publicznego na terenie Gminy Krzeszowice. Działania te obejmują zarówno represyjne egzekwowanie przepisów prawa, prewencję, profilaktykę, jak i współdziałanie w zakresie poprawy bezpieczeństwa z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi. Działania Straży Miejskiej mają służyć przede wszystkim zwiększeniu bezpieczeństwa mieszkańców gminy. Dotyczy to różnych aspektów życia, tak miasta jak i sołectw. Chodzi o zapobieganie i ujawnianie przestępstw i wykroczeń, kontrolę ruchu drogowego, a także wszelkie sprawy związane z utrzymaniem czystości i porządku.

W roku 2011 Straż Miejska w Krzeszowicach posiada 9 etatów i realizowała następujące zadania:

a) *ochrona spokoju i porządku publicznego na terenie gminy*, w tym: zabezpieczenia uroczystości i imprez okolicznościowych o charakterze kulturalnym, sakralnym i sportowym (19), prowadzone przy współpracy z organizatorami uroczystości i imprez, Policją i OSP oraz wybory parlamentarne,
b) *ciągła obserwacja i patrolowanie miejsc szczególnie zagrożonych* popełnianiem przestępstw i wykroczeń, tj. place targowe w poniedziałkowe jarmarki, centra handlowe, tereny zielone, w tym działania specjalne (planowane akcje) w godzinach popołudniowych i wieczornych prowadzone samodzielnie i wspólnie z Policją (w tzw. patrolach mieszanych), poprzedzone wcześniejszym przygotowaniem w ramach „Porozumienia o współdziałaniu Policji i Straży Miejskiej". W ramach tych działań (z pomocą psa służbowego patrolowego) ujawniono m.in.: 9 przestępstw, w tym osoby ujęte i przekazane Policji (2),
c) *kontrola sanitarno-porządkowa*, w tym egzekwowanie przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach działania prowadzone przy współpracy z pracownikami Wydziału Ochrony Środowiska i Gospodarki Komunalnej UM w Krzeszowicach,

pracownikami Wodociągów i Kanalizacji Krzeszowice, Przewodniczącymi Zarządów Osiedli oraz Sołtysami (w tym udział Strażników w zebraniach wiejskich i osiedlowych),

d) *kontrola dotycząca bezpieczeństwa w komunikacji,* w tym: kontrola prawidłowości parkowania pojazdów, utrzymania drożności na placach targowych i w centrum Krzeszowic, szczególnie w dniach wzmożonego ruchu kupujących (poniedziałki, soboty i dni przedświąteczne),

e) *pomoc przy realizacji zadań gminy,* w tym: uczestnictwo i ścisła współpraca w realizacji zadań z pracownikami poszczególnych Wydziałów Urzędu Miejskiego – spotkania, wizje w terenie, odczytywanie chipów na zagubionych zwierzętach (37) oraz wyjazdy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (28) oględziny punktów sprzedaży alkoholu, GOPS (13), Izbą Wytrzeźwień w Jaworznie (32).

Ponadto, wychodząc naprzeciw problemom zjawisk patologicznych wśród młodzieży w wieku szkolnym, strażnicy pełnili dyżury w obrębie szkół na terenie gminy, współpracując z dyrektorami i pedagogami szkolnymi. Przeprowadzono w szkołach na terenie miasta i gminy Krzeszowice szereg spotkań z uczniami. Realizowano w ten sposób dwa programy profilaktyczne Straży Miejskiej w Krzeszowicach: „Bbezpieczne dzieciństwo" - poświęcony dla najmłodszych oraz „Bądź świadomy i odpowiedzialny" - dla uczniów klas starszych szkoły podstawowej i gimnazjum.

Warto podkreślić, że na terenie miasta Krzeszowice funkcjonuje system monitoringu wizyjnego. System pozwala na wykorzystanie 10 kamer, zainstalowanych w strategicznych punktach miasta. Zarejestrowany materiał na dyskach służy, jako dowód do prowadzonych postępowań przez Policję i SM. Uruchomione kamery umożliwiły szybkie reagowanie strażników i policjantów w przypadkach łamania prawa, a co za tym idzie spowodowały zmianę w zachowaniach osób mających w świadomości, że teren, na którym przebywają jest chroniony.

W 2011 r. Straż Miejska w Krzeszowicach nałożyła 419 mandatów na łączną kwotę 39410 zł. Było to o 149 mandatów i 23830 zł mniej niż w roku 2010. Poniżej przedstawiono zestawienie ilościowe wyników i rodzaju interwencji SM w roku 2011 z porównaniem do roku 2010.

Tabela 21. Działalność Straży Miejskiej w Krzeszowicach w roku 2010 i 2011.

	2010	2011
Nałożono mandatów karnych:	568	419
Na kwotę (złotych)	63240	39410
W następujących kategoriach:		
- przeciwko porządkowi publicznemu	15	22
- przeciwko instytucjom państwowym, samorządowym i społecznym	0	2
- przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	20	19
- przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	320	112
- przeciwko zdrowiu	6	2
- przeciwko obyczajowości	2	15
- przeciwko urządzeniom użytku publicznego	54	41
- z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku	100	152

- z ustawy o wychowaniu w trzeźwości	46	41
- z ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt	0	3
- z ustawy o ochronie przyrody	0	1
- akty prawa miejscowego	0	9
Skierowano wniosków do Sądu	26	19
W następujących kategoriach:		
- przeciwko porządkowi publicznemu	2	1
- przeciwko instytucją państwowym	1	0
- przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	0	0
- przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	13	14
- przeciwko zdrowiu publicznemu	2	1
- przeciwko obyczajowości	4	1
- przeciwko urządzeniom użytku publicznego	0	0
- z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku	1	1
- z ustawy o wych. w trzeźwości	3	1
Udzielono pouczeń:	3531	2370
W następujących kategoriach:		
- przeciwko porządkowi publicznemu	193	180
- przeciwko instytucjom państwowym	25	6
- przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia	226	123
- przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	881	733
- przeciwko osobie	36	38
- przeciwko zdrowiu publicznemu	117	63
- przeciwko mieniu	6	37
- przeciwko interesom konsumentów	0	1
- przeciwko obyczajności publicznej	122	81
- przeciwko urządzeniom użytku publicznego	225	119
- szkodnictwo leśne, polne i ogrodowe	0	4
- przepisy wprowadzające kodeks pracy	0	3
- z ustawy o utrzymaniu czystości i porządku	727	352
- z ustawy o wych. w trzeźwości	451	521
- przeciwko innym pozakodeksowym przepisom	131	9
- przeciwko aktom prawa miejscowego	330	100

Źródło: Straż Miejska Gminy Krzeszowice

Edukacja przedszkolna, podstawowa i gimnazjalna

Zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym do jego obowiązków należy zapewnienie edukacji na szczeblu przedszkolnym, podstawowym i gimnazjalnym.

Samorząd Miasta i Gminy Krzeszowice w 2011 r. prowadził 3 przedszkola (w Krzeszowicach, Woli Filipowskiej oraz Tenczynku). Ponadto na terenie gminy funkcjonowały 4 przedszkola niepubliczne (3 w Krzeszowicach i jedno w Nawojowej Górze) oraz punkt przedszkolny w Nawojowej Górze. Liczba przedszkoli prowadzonych przez gminę w analizowanym okresie nie uległa zmianie. Znacznie rozwinęła się natomiast sieć przedszkoli niepublicznych (w 2007 r. funkcjonowała tylko jedna taka placówka).

Wzrost liczby przedszkoli był związany ze zwiększonym zapotrzebowaniem na miejsca przedszkolne wśród mieszkańców gminy. Tendencja ta jest charakterystyczna dla całego regionu i kraju. Tym samym w analizowanym okresie obserwowano znaczny wzrost liczby dzieci w przedszkolach z 446 w roku 2007 do 788 w roku 2011 (tj. wzrost o ok. 76,7%).

Tabela 22. Dane dotyczące przedszkoli w gminie Krzeszowice w latach 2007-2011

Rok	Liczba dzieci	Średnia liczba dzieci w placówce	Liczba przedszkoli	
			publiczne	niepubliczne
2007	446	112	3	1
2008	460	115	3	1
2009	596	119	3	2
2010	713	119	3	3
2011	788	113	3	4

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

W roku 2011 na terenie Gminy Krzeszowice funkcjonowało 13 publicznych szkół podstawowych (w Krzeszowicach, Czernej, Filipowicach, Miękini, Nawojowej Górze, Nowej Górze, Ostrężnicy, Paczółkowicach, Rudnie, Sance, Tenczynku, Woli Filipowskiej i Zalasiu) oraz 5 gimnazjów (w Krzeszowicach, Nowej Górze, Tenczynku, Woli Filipowskiej i Zalasiu). Liczba szkół podstawowych i gimnazjów nie uległa zmianom w całym badanym okresie 2007-2011. Zmieniła się jednak liczba uczniów, zarówno w szkołach podstawowych, do których w 2007 r. uczęszczało 1872 uczniów, a w 2011 r.- 1714 uczniów, jak i w gimnazjach, do których w 2007 r. uczęszczało 1079 uczniów, a w 2011 r. 921 uczniów. Zjawisko spadku liczby uczniów, uczęszczających do szkół podstawowych, jak i gimnazjalnych, w analizowanych latach jest charakterystyczne dla całego regionu, jak i kraju i stanowi efekt niżu demograficznego.

Tabela 23. Wskaźniki dotyczące szkół podstawowych i gimnazjów (bez specjalnych) – 2011 r.

	szkoły podstawowe			gimnazja		
	liczba	średnia liczba uczniów w placówce	średnia liczba uczniów na oddział	liczba	średnia liczba uczniów w placówce	średnia liczba uczniów na oddział
Gmina Krzeszowice	13	132	17	5	184	21,9
Krzeszowice - miasto	1	569	23	1	400	22,2
Krzeszowice - obszar wiejski	12	95	15	4	130	21,7
Powiat krakowski	133	116	17	49	167	22,4
Woj. Małopolskie	1465	138	18	748	148	21,8

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Wykres 13. Liczba dzieci w przedszkolach oraz liczba uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjach w Gminie Krzeszowice w latach 2007-2011

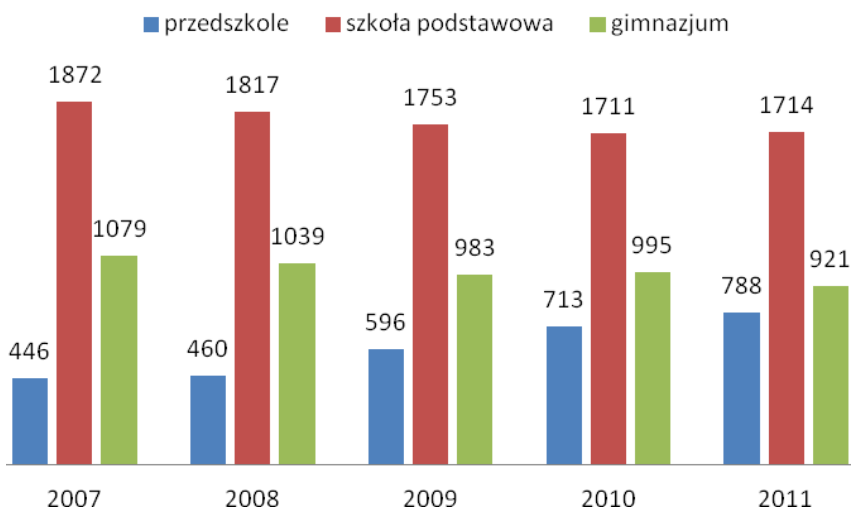

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Utrzymanie się tendencji malejącej liczby uczniów w szkołach w gminie może skutkować wystąpieniem potrzeby reorganizacji istniejącej sieci szkolnej. Sytuacja ta może generować konflikty społeczne związane z zamykaniem gminnych szkół, jakie obecnie można zaobserwować w Małopolsce jak i innych częściach kraju. Warto więc monitorować sytuację krzeszowickich szkół. Warto dodać, że sytuacja w szkołach podstawowych może się poprawić w związku z objęciem z początkiem roku szkolnego 2014/15 obowiązkiem szkolnym dzieci w wieku sześciu lat (tym samym szkoły podstawowe przyjmą podwójny rocznik uczniów klas pierwszych).

Oświata ponadgimnazjalna

Publiczne szkolnictwo ponadgimnazjalne, zgodnie z ustawą o samorządzie powiatowym leży w gestii tego szczebla samorządowego. W mieście Krzeszowice funkcjonują 2 szkoły ponadgimnazjalne dla młodzieży, tj. Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki oraz Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych (w tym 4-letnie technikum oraz 3-letnia zasadnicza szkoła zawodowa) Ponadto na terenie gminy znajdują się Prywatne Szkoły Zaoczne Stefana Kwietniowskiego, Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych – zaoczne oraz Policealne Studium Turystyki i Hotelarstwa. W kontekście kształcenia kadr dla lokalnej gospodarki należy odnotować, że Zespół Szkół Ponadginazjalnych w Krzeszowicach prowadzi kształcenie w następujących kierunkach (rok szkolny 2012/13):

Technikum (4-letnie), zawody:

- technik budownictwa,
- technik handlowiec,
- technik architektury krajobrazu,
- technik ekonomista,
- technik logistyk,

- technik obsługi turystycznej.

Zasadnicza Szkoła Zawodowa (3-letnia), zawody:

- sprzedawca,
- kucharz,
- lakiernik,
- mechanik pojazdów samochodowych,
- blacharz,
- zawody usługowe w klasie wielozawodowej: cukiernik, elektromechanik, fryzjer, piekarz, stolarz, tapicer, murarz, monter instalacji sanitarnych oraz ślusarz.

Biblioteki publiczne

Wśród instytucji oświatowych działających w gminie Krzeszowice należy także wyróżnić biblioteki. Ofertę biblioteczną w Gminie Krzeszowice stanowi ogółem 9 placówek bibliotecznych, tj. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Kazimierza Wyki, która posiada 8 filii w: Filipowicach, Nawojowej Górze, Nowej Górze, Paczółtowicach, Siedlcu, Tenczynku, Woli Filipowskiej oraz Zalasiu.

Liczba placówek bibliotecznych w przeliczeniu na liczbę ludności wynosi w gminie ok. 3242 osoby na jedną placówkę. Poziom czytelnictwa, mierzony liczbą czytelników bibliotek publicznych na 1000 mieszkańców w 2011 r. wyniósł 199 osób, i był równy średniej dla województwa małopolskiego (198 osób). Warto odnotować, że z roku rok liczba czytelników w gminie Krzeszowice systematycznie wzrastała (wzrost w stosunku do roku 2007 o ok. 2,5%).

Tabela 24. Wskaźniki dotyczące bibliotek w gminie Krzeszowice na tle powiatu i regionu (2011 r.)

	biblioteki		
	liczba placówek	ludność na 1 placówkę	czytelnicy na 1000 ludności
Gmina Krzeszowice	9	3242	199
Krzeszowice - miasto	1	10288	286
Krzeszowice - obszar wiejski	8	2459	158
Powiat krakowski	62	3637	119
Woj. Małopolskie	747	4178	198

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Organizacje pozarządowe

Z bazy danych portalu organizacji pozarządowych (www.ngo.pl) wynika, iż w gminie funkcjonuje blisko setka organizacji pozarządowych. Poniżej zaprezentowano struktury pozarządowe działające na terenie gminy:

- Caritas Archidiecezji Krakowskiej
- Fundacja "Promień Nadziei"
- Fundacja Inicjatyw Lokalnych i Oświatowych w Krzeszowicach
- Fundacja Paryż na rzecz Rozwoju Ośrodka Myśli Twórczej w Paryżu
- Fundacja Pomocy Dzieciom w Tenczynku
- Fundacja Siódmy Zmysł
- Gminny Klub Sportowy Świt w Krzeszowicach
- Hufiec ZHP im. Szarych Szeregów
- Interwencyjny Zespół Pomocy Międzyludzkiej
- Klub Strzelecki Krakow-Valley Golf
- Koło Pszczelarzy „Barć”
- Kółko Rolnicze
- Krzeszowickie Stowarzyszenie Kobiet z Problemami Onkologicznymi "Amazonka"
- Lokalna Grupa Działania – Zdrój
- Ludowy Klub Sportowy "Górzanka" Nawojowa Góra
- Ludowy Klub Sportowy "Sparta" Krzeszowice
- Ludowy Klub Sportowy „Tęcza”
- Ludowy Klub Sportowy „Viktoria”
- Ludowy Klub Sportowy Jutrzenka w Ostrężnicy
- Ludowy Klub Sportowy Wolanka Wola Filipowska
- Miejski Klub Sportowy "Maraton"
- Ochotnicza Straż Pożarna w Czernej
- Ochotnicza Straż Pożarna w Dębniku
- Ochotnicza Straż Pożarna w Krzeszowicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Krzeszowicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Miękini
- Ochotnicza Straż Pożarna w Nawojowej Górze

- Ochotnicza Straż Pożarna w Nowej Górze
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ostrężnicy
- Ochotnicza Straż Pożarna w Paczółtowicach
- Ochotnicza Straż Pożarna w Rudnie
- Ochotnicza Straż Pożarna w Siedlcu
- Ochotnicza Straż Pożarna w Tenczynku
- Ochotnicza Straż Pożarna w Woli Filipowskiej
- Ochotnicza Straż Pożarna w Zalasiu
- Ochotnicza Straż Pożarna w Żbiku
- Paczółtowice Equestrian Centre Kraków
- Parafialny Klub Sportowy "Zdrój" Krzeszowice
- Parafialny Klub Sportowy „ Sankowia”
- Polski Klub Ekologiczny
- Polski Komitet Pomocy Społecznej - Zarząd Gminny
- Emerytów, Rencistów i Inwalidów – Oddział
- Polski Związek Hodowców Gołębi Pocztowych
- Polski Związek Niewidomych - Koło w Krzeszowicach
- Polski Związek Wędkarski
- Ratuj Tenczyn
- Stowarzyszenie "Inup!"
- Stowarzyszenie "Otwórzmy przed Nimi Życie"
- Stowarzyszenie "Rodzice Dzieciom"
- Stowarzyszenie „ Ratuj Tenczyn”
- Stowarzyszenie Antropologiczne "Archipelagi Kultury"
- Stowarzyszenie dla Szkoły w Tenczynku
- Stowarzyszenie Gminne Porozumienie Samorządowe
- Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych „ Quartesis”
- Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Osiedla Żbik
- Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Wola Filipowska
- Stowarzyszenie Kobiet z Problemami Onkologicznymi” Amazonka”
- Stowarzyszenie Krakow Valley Golf & Country Club

- Stowarzyszenie Kulturalno-Ekologiczne - Grupa "Rozerwane Na..."
- Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej
- Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Samorządności i Demokracji Lokalnej "Rynek"
- Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Samorządności i Demokracji Lokalnej „ Rynek”
- Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Czernej
- Stowarzyszenie Przyjaciół Domu Pomocy Społecznej w Czernej
- Stowarzyszenie Pszczelarzy Powiatu Krakowskiego
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Rudno
- Stowarzyszenie Ruch Inicjatyw Lokalnych Samorządne Krzeszowice
- Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne Więzi
- Stowarzyszenie Wolnościowe "Aktyw"
- Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw na rzecz Szkoły i Środowiska Wsi Paczółtowice MY
- Stowarzyszenie Wspólnota Samorządowa
- Stowarzyszenie Zenkasi
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Siedlcu
- Towarzystwo Społeczno-Kulturalne w Siedlcu
- Uczniowski Klub Sportowy "Jedynka" przy Gimnazjum w Krzeszowicach
- Uczniowski Klub Sportowy „ Siateczka” w Zalasiu
- Uczniowski Klub Sportowy „Start” z siedzibą w Woli Filipowskiej
- Uczniowski Klub Sportowy „Wulkan”
- Uczniowsko-Parafialny Klub Sportowy "Ministrant" Nawojowa Góra
- Zarząd Gminny OSP w Krzeszowicach

Wśród organizacji pozarządowych funkcjonujących na terenie gminy Krzeszowice w obszarze pomocy społecznej należy wymienić m.in.:

- Stowarzyszenie Inicjatyw Społecznych Miejscowości Czerna, Czerna 18, 32-065 Krzeszowice
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Rudno, Rudno 228, 32-067 Tenczynek
- Stowarzyszenie „Otwórzmy przed nimi życie”32-065 Krzeszowice, ul. Kościuszki 43
- Fundacja Pomocy Dzieciom w Tenczynku, 32-067 Tenczynek 68

- ZHP Chorągiew Krakowska 31-131 Kraków, ul. Karmelicka 31,
- Hufiec Krzeszowice, 32-065 Krzeszowice, pl. F. Kulczyckiego 1,
- Uczniowski Klub Sportowy „Start”,
- Wola Filipowska 722, 32-065 Krzeszowice
- Interwencyjny Zespół Pomocy Międzyludzkiej, ul. Grunwaldzka 4, 32-065 Krzeszowice
- Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” przy Gimnazjum w Krzeszowicach, 32-065 Krzeszowice, ul. Długa 22

Liczba osób pracujących

Wartościami charakteryzującymi rynek pracy, obok stopy bezrobocia, jest także liczba osób pracujących. To one (przynajmniej teoretycznie, gdyż dane te nie uwzględniają „szarej strefy”) biorą na swoje barki ciężar utrzymania pozostałych mieszkańców, a więc dzieci, uczącą się młodzież, studentów, bezrobotnych, rencistów i emerytów. Do grona osób pracujących zalicza się:

a) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór),

b) pracodawców i pracujących na własny rachunek, czyli:

- właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nie posiadających użytków rolnych,
- właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
- inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody,

c) osoby wykonujące pracę nakładczą,

d) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów),

e) członków spółdzielni produkcji rolniczej,

f) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

*Tabela 25. Liczba pracujących mieszkańców gminy Krzeszowice w latach 2007-2011**

Wykaz	Pracujący					% wzrostu w latach 2006-10
	2006	2007	2008	2009	2010	
Ogółem	3965	3881	3896	4284	3984	0,5%
Kobiety	1904	1853	1790	2036	1988	4,4%
% ogółu	48,0%	47,7%	45,9%	47,5%	49,9%	-

**Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.*

Źródło: opracowanie własne na bazie BDL GUS

Wykres 14. Liczba pracujących w gminie Krzeszowice w latach 2007-2011

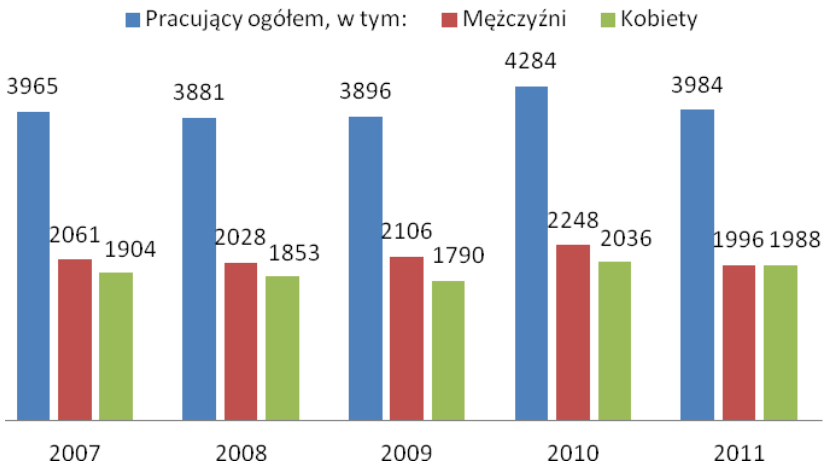

Źródło: opracowanie własne na bazie BDL GUS

W gminie Krzeszowice w 2011 r. pracowało 3984 jej mieszkańców (dane BDL GUS – bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie), co oznacza wzrost w stosunku do 2007 roku o prawie 8%.

Pracujący stanowią około 19,4% całej grupy ludności gminy w wieku produkcyjnym. Jest to wynik niższy w porównaniu ze średnią wartością powiatu krakowskiego (24,5%), jak i średnią dla Małopolski (33,2%). Według innego wskaźnika – pracujących na 1000 mieszkańców – gmina Krzeszowice notuje wartość 123 osoby, tj. niższą niż w powiecie krakowskim (206 osób), jak i województwie małopolskim (211 osób).

Tabela 26. Liczba pracujących mieszkańców w gminie Krzeszowice na tle powiatu i regionu (2011 r.)*

Jednostka	Pracujący				
	Liczba ogółem	W tym kobiety	Odsetek kobiet w ogólnej liczbie	Jako odsetek ludności w wieku produkcyjnym	Na 1000 mieszkańców
Gmina Krzeszowice	3984	1996	50,1%	19,4%	123
Krzeszowice - miasto	2925	1436	49,1%	45,5%	284
Krzeszowice - obszar wiejski	1059	560	52,9%	7,5%	48
Powiat krakowski	41147	19708	47,9%	24,5%	157
Woj. Małopolskie	706124	350530	49,6%	33,2%	211

**Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób i bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.*

Źródło: opracowanie własne na bazie Banku Danych Lokalnych GUS

Kobiety stanowią połowę (50,1%) ogółu zatrudnionych mieszkańców gminy Krzeszowice (2011 r.), co jest średnią nieco wyższą w porównaniu z wartością powiatową (47,9%) oraz regionalną (49,6%).

Liczba bezrobotnych

Według danych Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego (Filia w Krzeszowicach), na koniec grudnia 2012 r. teren Gminy Krzeszowice zamieszkiwało 1447 bezrobotnych. Z grona wszystkich bezrobotnych mieszkańców gminy 479 osób (31,1% ogółu) stanowili obywatele miasta, a 968 osób zamieszkiwało tereny wiejskie.

Wykres 15. Liczba bezrobotnych w gminie Krzeszowice w latach 2007-2012

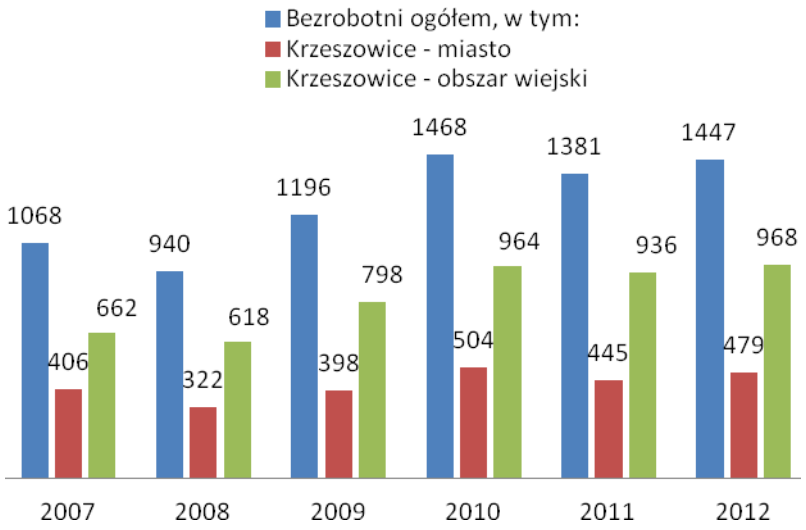

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych UPPK

W latach 2007-2012 liczba bezrobotnych w gminie wzrosła ogółem o 379 osób. Dynamika wzrostu liczby bezrobotnych w analizowanym okresie w gminie (35,5%) była wyższa niż w Małopolsce (28,9%) ale prawie dwukrotnie niższa niż w powiecie krakowskim (54,9%). Przyrost liczby bezrobotnych w analizowanym okresie nastąpił w zdecydowanie większym stopniu na terenach wiejskich (46,2%).

Tabela 27. Bezrobotni w powiecie w gminie Krzeszowice w latach 2007-2012

Gmina	2007	2008	2009	2010	2011	2012	Dynamika wzrostu liczby bezrobotnych 2007-2012
Gmina Krzeszowice	1068	940	1196	1468	1381	1447	35,5%
Krzeszowice - miasto	406	322	398	504	445	479	18,0%
Krzeszowice - obszar wiejski	662	618	798	964	936	968	46,2%
Powiat krakowski	5,9	5,4	8,5	9,9	9,2	9,8	54,9%
Województwo małopolskie	112,6	978,1	130,0	142,2	145,1	161,2	28,9%

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego

W celach porównawczych warto przedstawić wskaźniki stopy bezrobocia w powiecie krakowskim na tle regionu i kraju. Zmiana sytuacji na rynku pracy w powicie warunkuje bowiem również sytuację w gminie Krzeszowice. Należy podkreślić, że stopa bezrobocia w powiecie krakowskim w analizowanym okresie (z wyjątkiem roku 2010) była niższa niż średnia dla Małopolski i kraju. Dane na ten temat przedstawia wykres poniżej.

Wykres 16. Stopa bezrobocia w powiecie krakowskim na tle regionu i kraju (2007- XI 2012)

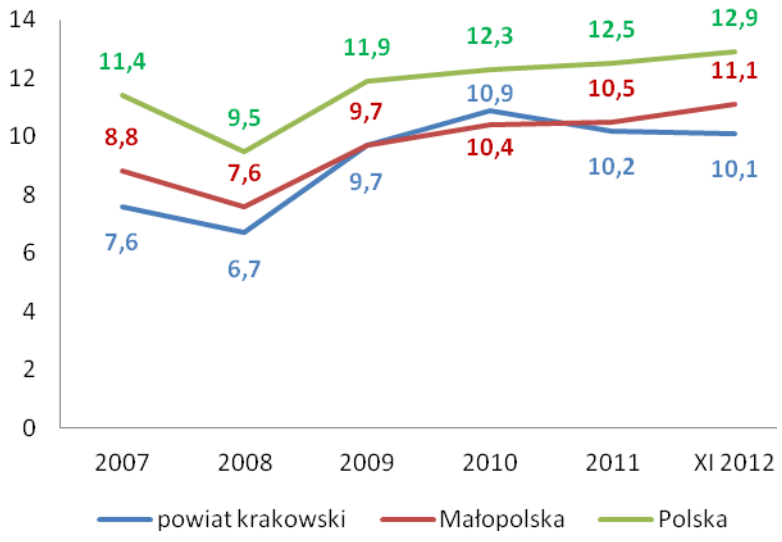

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MPiPS

Warto dodać, że według danych MPiPS z XI 2012 stopa bezrobocia w powiecie krakowskim była jedną najniższych w województwie małopolskim. Niższy wskaźnik odnotowano jedynie w Krakowie i Tarnowie.

Wykres 17.Stopa bezrobocia w powiatach województwa małopolskiego (XI 2012)

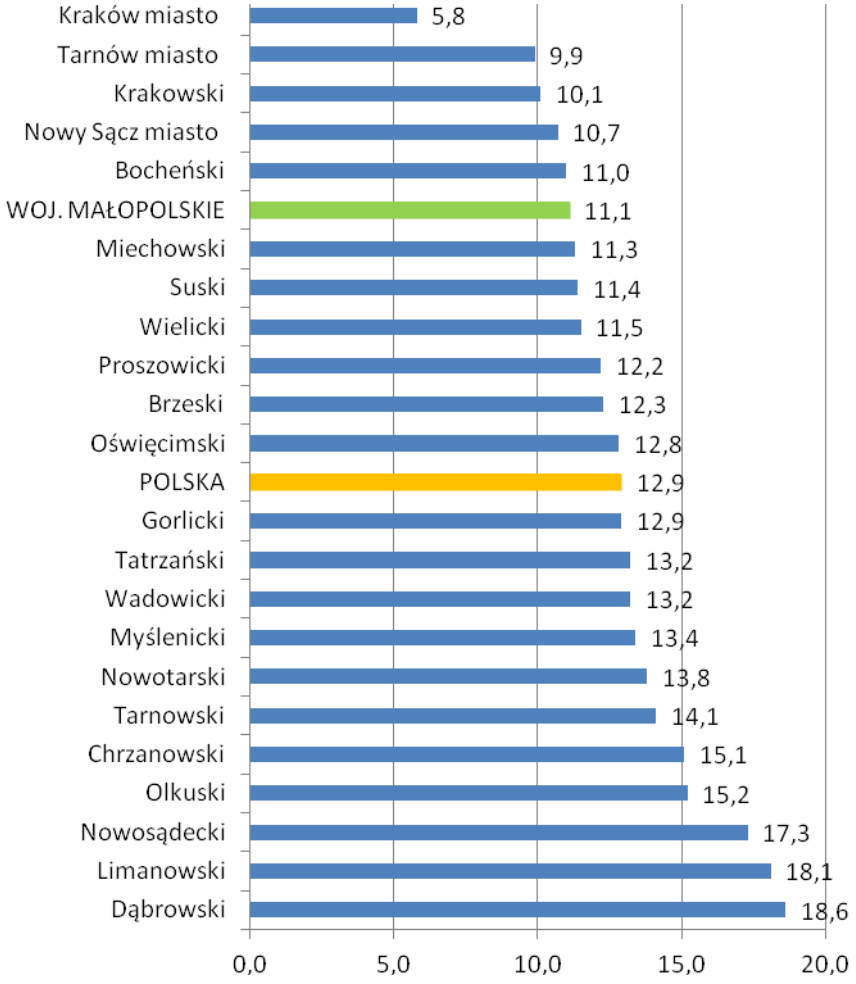

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MPiPS

Struktura bezrobotnych

Według danych Powiatowego Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego (Filia w Krzeszowicach) w 2012 r. z grona wszystkich bezrobotnych mieszkańców gminy 479 osób (31,1% ogółu) stanowili obywatele miasta, a 968 osób zamieszkiwało tereny wiejskie. Porównując statystyki charakteryzujące osoby bezrobotne stwierdzono, że około 53% bezrobotnych w gminie to kobiety. Osoby bez kwalifikacji stanowiły ok. 26% bezrobotnych w gminie, natomiast osoby bez doświadczenia zawodowego prawie 23%. Bezrobocie w gminie dotyka w równym stopniu osoby młode jak i starsze. Bezrobotni do 25 roku życia stanowili w 2012 r. 22,7% ogółu pozostających bez pracy, a osoby powyżej 50 roku życia - 21,8%. Wśród bezrobotnych mieszkańców gminy 6,2% to kobiety samotnie wychowujące, dzieci, a nieco ponad 5% to niepełnosprawni. Co istotne prawie połowa

(47,8%) osób pozostających bez pracy w gminie Krzeszowice to długotrwale bezrobotni. Prawo do zasiłku posiadało ok. 16% bezrobotnych mieszkańców gminy. Zmiany w strukturze osób bezrobotnych w Mieście i Gminie Krzeszowice przedstawia tabela poniżej.

Tabela 28. Struktura osób bezrobotnych w gminie Krzeszowice w latach 2007-2012

Wyszczególnienie	2007		2008		2009		2010		2011		2012	
	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%	liczba	%
bezrobotni ogółem, w tym:	1068	-	940	-	1196	-	1468	-	1381	-	1447	-
kobiety	684	64,0	581	61,8	637	53,3	776	52,9	770	55,8	767	53,0
mężczyźni	384	36,0	359	38,2	559	46,7	692	47,1	611	44,2	675	46,6
z prawem do zasiłku	116	10,9	146	15,5	198	16,6	210	14,3	202	14,6	230	15,9
do 25 roku życia	211	19,8	237	25,2	363	30,4	416	28,3	325	23,5	328	22,7
długotrwale bezrobotni	602	56,4	414	44,0	367	30,7	539	36,7	661	47,9	692	47,8
powyżej 50 roku życia	224	21,0	211	22,4	229	19,1	305	20,8	300	21,7	315	21,8
bez doświadczenia zawodowego	-	-	271	28,8	341	28,5	427	29,1	340	24,6	332	22,9
bez kwalifikacji zawodowych	358	33,5	297	31,6	341	28,5	461	31,4	390	28,2	379	26,2
samotnie wychowujące dzieci	63	5,9	46	4,9	42	3,5	58	4,0	76	5,5	89	6,2
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka			82	8,7	73	6,1	99	6,7	117	8,5	143	9,9
niepełnosprawni	31	2,9	32	3,4	50	4,2	60	4,1	62	4,5	78	5,4

Źródło: Opracowanie własne na bazie danych Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego

Porównując strukturę osób bezrobotnych w gminie Krzeszowice w latach 2007-2012 zwraca uwagę spadek odsetka bezrobotnych kobiet (z 64% do 53%). Tym samym bezrobocie w ostatnich latach większym stopniu dotykało mężczyzn niż kobiet. Jednocześnie problem bezrobocia zaczął być bardziej odczuwalny również wśród osób młodych do 25 roku życia. W 2007 r. stanowili oni niespełna 20% bezrobotnych w gminie, a w 2009 r. już ok. 30%. Po roku 2009 sytuacja wśród osób bezrobotnych do 25 roku życia zaczęła się poprawiać (w 2012 r. stanowili oni ok. 23% pozostających bez pracy w gminie). Należy również odnotować, coraz mniej osób bezrobotnych w gminie stanowią osoby bez doświadczenia zawodowego oraz bez kwalifikacji zawodowych (spadek o ponad 5 pkt. proce w analizowanym okresie).

Przedsiębiorczość i podmioty gospodarcze

Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w rejestrze REGON, działających w 2011 r. na terenie gminy Krzeszowice wyniosła 2951 jednostek (1241 w mieście, 1710 na obszarze wiejskim). Warto podkreślić, że liczba funkcjonujących na terenie gminy firm

należy do największych w powiecie krakowskim. Spośród gmin sąsiednich większą liczbę firm posiada jedynie gmina Skawina.

W latach 2007-2011 liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących w gminie Krzeszowice zwiększyła się ok. 12,3%. Większa dynamika wzrostu charakteryzowała obszary wiejskie gminy (wzrost o 17,1%) niż miasto Krzeszowice (6,3%). Gwoli ścisłości należy dodać, że wzrost liczby podmiotów w gminie nie był notowany każdego roku. Wartość kulminacyjna przypadła na 2010 r., kiedy zarejestrowanych było 3020 firm. W 2011 roku zanotowany został niewielki, aczkolwiek spadek liczby firm o 69 podmiotów.

Wykres 18. Liczba podmiotów gospodarczych w gminie Krzeszowice w latach 2007-2011

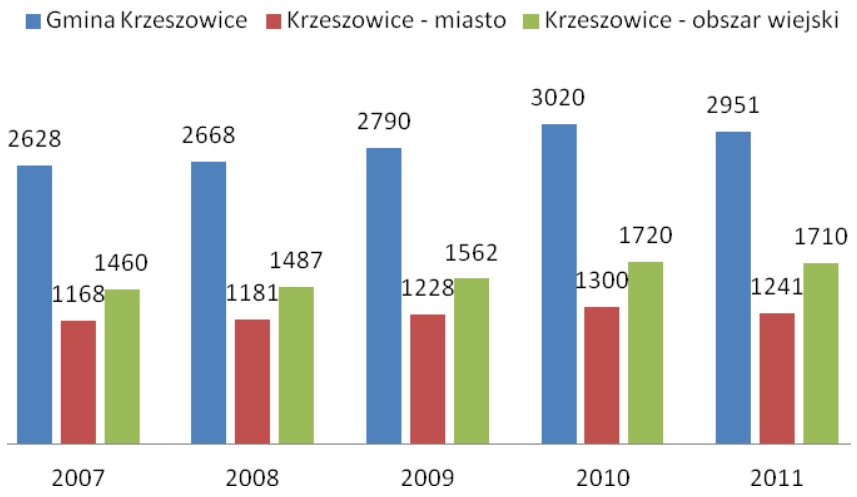

Źródło: opracowanie własne na bazie BDL GUS

Dynamika wzrostu liczby podmiotów gospodarczych w gminie Krzeszowice była zbliżona do średniej regionalnej (wzrost o 12,8%). Wskaźnik ten był jednak prawie o połowę niższy niż dla powiatu krakowskiego (wzrost o 22,8%).

Tabela 29. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w latach 2007-2011

Gmina	2007	2008	2009	2010	2011	Dynamika wzrostu liczby firm 2007-2011	Odsetek ogółu firm powiatu w 2011 r.
Gmina Krzeszowice	2628	2668	2790	3020	2951	12,3%	11,7%
Krzeszowice - miasto	1168	1181	1228	1300	1241	6,3%	4,9%
Krzeszowice - obszar wiejski	1460	1487	1562	1720	1710	17,1%	6,8%
Powiat krakowski	20521	21385	22781	24640	25192	22,8%	-
Województwo małopolskie	293845	301573	314017	331363	331595	12,8%	-

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Uszczegółowienie poziomu przedsiębiorczości stanowi liczba podmiotów wpisanych do REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców. Pod tym względem Gmina Krzeszowice osiąga wskaźnik niższy niż średnia powiatowa i regionalna. W 2011 r. wskaźnik ten w gminie wyniósł 910 podmiotów w stosunku do 962 podmiotów w powiecie krakowskim i 991 w województwie małopolskim. Należy odnotować, że w przypadku gminy Krzeszowice w 2011 r. zaobserwowano spadek wielkości omawianego wskaźnika, natomiast wskaźnik ten w powiecie wzrósł a w Małopolsce utrzymał się na zbliżonym poziomie. Sytuacja ta może świadczyć o lekkim spowolnieniu lokalnej gospodarki.

Wykres 19. Liczba podmiotów wpisanych do REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w latach 2009-2011

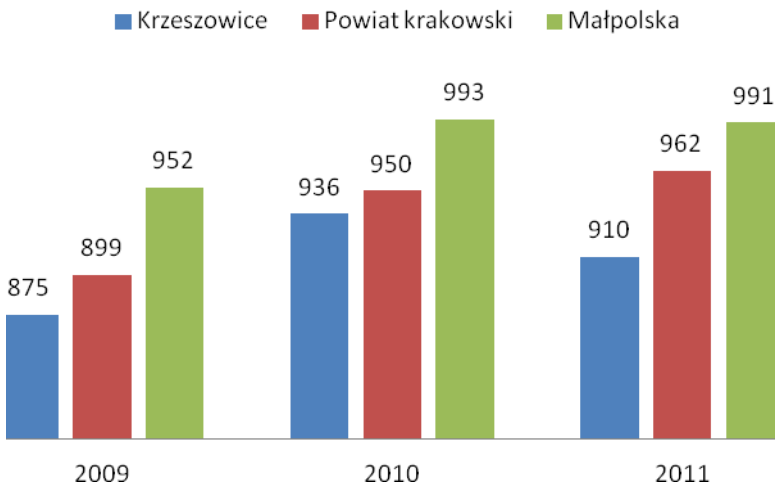

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Charakteryzując sektor przedsiębiorczości w gminie należy zauważyć, że posiada ona stosunkowo wysoką liczbę zarejestrowanych spółek prawa handlowego (131 firm), które są zakładane w przypadku prowadzenia działalności gospodarczej na większą skalę – co na ogół wiąże się z większą ilością miejsc pracy – lub obecnością kapitału zagranicznego.

Około 80% (2368) wszystkich jednostek zarejestrowanych w systemie REGON w gminie Krzeszowice to firmy założone przez osoby fizyczne i jest to wskaźnik niemal równy średniej powiatowej (81%). W gminie Krzeszowice prowadzi działalność zaledwie 6 spółdzielni, co stanowi 10% ogólnej liczby spółdzielni w powiecie krakowskim (60 podmiotów). Do sektora prywatnego należy 2885 podmiotów gospodarczych działających w gminie Krzeszowice, co stanowi blisko 98% wszystkich jednostek REGON w badanej gminie. Jest to wskaźnik zbliżony do średniej dla powiatu krakowskiego.

Tabela 30. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2011 r.)

Jednostka	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Spółki handlowe	Spółdzielnie
Gmina Krzeszowice	2951	66	2885	2368	131	6
Krzeszowice - miasto	1241	39	1202	925	79	4
Krzeszowice - obszar wiejski	1710	27	1683	1443	52	2
Powiat krakowski	25192	520	24672	20438	1245	60
Woj. Małopolskie	331595	8003	323592	250865	23936	1121

Tabela 31. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2011 r.) – udział %

Jednostka	Ogółem	Sektor publiczny	Sektor prywatny	Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	Spółki handlowe	Spółdzielnie
Gmina Krzeszowice	100%	2,2%	97,8%	80,2%	4,4%	0,2%
Krzeszowice - miasto	100%	3,1%	96,9%	74,5%	6,4%	0,3%
Krzeszowice - obszar wiejski	100%	1,6%	98,4%	84,4%	3,0%	0,1%
Powiat krakowski	100%	2,1%	97,9%	81,1%	4,9%	0,2%
Woj. Małopolskie	100%	2,4%	97,6%	75,7%	7,2%	0,3%

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Struktura sektorowa przedsiębiorstw w gminie Krzeszowice jest typowa dla gmin polskich. Przeważają w niej przedsiębiorstwa z branży „handel i naprawy", które stanowią około 30,6% wszystkich podmiotów zarejestrowanych w systemie REGON. Wskaźnik ten świadczy o dużej liczbie małych i średnich firm tworzących tę branżę. W połączeniu z dużą liczbą przedsiębiorstw ogółem zarejestrowaną na terenie miasta i gminy w rejestrze REGON, stanowi to niewątpliwy atut dla miasta i możliwość realizacji różnorodnych programów przeznaczonych na wsparcie dla małej i średniej przedsiębiorczości ze środków strukturalnych Unii Europejskiej.

Relatywnie wysoki udział w ogólnej liczbie przedsiębiorstw zarejestrowanych w systemie REGON na terenie miasta i gminy Krzeszowice posiadają firmy z sektora „budownictwo" (14,2%) oraz „przetwórstwo przemysłowe" (11,6%). Strukturę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w podziale na wybrane sekcje PKD przedstawia tabela poniżej.

Tabela 32. Struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w podziale na wybrane sekcje PKD (stan na 2011 r.)

Podmioty gospodarcze wg sekcji	Gmina Krzeszowice	Krzeszowice - miasto	Krzeszowice – obszar wiejski	Powiat krakowski	Województwo małopolskie
Sekcja A: Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	1,6%	1,0%	1,9%	2,4%	2,1%
Sekcja B: Górnictwo	0,1%	0,2%	0,0%	0,0%	0,1%
Sekcja C: Przetwórstwo przemysłowe	11,6%	12,2%	11,1%	11,0%	9,9%
Sekcja D: Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%
Sekcja E: Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	0,6%	0,4%	0,8%	0,4%	0,3%
Sekcja F: Budownictwo	14,2%	11,4%	16,2%	14,1%	13,4%
Sekcja G: Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	30,6%	30,1%	31,0%	29,3%	26,5%
Sekcja H: Transport, gospodarka magazynowa i łączność	8,0%	5,8%	9,5%	7,9%	6,6%
Sekcja I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2,5%	2,7%	2,5%	2,9%	3,9%
Sekcja J: Informacja i komunikacja	1,9%	2,6%	1,5%	2,2%	2,7%
Sekcja K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2,7%	2,5%	2,9%	2,7%	3,0%
Sekcja L: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2,4%	4,2%	1,2%	2,4%	3,6%
Sekcja M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	6,7%	8,3%	5,5%	7,7%	8,7%
Sekcja P: Edukacja	2,8%	3,0%	2,6%	2,9%	3,2%
Sekcja Q:Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3,6%	5,3%	2,3%	3,7%	5,0%
Sekcja R: Działalność związana z kulturą, turystyką i rekreacją	1,5%	1,5%	1,5%	1,7%	1,9%
Pozostałe	9,2%	8,9%	9,5%	8,6%	9,0%

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Gospodarka finansowa gminy

W 2011 r. dochody Miasta i Gminy Krzeszowice wyniosły 81,16 mln zł. W stosunku do roku 2007 dochody gminy w 2011 r. wzrosły o ponad 24,9 ml zł. Natomiast wydatki budżetowe gminy ogółem w 2011 r. wyniosły 85,35 mln zł (wzrost w analizowanym okresie o ok. 30,4 mln zł).

Wykres 20. Dochody i wydatki Miasta i Gminy Krzeszowice w latach 2007-2011

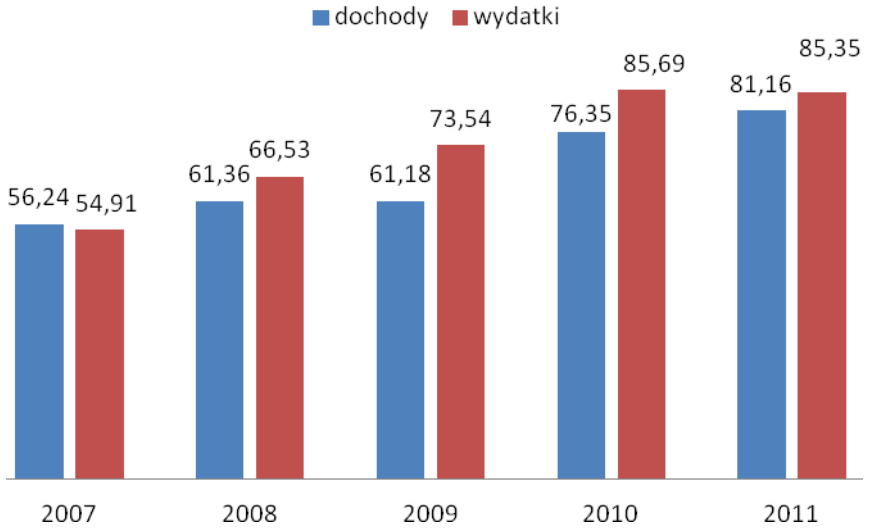

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Syntetycznej miary oceny poziomu dochodów i wydatków budżetowych dostarcza wskaźnik dochodów/wydatków na jednego mieszkańca. Zarówno pod względem dochodów jak i wydatków gmina Krzeszowice notuje gorsze rezultaty w porównaniu do średniej powiatowej i regionalnej. W 2011 r. dochód na 1 mieszkańca w gminie wyniósł 2510,12 zł, natomiast w powiecie było to 2752,70 zł na osobę, a w województwie małopolskim 3354,49 zł na osobę. Natomiast odnośnie wydatków relacje te przedstawiały się następująco: 2639,71 zł/os w gminie, 2890,44 zł/os w powiecie oraz 3494,64 zł/os. w Małopolsce. Warto jednak podkreślić, że dynamika wzrostu omawianych wskaźników w latach 2007-2011 była wyraźnie wyższa w gminie Krzeszowice niż w powiecie czy regionie. Świadczy to o relatywnie wysokim potencjale rozwojowym gminy w tym okresie. Dane na ten temat przedstawia tabela poniżej.

Tabela 33. Dochody budżetów gmin w przeliczeniu na jednego mieszkańca w latach 2007-2011

Rok	Gmina Krzeszowice		Powiat krakowski		Woj. małopolskie	
	dochody	wydatki	dochody	wydatki	dochody	wydatki
2007	1742,98	1742,98	2095,51	2095,51	2613,53	2650,68
2008	2100,91	2100,91	2460,32	2460,32	2805,10	2890,71
2009	2310,67	2310,67	2774,87	2774,87	2956,70	3185,58
2010	2662,9	2662,90	2912,15	2912,15	3253,43	3435,92
2011	2639,71	2639,71	2890,44	2890,44	3354,49	3494,64
Dynamika wzrostu (2007-2011)	41%	51%	14%	38%	28%	32%

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Największy udział w wydatkach budżetu miasta i gminy Krzeszowice stanowią wydatki na oświatę i wychowanie (działy 801 i 854 klasyfikacji budżetowej). Tendencja przewagi wydatków na oświatę jest charakterystyczna dla większości gmin w powiecie jak i regionie, a także kraju. W 2011 r. wydatki z tego zakresu stanowiły w gminie Krzeszowice blisko 37% wszystkich wydatków, podobnie jak w regionie (37,3%) i nieco mniej niż w powiecie (ok. 40%).

Uwagę zwraca również stosunkowo wysoki udział wydatków na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska w budżecie miasta i gminy Krzeszowice (15,6%) w porównaniu ze średnią dla powiatu krakowskiego (11,4%) oraz województwa małopolskiego (6,8%).

Dużymi wydatkami dla budżetu miasta i gminy Krzeszowice były również wydatki na transport i łączność (12,7%). Podobny odsetek środków budżetowych na ten cel średnio przeznaczyły gminy w ujęciu powiatowym (12,6%) i regionalnym (13,6%).

Kolejnym znaczącym wydatkiem w budżetach samorządowych są koszty związane z pomocą społeczną i pozostałymi zadaniami z zakresu polityki społecznej. W mieście i gminie Krzeszowice podobnie jak powiecie krakowskim wydatki te stanowiły w 2011 r. ok. 11%, z kolei w średnia dla regionu wyniosła 14,5%.

Tabela 34. Struktura wydatków w budżecie Miasta i Gminy Krzeszowice w roku 2011 na tle powiatu i regionu- udział %.

Wyszczególnienie	Gmina Krzeszowice	Powiat krakowski	Województwo małopolskie
Wydatki na rolnictwo i łowiectwo	0,22%	2,99%	2,54%
Wydatki na transport i łączność	12,69%	12,75%	13,57%
Wydatki na gospodarkę komunalną i ochronę środowiska	15,59%	11,35%	6,84%
Wydatki na gospodarkę mieszkaniową	5,24%	2,82%	3,83%
Wydatki na oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą	36,98%	39,79%	37,32%
Wydatki na kulturę i ochronę dziedzictwa narodowego	3,60%	2,55%	3,67%
Wydatki na ochronę zdrowia	0,63%	0,63%	0,94%
Pomoc społeczna i pozostałe zadania z zakresu polityki społecznej	11,39%	11,70%	14,47%
Wydatki na kulturę fizyczną	0,80%	1,85%	3,77%
Wydatki na administrację publiczną	8,84%	8,98%	7,62%
Pozostałe	5,60%	6,43%	8,82%

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

Szczególną kategorią wydatków wyodrębnianych w analizach gospodarczych są wydatki majątkowe inwestycyjne. Na ten cel, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, Gmina Krzeszowice w 2011 r. wydała ok. 680 zł/os. Był to niższy wynik niż średnia dla powiatu krakowskiego (712 zł/os.) oraz województwa małopolskiego (751 zł/os.). Należy jednak zaznaczyć, że wydatki inwestycyjne Gminy Krzeszowice wzrosły zdecydowanie szybciej niż w powiecie i regionie, co świadczy o zwiększeniu potencjału inwestycyjnego gminy w ostatnich pięciu latach. Dane te obrazuje tabela poniżej.

Tabela 35. Wydatki majątkowe inwestycyjne w gminie Krzeszowice na tle powiatu i regionu w latach 2007-2011.

	2006	2007	2008	2009	2010	Dynamika wzrostu w latach 2007-2011
Gmina Krzeszowice	193,10	481,68	520,25	710,14	680,05	252%
Powiat krakowski	462,58	651,57	804,66	785,21	711,90	54%
Województwo małopolskie	534,25	567,26	690,25	728,64	750,83	41%

Źródło: Opracowanie własne na bazie BDL GUS

MISJA POLITYKI SPOŁECZNEJ GMINY KRZESZOWICE

Misja jest pewnym fundamentalnym zadaniem do wypełnienia. Z założenia, ma integrować, motywować i rozbudzać aspiracje. Misja pozostaje swoistą deklaracją dołożenia wszelkich starań w imię realizacji zakładanych celów. Zawiera w sobie podstawowe wartości, na których zamierzają koncentrować swoje działania osoby i organizacje, działające w zakresie realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Poniższa misja stanowić będzie najważniejszą wytyczną do kształtowania polityki społecznej w Gminie Krzeszowice w perspektywie 2020 roku.

TWORZYMY WARUNKI SŁUŻĄCE ZAPEWNIENIU MIESZKAŃCOM GMINY KRZESZOWICE WYSOKIEGO KOMFORTU ŻYCIA I PRZYJAZNEGO ŚRODOWISKA SPOŁECZNEGO, POZWALAJĄCEGO ROZWIJAĆ AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKĄ I INDYWIDUALNE ASPIRACJE

ANALIZA SWOT POLITYKI SPOŁECZNEJ W GMINIE KRZESZOWICE

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnozy sytuacji, w jakiej znajduje się wspólnota samorządowa, wykorzystywaną w procesie planowania strategicznego. Służy porządkowaniu i segregowaniu informacji, stanowi kompleksowe narzędzie, znajdujące zastosowanie w procesie wartościowania zasobów i otoczenia, a także identyfikacji problemów i definiowania priorytetów rozwoju. Jej nazwa to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego – silne strony (strenghts), słabe strony (weaknesses), szanse (opportunities) i zagrożenia (threats).

S -> STRENGHTS, czyli silne strony (atuty),

W -> WEAKNESSES, czyli słabe strony (wady),

O -> OPPORTUNITIES, czyli szanse (okazje),

T -> THREATS, czyli zagrożenia (trudności).

Analiza SWOT posłużyła określeniu pozytywnych i negatywnych elementów wewnętrznych i zewnętrznych, wpływających na rozwój polityki społecznej w gminie Krzeszowice oraz identyfikacji najważniejszych problemów.

Analizę przeprowadzono w układzie 8 obszarów, mających kluczowe znaczenie dla rozwoju polityki społecznej:

1. Tendencje demograficzne,
2. Gospodarka lokalna i rynek pracy,
3. Infrastruktura techniczna i komunalna, zasoby mieszkaniowe,
4. Opieka medyczna, edukacja, sport i rekreacja,
5. Pomoc społeczna,
6. Bezpieczeństwo publiczne,
7. Organizacje pozarządowe i partycypacja społeczna,
8. Inne.

Tabela 36. Zasoby polityki społecznej w Gminie Krzeszowice

ATUTY	SŁABOŚCI
Tendencje demograficzne	
Systematyczny wzrost liczby mieszkańców gminy, generowany przez korzystny (dodatni) wskaźnik salda migracji w gminie Krzeszowice.	Starzenie się społeczności lokalnej – malejąca liczba osób w wieku przedprodukcyjnym i wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym.
Relatywnie znacząca grupa osób w wieku produkcyjnym.	Stagnacja w zakresie przyrostu naturalnego (poziom 0 promili w 2011 r.).
	Mniejsza integracja ludności napływowej.
	Migracje zarobkowe osób aktywnych do większych ośrodków miejskich oraz zagranicę.
Gospodarka lokalna i rynek pracy	
Filia Urzędu Pracy w Krzeszowicach – ułatwiony dostęp do informacji.	Niewystarczająca ilość i brak nowych miejsc pracy.
Stopa bezrobocia w powiecie krakowskim niższa od stopy bezrobocia na poziomie województwa i całego kraju.	Tylko 19% osób pracujących w całej grupie ludności gminy w wieku produkcyjnym.
Rosnąca przedsiębiorczość wśród mieszkańców gminy.	Wskaźnik pracujących na 1000 mieszkańców dla gminy gorszy od wskaźnika dla powiatu krakowskiego i województwa małopolskiego.
Znaczna liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na terenie gminy (jedna z największych w powiecie krakowskim) – ponad 12% wzrost liczby podmiotów w latach 2007-2011.	Zdecydowana przewaga mikrofirm, niestwarzających nowych miejsc pracy.
	Rzadkość zatrudnienia w oparciu o umowy długoterminowe.
	Wzrost liczby bezrobotnych w gminie (w latach 2007-2011).
	Symptomy spowolnienia lokalnej gospodarki.
	Wskaźnik opisujący liczbę podmiotów wpisanych do REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców dla gminy gorszy niż średnia powiatowa i regionalna.
Infrastruktura techniczna i komunalna, zasoby mieszkaniowe	
	Niewystarczająca infrastruktura mieszkań komunalnych i socjalnych.
	Brak mieszkań chronionych.
Opieka medyczna, edukacja, sport i rekreacja	
Gęsta sieć placówek oświatowych (różnych szczebli edukacji) na terenie gminy.	Niewystarczająca ilość zakładów opiekuńczo-wychowawczych dla najmłodszych dzieci (żłobków) na terenie gminy (tylko 1 prywatny żłobek).
Dbałość o różnicowanie oferty edukacyjnej w kontekście potrzeb rynku pracy.	Brak klas integracyjnych w szkołach na terenie gminy (na każdym poziomie edukacji).
Bogata oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży, np. zajęcia na basenie czy lodowisku.	Niewystarczająca ilość poradni psychologiczno-pedagogicznych na terenie gminy (tylko 1 poradnia).
Dostępność oferty edukacyjnej dla osób dorosłych.	Brak karetki pogotowia na terenie gminy.
Infrastruktura sportowa i rekreacyjna (m.in. sale gimnastyczne, lodowisko, boiska sportowe, siłownie).	Utrudniony dostęp do specjalistycznych usług medycznych.

Zmodernizowane i dobrze wyposażone ośrodki zdrowia, Ośrodek Rehabilitacji Narządów Ruchu w Krzeszowicach, funkcjonujące niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej.	Słaby dostęp do usług oferowanych przez Ośrodek Rehabilitacji Narządów Ruchu w Krzeszowicach dla mieszkańców gminy.
Bogata i zróżnicowana oferta Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach, kluby i grupy spotykające się przy CKiS.	Niewykorzystanie walorów przyrodniczych - brak statusu uzdrowiska.
Rozwój niepublicznych placówek przedszkolnych.	Niewystarczająca oferta czasu wolnego dla osób starszych (mimo funkcjonowania m.in. Klubu Seniora).
	Niewystarczająca opieka medyczna w placówkach edukacyjnych oraz brak logopedy w szkole.
Pomoc społeczna	
Funkcjonujące w gminie instytucje z obszaru polityki społecznej - Gminny Ośrodek Opieki Społecznej, Punkt Konsultacyjny, biuro Powiatowego Urzędu Pracy, Straż Miejska, Policja, Ośrodek Zdrowia, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Ochotniczy Hufiec Pracy, Dom Dziecka, Środowiskowy Dom Samopomocy, odpowiednie wydziały Urzędu Miasta i komisje Rady Miejskiej.	Niedostateczna infrastruktura techniczna Gminnego Ośrodka Opieki Społecznej.
Dostępność placówek wsparcia dziennego na terenie gminy.	Brak noclegowni na terenie gminy.
Profesjonalna i zaangażowana kadra, działająca w zakresie pomocy społecznej.	Brak Warsztatów Terapii Zajęciowej na terenie gminy.
Dobrze rozpoznane środowisko rodzin wymagających pomocy społecznej w gminie.	Brak dziennego domu wsparcia dla osób starszych.
Odpowiedniej wielkości budżet Gminnego Ośrodka Opieki Społecznej, pozwalający na możliwie skuteczną realizację zadań z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy.	Nieznaczny wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej (w latach 2007-2012).
Coraz lepsza współpraca zespołów interdyscyplinarnych.	
Malejąca ilość barier komunikacyjnych dla niepełnosprawnych na terenie gminy.	
Bezpieczeństwo publiczne	
Rozwinięty system szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy i zachowań w sytuacjach zagrożeń.	Bardzo rozległy obszar podlegający kompetencji Komisariatu Policji w Krzeszowicach.
Straż Miejska działająca na terenie gminy.	Niewystarczająca aktywność i ilość patroli policji, szczególnie na obszarach wiejskich gminy.
System monitoringu (11 kamer) na terenie gminy.	
Organizacje pozarządowe i partycypacja społeczna	
Duża liczba zarejestrowanych organizacji pozarządowych.	Niewielka liczba aktywnych organizacji pozarządowych – partnerów do współpracy.
Funkcjonowanie forów organizacji pozarządowych.	Systematycznie malejąca część budżetu gminy, przeznaczana na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe.
Dobrze funkcjonujący system otwartych konkursów ofert.	
Prężnie działające Koła Gospodyń Wiejskich.	

Inne	
Wysoka dostępność komunikacyjna gminy, gęsta siec dróg i wiążąca się z tym mobilność edukacyjna i zawodowa mieszkańców gminy.	Zła jakość dróg, w sposób negatywny wpływająca na mobilność mieszkańców gminy.
Walory przyrodnicze i turystyczne gminy.	Brak informacji i promocji turystycznej, brak infrastruktury spędzania czasu wolnego
	Problem miejsca zameldowania, powodujący mniejsze wpływy do budżetu gminy.
	Problem rynku przewozów pasażerskich – opłacalność ekonomiczna a potrzeby społeczne.

Tabela 11. Otoczenie zewnętrzne polityki społecznej w Gminie Krzeszowice

SZANSE	ZAGROŻENIA
Bliskość aglomeracji krakowskiej: • dostęp do dużego rynku pracy, • dostęp do usług publicznych (m.in. edukacja, kultura, nauka, opieka zdrowotna), • przesiedlanie się/napływ ludności z zewnątrz, • możliwość pozyskiwania inwestorów.	Trudności w pozyskiwaniu środków zewnętrznych (biurokratyzacja, procedury, okres modyfikowania programów europejskich).
Możliwość pozyskania środków zewnętrznych, w tym europejskich na działania z zakresu polityki społecznej.	Przepisy prawne, powodujące sztuczne zawyżanie liczby bezrobotnych oraz rozrastanie się „szarej strefy”.
Dostępność środków zewnętrznych na rozpoczęcie i prowadzenie działalności gospodarczej.	Niedostosowanie systemu edukacji do potrzeb rynku pracy.
Wdrożenie lokalnego systemu doradztwa zawodowego na poziomie szkoły gimnazjalnej.	Brak nowoczesnych warsztatów kształcenia zawodowego i praktycznego przy szkołach zawodowych.
Rozwój współpracy międzysektorowej i międzyorganizacyjnej w zakresie polityki społecznej.	Niestabilna sytuacja ekonomiczna kraju, światowy kryzys gospodarczy.
Wspieranie merytoryczne, organizacyjne i finansowe organizacji pozarządowych.	Wzrost bezrobocia w Polsce.
Wzrost mobilności mieszkańców poprzez rozwój kolei aglomeracyjnej.	
Rozwój kwalifikacji kadry w szkolnictwie zawodowym.	

PLAN OPERACYJNY STRATEGII ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE KRZESZOWICE NA LATA 2014-2020

Przedstawiony plan operacyjny jest wynikiem wspólnych prac członków Grupy Roboczej ds. Aktualizacji SRPS, zaproszonych do współpracy przez Panią Ewę Gędłek – Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowicach oraz konsultantów Małopolskiego Instytutu Samorządu Terytorialnego i Administracji z Krakowa. Zadaniem Grupy – jako zespołu lokalnych ekspertów – była analiza polityki społecznej gminy, sformułowanie priorytetów rozwoju gminnej polityki społecznej oraz założeń planów operacyjnych niniejszej Strategii. Rolą konsultantów MISTiA było wspieranie procesu budowy strategii poprzez stosowanie odpowiednich narzędzi i technik pracy indywidualnej i grupowej, proponowanie nowych rozwiązań oraz eksperckie opracowanie zapisów w planach operacyjnych. Niniejsza strategia posiada strukturę ułatwiającą jej wdrażanie i cykliczną aktualizację.

Misja polityki społecznej Gminy

Misja wskazuje naczelny cel polityki społecznej gminy Krzeszowice, wokół którego powinny koncentrować się działania różnych środowisk i organizacji społecznych. Stanowi ona zatem czynnik integracji lokalnej społeczności wokół zasadniczych spraw służących rozwojowi społecznemu gminy. Jest to przesłanie będące podstawą podtrzymywania istniejących i tworzenia nowych, silnych więzi społecznych pomiędzy mieszkańcami gminy oraz ich różnymi środowiskami i reprezentacjami. Misja powinna w pełni oddawać aspiracje mieszkańców i służyć długofalowemu rozwojowi społecznemu gminy.

Obszary priorytetowe

Obszary priorytetowe (kierunki rozwoju) to sfery, które powinny odzwierciedlać zasadnicze pola działań w zakresie polityki społecznej gminy w najbliższych 7 latach. Innymi słowy to swoiste „koła zamachowe” dla dalszego rozwoju społecznego gminy. W wyniku prac warsztatowych i analiz strategicznych wyodrębniono cztery obszary priorytetowe polityki społecznej gminy Krzeszowice:

1. **Zintegrowane i aktywne społeczeństwo,**
2. **Bezpieczna i zdrowa gmina,**
3. **Elastyczny rynek pracy,**
4. **Przyjazna szkoła.**

Cele strategiczne

Cele te należą do grupy celów kierunkowych (odpowiadają na pytanie: co chcemy osiągnąć?) i długofalowych.

Cele operacyjne

Cele te dotyczą średniego horyzontu czasowego. Odpowiadają na pytanie: w jaki sposób to osiągnąć?, wskazują zatem określone narzędzia i sposoby realizacji celów strategicznych.

Zadania

Zadania to konkretne działania służące realizacji celów. Są one podstawą wdrażania strategii, posiadają więc określone ramy organizacyjne – instytucję koordynującą, partnerów, termin realizacji i źródła finansowania. Część zadań w swej treści oraz zakresie działania może służyć realizacji różnych celów strategicznych bądź operacyjnych. Mówiąc o zadaniach mamy na myśli nie tylko zadania inwestycyjne, rozwijające infrastrukturę społeczną. Specyfiką niniejszej strategii jest duża liczba zadań „miękkich", dotyczących inwestycji niematerialnych (w człowieka), czyli działania ze sfery społecznej, kulturalnej, edukacyjnej, a także rynku pracy.

Stworzone plany operacyjne kładą istotny akcent na zrównoważony rozwój społeczny Gminy Krzeszowice. Przy takim założeniu polityka społeczna gminy musi iść w parze z zaplanowanymi i przemyślanymi działaniami w innych obszarach rozwoju gminy, takich, jak działania polityczne, gospodarcze i przestrzenne z zachowaniem równowagi przyrodniczej. Co bardzo ważne, niniejsza strategia rozwiązywania problemów społecznych nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, choć instytucja ta powinna być głównym zarządzającym w tej sferze. Na etapie wdrażania strategii niezmiernie istotna jest koordynacja i współpraca środowisk i organizacji (zarówno publicznych, jak i niepublicznych, formalnych i nieformalnych), działających na polu polityki społecznej w gminie. Dzięki partnerstwu różnych środowisk, zaangażowanych w tworzenie niniejszej Strategii, proponuje ona także zadania, które z powodzeniem mogą być realizowane w ramach przedsięwzięć publiczno-prywatnych bądź też zlecane (kontraktowane) organizacjom pozarządowym. Obydwa rozwiązania zdobywają coraz większą popularność na wszystkich szczeblach samorządowych, zwłaszcza w okresie ciągłych niedoborów finansów publicznych. Umożliwiają one bowiem realizację ustawowych zadań bez nadmiernego obciążania budżetu lokalnego. Część zadań stanowi jednorazowe bądź cykliczne przedsięwzięcia, jednakże w zapisach niniejszej strategii istnieją także zadania ciągłe (wdrażane na bieżąco), których realizacja będzie miała duży wpływ na rozwój społeczny Gminy Krzeszowice w najbliższych latach.

Każdą strategię powinna charakteryzować jedna główna cecha – elastyczność na etapie jej wdrażania. Oznacza to, że cele i zadania zawarte w strategii powinny być stale monitorowane i weryfikowane w zależności od szybko zmieniającego się otoczenia zewnętrznego, jak również zasobów gminy i potrzeb jej mieszkańców. Jest to podstawowy element procesu wdrażania planu strategicznego. Możliwość wprowadzania zmian w dokumencie strategii, jej regularna aktualizacja ma zachować ciągłość jej realizacji, świadczyć o tym, iż strategia „żyje", dzięki czemu możliwe staje się osiągnięcie celów przyjętych w trakcie jej tworzenia. Tylko w takiej sytuacji można mówić o sukcesie planowania strategicznego na szczeblu lokalnym.

Poniżej zamieszczono plan operacyjny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice na lata 2014-2020.

Rys. 2 Schemat prezentujący plan operacyjny Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice na lata 2014-2020 (obszary i cele)

ZINTEGROWANE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO	BEZPIECZNA I ZDROWA GMINA	ELASTYCZNY RYNEK PRACY	PRZYJAZNA SZKOŁA
WZROST INTEGRACJI SPOŁĘCZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKLANEJ	*ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO*	*ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA*	*PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ*
I.1. Wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, I.2. Prowadzenie działań ułatwiających integrację w społeczeństwie osób starszych i niepełnosprawnych, I.3. Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, I.4. Zmiana wizerunku pomocy społecznej w świadomości mieszkańców gminy, I.5. Rozwój form współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie gminnej polityki społecznej, I.6. Wzmacnianie tożsamości lokalnej poprzez pielęgnację historii, kultury i rodzimych tradycji.	II.1. Intensyfikacja działań służących bezpieczeństwu publicznemu w gminie, II.2. Prowadzenie działań służących ograniczeniu zjawiska narkomanii i alkoholizmu, II.3. Podniesienie jakości usług medycznych w gminie, II.4. Promocja zdrowego stylu życia mieszkańców i rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej, II.5. Poprawa warunków mieszkaniowych w gminie, II.6. Zachowanie wysokiego poziomu estetyki gminy.	III.1. Aktywizacja zawodowa osób młodych, III.2. Aktywizacja zawodowa dorosłych, III.3. Rozwój systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, III.4. Promocja przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem samo zatrudnienia.	IV.1. Wdrożenie kompleksowej oferty czasu wolnego dla dzieci i młodzieży, IV.2. Rozwój funkcji opiekuńczej i wychowawczej krzeszowickich placówek oświatowych, IV.3 Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu gminy, IV.4. Doposażenie szkół i placówek kulturalno-oświatowych w nowoczesne narzędzia pracy dydaktycznej.

OBSZAR PRIORYTETOWY: ZINTEGROWANE I AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO

I. CEL STRATEGICZNY:

WZROST INTEGRACJI SPOŁĘCZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKLANEJ

Uzasadnienie

Gmina to nie tylko wydzielony granicami administracyjnymi obszar, ale przede wszystkim społeczność lokalna, w której na bieżąco ulega zmianie sytuacja demograficzna, społeczna i gospodarcza. To właśnie mieszkańcy, funkcjonujący w bliskim sobie otoczeniu i na określonych zasadach, tworzą z mocy prawa lokalna wspólnotę samorządową. Mimo, iż społeczeństwo lokalne jest zróżnicowane pod względem statusu społecznego i ekonomicznego, nie powinno to wpływać na kształtowanie więzi pomiędzy różnymi organizacjami czy grupami zamieszkującymi gminę, a na pewno nie może mieć wpływu na równy dostęp wszystkich mieszkańców do praw społecznych i zwiększania poziomu ich realizacji.

Skuteczna polityka społeczna winna kłaść nacisk na spójność i budowanie kapitału społecznego – wzajemnych relacji społecznych i zaufania poszczególnych jednostek, podmiotów czy organizacji, które dzięki niemu mogą osiągać więcej – zarówno ekonomicznych, jak i społecznych korzyści. Założeniem takiej polityki są działania, ukierunkowane na integrowanie oraz aktywizowanie środowisk lokalnych, dążące do wyrównania szans oraz efektywnej walki z biedą, ubóstwem i innymi problemami społecznymi. Szczególnie ważne są działaniach profilaktycznych, bowiem zapobieganie problemom i ich rozwiązywanie na wczesnym etapie, pozwala ograniczać negatywne ich efekty, jak np. marginalizacja i wykluczenie społeczne. Działania te powinny obejmować wszystkie grupy narażone na marginalizację lub obniżenie statusu ekonomicznego – rodziny wielodzietne, rodziny z dziećmi niepełnosprawnymi, rodziny, gdzie występuję przemoc i uzależnienia, samotne matki, osoby niepełnosprawne i starsze, osoby bezrobotne i bezdomne. Ważne jest także rozwijanie takich instrumentów reagowania, które przynosić będą pożądane efekty w przypadku wystąpienia u rodzin i osób trudnych sytuacji, którym nie są oni w stanie samodzielnie przeciwdziałać.

Wszelkie działania w ramach polityki społecznej w gminie powinny być realizowane zgodnie z zasadą partnerstwa i pomocniczości. Współpraca, współdziałanie kilku podmiotów pozwala zwiększać skuteczność oraz prawdopodobieństwo wystąpienia efektu synergii. Potrzebne są szerokie partnerstwa wielu instytucji gminnych i ponadgminnych (ośrodek pomocy społecznej, urząd miejski, starostwo powiatowe, powiatowe centrum pomocy rodzinie, policja, straż miejska, szkoły, sąd rejonowy, organizacje pozarządowe, publiczne i niepubliczne instytucje pomocy społecznej i ochrony zdrowia i inne), ale także rozwój współpracy międzyorganizacyjnej i międzysektorowej. Niezmiernie ważne pozostaje kreowanie i wzmacnianie aktywności mieszkańców, włączanie ich w proces zarządzania

wspólnotą lokalną (partycypacja), głównie w mierze społecznej i wykorzystywanie tego potencjału w działaniach służących rozwojowi gminy i pomocy potrzebującym.

Powyższy cel strategiczny osiągnięty zostanie poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

I.1.Wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych,

I.2.Prowadzenie działań ułatwiających integrację w społeczeństwie osób starszych i niepełnosprawnych,

I.3.Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym,

I.4.Zmiana wizerunku pomocy społecznej w świadomości mieszkańców gminy,

I.5.Rozwój form współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie gminnej polityki społecznej,

I.6.Wzmacnianie tożsamości lokalnej poprzez pielęgnację historii, kultury i rodzimych tradycji.

Mierniki osiągnięć:

Cele operacyjne	Proponowane mierniki	Źródła danych
I.1. Wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych	Ilość nowoutworzonych grup wsparcia; Ilość projektów, zrealizowanych partnerstwie z innymi podmiotami; Wysokość środków publicznych, przeznaczonych na wsparcie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych.	Dane i badania własne GOPS oraz innych instytucji polityki społecznej; Bank Danych Lokalnych
I.2. Prowadzenie działań ułatwiających integrację w społeczeństwie osób starszych i niepełnosprawnych	Ilość zlikwidowanych barier architektonicznych; Ilość zorganizowanych i wypromowanych wydarzeń kulturalnych dot. twórczości osób starszych i niepełnosprawnych.	Dane i badania własne GOPS oraz innych instytucji polityki społecznej; Bank Danych Lokalnych; Dane i badania własne Centrum Kultury i Sportu
I.3. Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym	Ilość i wysokość udzielonych świadczeń pomocy społecznej; Ilość zorganizowanych prac krótkoterminowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.	Dane i badania własne GOPS oraz innych instytucji polityki społecznej; Dane i badania własne OHP
I.4. Zmiana wizerunku pomocy społecznej w świadomości	Ilość przeprowadzonych akcji informacyjnych,	Dane i badania własne GOPS oraz innych instytucji polityki

mieszkańców gminy	uświadamiających mieszkańcom rolę i zasady funkcjonowania pomocy społecznej w gminie; Ilość projektów, które uzyskały współfinansowanie z funduszy europejskich; Wysokość środków publicznych, przeznaczonych na podniesienie standardu oraz dostępności GOPS w Krzeszowicach.	społecznej Bank Danych Lokalnych
I.5. Rozwój form współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie gminnej polityki społecznej	Ilość zadań publicznych z zakresu polityki społecznej, przekazanych do realizacji organizacjom pozarządowym; Ilość nowopowstałych organizacji pozarządowych, działających w zakresie polityki społecznej w gminie.	Dane i badania własne UM oraz instytucji polityki społecznej
I.6. Wzmacnianie tożsamości lokalnej poprzez pielęgnację historii, kultury i rodzimych tradycji	Liczba imprez organizowanych przez gminę: domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice; Liczba uczestników imprez, organizowanych przez gminę: domy, ośrodki kultury, kluby i świetlice.	Bank Danych Lokalnych

I.1. Cel operacyjny: Wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych

Cel strategiczny I	**WZROST INTEGRACJI SPOŁĘCZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKLANEJ**
Cel operacyjny I.1	**Wspieranie osób i rodzin w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych**
Opis celu operacyjnego	Nawet najdoskonalszy system prewencji nie zapewni stuprocentowego bezpieczeństwa i równości społecznej. W związku z tym, konieczne jest rozwijanie oraz kreowanie nowych instrumentów wspierania i reagowania, ukierunkowanych na pomoc osobom i rodzinom, które znalazły się w trudnych sytuacjach życiowych, którym nie są stanie samodzielnie przeciwdziałać. Trudne sytuacje życiowe, które spotykają rodziny mogą być przejściowe lub długotrwałe, lecz brak reakcji i pomocy może spowodować nieodwracalne zmiany w procesie funkcjonowania takiej rodziny. Jest to o tyle ważne, że to właśnie w rodzinie następuje „formowanie" dziecka do życia społecznego i kształtowanie jego charakteru. Wszelkie zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny mogą wpływać (negatywnie) na rozwój dzieci, a także całą wspólnotę lokalną. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Krzeszowicach w 2011 roku udzielił pomocy 384 rodzinom - w większości przypadków podstawą do udzielenia pomocy było równocześnie kilka przesłanek. Wśród najczęstszych powodów przyznania pomocy było: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność oraz bezrobocie. Ważne jest zatem stałe monitorowanie rodzin, które są obecnie i mogą być w przyszłości zagrożone trudną sytuacją życiową i jej konsekwencjami. Wsparcie nie może ograniczać się do pomocy finansowej i materialnej, ale winno obejmować możliwie kompleksowe zaspokojenie potrzeb osób i rodzin potrzebujących. W długofalowej koncepcji działania w zakresie polityki społecznej w gminie, należy kłaść akcent na ograniczanie uzależnienia osób i rodzin od pomocy społecznej oraz usamodzielnianie się klientów GOPS.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
I.1.1 Prowadzenie stałego monitoringu rodzin wymagających wsparcia – stworzenie i aktualizacja bazy danych rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz zagrożonych trudną sytuacją życiową;	GOPS	Urząd Miejski, PCPR, Straż Miejska, Policja, Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom, Punkt Konsultacyjny „Pierwszy Kontakt", szkoły, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej oraz placówki służby zdrowia, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy

I.1.2 Koordynacja działań i wymiana informacji pomiędzy instytucjami pomocy społecznej w gminie i powiecie krakowskim;	PCPR	Urząd Miejski, GOPS, Straż Miejska, Policja, Pełnomocnik Burmistrza, PK „Pierwszy Kontakt", szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	-
I.1.3 Organizacja – na bazie Punktu Konsultacyjnego „Pierwszy Kontakt" – centrum informacji oraz pomocy psychologicznej i prawnej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej (możliwość bezpośredniej rozmowy ze specjalistami – psycholog, pedagog, terapeuta, prawnik; doradztwo, zajęcia z młodzieżą; wsparcie z wykorzystaniem Internetu i podobne);	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	GOPS, Urząd Miejski, PCPR, Straż Miejska, Policja, szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy, fundusze europejskie
I.1.4 Rozwój usług profilaktycznych skierowanych do dzieci z rodzin dysfunkcyjnych – współpraca ze świetlicami socjoterapeutycznymi, tworzenie systemu pomocy psychologicznej, organizacja wyjazdów wakacyjnych, wyjazdów do kina, teatru;	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	Urząd Miejski, PCPR, GOPS, PK „Pierwszy Kontakt", szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy, fundusze europejskie
I.1.5 Tworzenie grup wsparcia dla rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej – różnicowanie grup ze względu na przyczynę trudnej sytuacji;	GOPS	Urząd Miejski, PCPR, Pełnomocnik Burmistrza, PK „Pierwszy Kontakt", szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy, fundusze europejskie
I.1.6 Wspieranie powstawania i działalności rodzin zastępczych w gminie – pomoc finansowa, pomoc psychologiczna, szkolenia, grupy wsparcia;	PCPR	GOPS, Urząd Miejski, Pełnomocnik Burmistrza, PK „Pierwszy Kontakt", szkoły, Poradnia	Budżet powiatu, fundusze europejskie

		Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	
I.1.7 Objęcie pomocą psychologiczną klientów OPS, będących w trudnej sytuacji życiowej (niepełnosprawność, rodzina dysfunkcyjna, uzależnienia);	GOPS	Urząd Miejski, PCPR, Pełnomocnik Burmistrza, PK „Pierwszy Kontakt”, szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy, fundusze europejskie
I.1.8 Realizacja wspólnych projektów z organizacjami i instytucjami z terenu gminy, działającymi na rzecz dzieci – Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Dom Dziecka w Miękini, Fundacja Pomocy Dzieciom w Tenczynku, Zespół Charytatywny w Tenczynku, Zespół Charytatywny przy Parafii św. Marcina, Interwencyjny Zespół Pomocy Międzyludzkiej w Krzeszowicach;	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	GOPS, Urząd Miejski, PCPR, Pełnomocnik Burmistrza, PK „Pierwszy Kontakt”, szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy, fundusze europejskie
I.1.9 Realizacja projektów służących ograniczaniu uzależnienia osób i rodzin od pomocy społecznej – przeniesienie akcentu z pomocy finansowej na rzecz innych form pomocy oraz usamodzielniania się klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej;	GOPS	Urząd Miejski, Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych Dom Dziecka w Miękini, Fundacja Pomocy Dzieciom w Tenczynku, Parafialny Zespół Charytatywny w Tenczynku, Zespół Charytatywny przy Parafii św. Marcina, Interwencyjny Zespół Pomocy Międzyludzkiej w Krzeszowicach	Budżet gminy, fundusze europejskie
I.1.10. Przeprowadzenie akcji informacyjnej w zakresie nowych form i zasad przyznawania świadczeń rodzinnych;	GOPS	Urząd Miejski, PCPR, Pełnomocnik Burmistrza, PK „Pierwszy	Budżet gminy

		Kontakt", szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, media lokalne i regionalne	
I.1.11. Objęcie pomocą psychologiczną, pedagogiczną i inną dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych;	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	GOPS, Urząd Miejski, PCPR, Pełnomocnik Burmistrza, PK „Pierwszy Kontakt", organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy
I.1.12. Zapewnienie działalności placówek wsparcia dziennego,	GOPS	Urząd Miejski, PCPR, Pełnomocnik Burmistrza, PK „Pierwszy Kontakt", organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy
I.1.13. Prowadzenie działań zmierzających do rozwoju i wykorzystania bazy żywieniowej lub zwiększenia jej dostępności poprzez m.in. tworzenie lub doposażenie punktów zajmujących się wydawaniem, a także dowozem posiłków;	GOPS	Urząd Miejski, Pełnomocnik Burmistrza, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, punkty zajmujące się wydawaniem, a także dowozem posiłków, parafie	Budżet gminy, sponsorzy
I.1.14. Wspieranie rodzin, doświadczających trudności w zakresie wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, zapewnienie czasowej opieki w przypadkach niemożności sprawowania opieki przez rodziców.	GOPS	Urząd Miejski, PCPR, Pełnomocnik Burmistrza, PK „Pierwszy Kontakt", organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy

I.1.15. Zapewnienie osobom i rodzinom w trudnej sytuacji życiowej pomocy w formie posiłku i/lub świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności i/lub świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywieniowych.	GOPS	Urząd Miejski, PCPR, Pełnomocnik Burmistrza, PK „Pierwszy Kontakt", organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy

I.2. Cel operacyjny: Prowadzenie działań ułatwiających integrację w społeczeństwie osób starszych i niepełnosprawnych

Cel strategiczny I	**WZROST INTEGRACJI SPOŁĘCZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKLANEJ**
Cel operacyjny I.2	**Prowadzenie działań ułatwiających integrację w społeczeństwie osób starszych i niepełnosprawnych**
Opis celu operacyjnego	Spójność społeczna jest jednym z najważniejszych wyzwań Unii Europejskiej, a tym samym naszego kraju. Powinno to znajdywać odzwierciedlenie w integracyjnych systemach wsparcia i opieki społecznej na poziomie gminy. Osoby starsze oraz niepełnosprawne stanowią grupy osób szczególnie podatnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dotyczy to także zatrudnienia, ponieważ osoby te bywają defaworyzowane na rynku pracy i mają trudności ze znalezieniem pracy. Należy zaznaczyć, że nierzadko posiadają one wysoki potencjał intelektualny (np. emerytowani nauczyciele, urzędnicy) i artystyczny, który może stanowić instrument integracji i rozwoju całej wspólnoty lokalnej. Wykluczenie stanowi zatem nie tylko problem społeczny, ale także gospodarczy. Biorąc pod uwagę tendencje demograficzne – zjawisko starzenia się społeczeństwa, wspieranie osób w niekorzystnej sytuacji staje się jeszcze bardziej aktualne i potrzebne, leży w interesie gminy, kraju, jak i całej Europy. W związku z powyższy, konieczne jest prowadzenie działań ułatwiających integrację w społeczeństwie osób starszych i niepełnosprawnych. Często stosunkowo niewielka pomoc, zainteresowanie losem takich osób, a nawet zwykła rozmowa, powoduje, że osoby te czują się dowartościowane, potrzebne.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
I.2.1 Organizacja procesu rehabilitacji osób starszych i niepełnosprawnych – pomoc w wypełnianiu wniosków o wsparcie, dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych, współpraca z GOPS i organizacjami pozarządowymi (fundacjami) w zakupie urządzeń rehabilitacyjnych dla osób potrzebujących;	PCPR	Urząd Miejski, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, budżet powiatu, PFRON, sponsorzy, fundusze europejskie
I.2.2 Dostosowywanie obiektów użyteczności publicznej dla poruszania się osób niepełnosprawnych – likwidacja barier architektonicznych;	Wydział Gospodarowania Mieniem i Planowania Przestrzennego UM	GOPS, PCPR, szkoły, instytucje użyteczności publicznej, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, PFRON, fundusze europejskie
I.2.3 Organizacja spotkań okolicznościowych (Wigilia, Wielkanoc, Andrzejki, Dzień Seniora, zabawy karnawałowe);	Wydział Organizacyjny UM	Urząd Miejski, PCPR, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy	Budżet gminy, PFRON, fundusze europejskie, sponsorzy

		społecznej, funkcjonujące w gminie, Centrum Kultury i Sportu	
I.2.4 Promocja twórczości artystycznej osób starszych i niepełnosprawnych;	Centrum Kultury i Sportu	GOPS, Urząd Miejski, PCPR, Środowiskowy Dom Samopomocy, szkoły, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, PFRON, fundusze europejskie, sponsorzy
I.2.5 Organizacja systemu usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych – np. wolontariat, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych osobom starszym i niepełnosprawnym bez konieczności wychodzenia z domu;	GOPS	Urząd Miejski, PCPR, Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, budżet powiatu, PFRON, fundusze europejskie
I.2.6 Wspieranie funkcjonowania instytucji i organizacji (np. Środowiskowy Dom Samopomocy w Woli Filipowskiej), działających na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych;	GOPS	Urząd Miejski, PCPR, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, PFRON, fundusze europejskie
I.2.7 Udzielanie pomocy osobom i rodzinom, sprawującym opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.	GOPS	Urząd Miejski, PCPR, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, PFRON

I.3. Cel operacyjny: Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym

Cel strategiczny I	**WZROST INTEGRACJI SPOŁĘCZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKLANEJ**
Cel operacyjny I.3	**Pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym**
Opis celu operacyjnego	Marginalizacja i wykluczenie społeczne stanowią jedne z najpoważniejszych problemów współczesności. W Narodowej Strategii Integracji Społecznej zapisano, że: „bariery i ograniczenia rozwoju i postępu społecznego, związane z wykluczeniem społecznym, prowadzą do stopniowego ograniczania podmiotowości jednostek i grup społecznych, zanikania społecznej aktywności, zdolności do działania. Towarzyszy temu groźna tendencja do utrwalania się tego stanu rzeczy" (NSIS, s. 14). Osoby zagrożone wykluczeniem mają minimalne szanse na znalezienie pracy na wolnym i wymagającym rynku pracy. Brak jakiegokolwiek zajęcia jeszcze bardziej spycha ich na margines życia społecznego i uzależnia od stałej pomocy zewnętrznej. Szansą dla nich może być tzw. zatrudnienie socjalne, czyli uczestnictwo w zajęciach prowadzonych przez centra (bądź kluby) integracji społecznej oraz podjęcie pracy (zatrudnienie wspierane) u pracodawców. W związku z powyższym, wyodrębniono cel, jakim jest pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
I.3.1 Umożliwienie osobom bezdomnym realizującym indywidualny program wychodzenia z bezdomności, uzyskanie lokalu socjalnego dającego szansę na usamodzielnienie się i udzielanie pomocy w załatwianiu formalności związanych z uzyskaniem dodatku mieszkaniowego;	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Wydział Gospodarowania Mieniem i Planowania Przestrzennego UM	PK „Pierwszy Kontakt", PCPR, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, fundusze europejskie
I.3.2 Udzielanie świadczeń pomocy społecznej;	GOPS	PCPR, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy
I.3.3 Organizacja we współpracy z pracodawcami prac krótkoterminowych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (zatrudnienie wspierane);	Ochotniczy Hufiec Pracy	GOPS, PCPR, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne
I.3.4 Praca socjalna , mająca na celu przezwyciężenie trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin.	GOPS	Urząd Miejski, PK „Pierwszy Kontakt", PCPR, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy

I.4. Cel operacyjny: Zmiana wizerunku pomocy społecznej w świadomości mieszkańców gminy

Cel strategiczny I	**WZROST INTEGRACJI SPOŁĘCZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKLANEJ**
Cel operacyjny I.4	**Zmiana wizerunku pomocy społecznej w świadomości mieszkańców gminy**
Opis celu operacyjnego	Istotą pomocy społecznej jest wsparcie – w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych – tych osób i rodzin, które nie są w stanie same ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Ukierunkowana jest na zaspokojenie niezbędnych potrzeb i umożliwienie potrzebującym życia w warunkach odpowiadających godności człowieka. W szczególności polega na podejmowanie działań zmierzających do usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Mimo tego, bywa, że pomoc społeczna jest postrzegana wyłącznie jako rodzaj zapomogi, bez uwzględnienia wielu innych działań (np. pomoc niematerialna, wsparcie psychologiczne i inne). Bez podjęcia szerokich działań informacyjnych i promocyjnych, taki wizerunek może utrwalać się w świadomości wielu środowisk i osób, zwłaszcza korzystających z wsparcia pomocy społecznej. Istotna w procesie kreowania pozytywnego wizerunku pomocy społecznej jest zatem integracja i konsolidacja różnych instytucji działających na polu pomocy społecznej w gminie, pod kierownictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, a także wspólna, kompleksowa realizacja działań, w tym projektów współfinansowanych ze środków europejskich. Zaprojektowane w ramach niniejszego celu zadania przyczynią się do pozytywnej zmiany wizerunku pomocy społecznej w świadomości mieszkańców gminy.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
I.4.1 Organizowanie stałych spotkań (np. raz w roku) przedstawicieli instytucji działających na polu pomocy społecznej w gminie – pod kierownictwem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz indywidualnie w razie potrzeb;	GOPS	Urząd Miejski, PCPR, Straż Miejska, Policja, Pełnomocnik Burmistrza, PK „Pierwszy Kontakt”, szkoły, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy
I.4.2 Wzmacnianie roli pracownika socjalnego jako profesjonalisty pierwszego kontaktu z osobami potrzebującymi;	GOPS	Urząd Miejski, PK „Pierwszy Kontakt”, PCPR, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, media lokalne i regionalne	Budżet gminy, fundusze europejskie

I.4.3 Prowadzenie akcji uświadamiających mieszkańcom rolę i zasady funkcjonowania pomocy społecznej w gminie – akcje informacyjne, foldery, ulotki, spotkania, „dni otwarte" w instytucjach pomocy społecznej, informacje w prasie lokalnej i regionalnej, Internecie etc.;	GOPS	Urząd Miejski, PK „Pierwszy Kontakt", PCPR, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej, media lokalne i regionalne	Budżet gminy, fundusze europejskie
I.4.4 Doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej w gminie – udział w kursach, szkoleniach, studiach podyplomowych, wymianie międzynarodowej etc.;	GOPS	Urząd Miejski, PK „Pierwszy Kontakt", PCPR, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy, fundusze europejskie
I.4.5 Intensyfikacja działań służących pozyskiwaniu sponsorów współfinansujących projekty z zakresu pomocy społecznej w gminie;	GOPS, organizacje pozarządowe	Urząd Miejski, PK „Pierwszy Kontakt", PCPR, przedsiębiorcy i organizacje gospodarcze, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne
I.4.6 Aplikowanie po fundusze strukturalne Unii Europejskiej – współpraca różnych instytucji służąca kompleksowości i zwiększeniu zakresu projektów współfinansowanych ze środków europejskich;	GOPS	Urząd Miejski, PK „Pierwszy Kontakt", PCPR, organizacje pozarządowe, instytucje pomocy społecznej	Budżet gminy
I.4.7 Podnoszenie standardu i dostępności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowicach – dojazd dla osób niepełnosprawnych, punkt obsługi klienta *(„front office"),* sala spotkań z klientami, oznakowanie drogi do budynku GOPS, tablice informacyjne, etc.	GOPS, Zakład Administracji Budynków Komunalnych	Urząd Miejski, PK „Pierwszy Kontakt", PCPR	Budżet gminy, fundusze europejskie

I.5. Cel operacyjny: Rozwój form współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie gminnej polityki społecznej

Cel strategiczny I	**WZROST INTEGRACJI SPOŁĘCZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKLANEJ**
Cel operacyjny I.5	**Rozwój form współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie gminnej polityki społecznej**
Opis celu operacyjnego	Partycypacja społeczna to aktywny udział mieszkańców gminy w istotnych dla całej wspólnoty samorządowej, jej rezydentów lub określonych grup społecznych sprawach, jak np. polityka społeczna, a przejawia się m.in. zaangażowaniem w działalność organizacji pozarządowych i wolontariat. Rozwój współpracy międzysektorowej i międzyorganizacyjnej na terenie gminy Krzeszowice stanowi szansę na sprawniejszą i bardziej efektywną realizację zadań w zakresie polityki społecznej. Współdziałanie uprawdopodabnia bowiem efekt synergii. Ponadto, wspólne zaangażowanie i zaufanie pozwoli na zrównoważony i trwały rozwój całej wspólnoty samorządowej.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
I.5.1 Kontraktowanie wybranych usług społecznych w gminie u organizacji pozarządowych;	Wydział Organizacyjny UM	Organizacje pozarządowe, GOPS, PCPR, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze własne organizacji pozarządowych
I.5.2 Dotowanie wybranych inicjatyw organizacji pozarządowych działających na rzecz polityki społecznej w gminie w ramach Funduszu Inicjatyw Lokalnych;	Wydział Organizacyjny UM	Organizacje pozarządowe, GOPS, PCPR, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze własne organizacji pozarządowych
I.5.3 Tworzenie warunków do powstawania nowych organizacji pozarządowych działających na rzecz polityki społecznej w gminie;	Wydział Organizacyjny UM	Organizacje pozarządowe, GOPS, PCPR, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze własne organizacji pozarządowych
I.5.4 Współpraca, wspieranie (instytucjonalne, organizacyjne, merytoryczne, finansowe, itd.) i inicjowanie powstawania nowych organizacji pozarządowych i instytucji obywatelskich oraz wzmacnianie procesów integracji, w tym szkolenie organizacji pozarządowych w zakresie wystąpień o fundusze;	Wydział Organizacyjny UM	Organizacje pozarządowe, GOPS, PCPR, instytucje pomocy społecznej, funkcjonujące w gminie	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze własne organizacji pozarządowych
I.5.5 Promocja i organizacja wolontariatu.	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Organizacje pozarządowe, GOPS, PCPR, instytucje pomocy społecznej, szkoły	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze własne organizacji pozarządowych

I.6. Cel operacyjny: Wzmacnianie tożsamości lokalnej poprzez pielęgnację historii, kultury i rodzimych tradycji

Cel strategiczny I	**WZROST INTEGRACJI SPOŁĘCZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKLANEJ**
Cel operacyjny I.6	**Wzmacnianie tożsamości lokalnej poprzez pielęgnację historii, kultury i rodzimych tradycji**
Opis celu operacyjnego	Lokalna historia, tradycja i kultura są podstawą integracji mieszkańców, zarówno rdzennych, jak i tych, którzy napływają do gminy. Kultura (i dziedzictwo kulturowe) tworzy bowiem przestrzeń dla komunikacji i współdziałania, pozwala redukować niepewność i stymuluje postawę otwartości, pozytywnie wpływa na poziom spójności społecznej, tworzy więzi lokalne i hamuje rozwój patologii. Bez kultury i powiązanego z nią zaufania społecznego nie jest możliwe właściwe realizowanie zadań w zakresie pomocy społecznej, jak i generalnie – rozwój zrównoważony całej gminy.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
I.6.1 Prezentacja dorobku kulturalnego gminy i organizacja imprez o charakterze artystycznym: – imprezy związane z tradycjami i rocznicami lokalnymi, – imprezy masowe przy okazji świąt i różnych wydarzeń lokalnych, – występy, recitale, prezentacje, koncerty, przeglądy i imprezy towarzyszące o charakterze promocyjnym;	Centrum Kultury i Sportu	Urząd Miejski, Muzeum Ziemi Krzeszowickiej, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
I.6.2 Organizacja cyklicznych imprez dla mieszkańców gminy oraz gości (m.in. mieszkańców Krakowa, Śląska)	Centrum Kultury i Sportu	Urząd Miejski, Muzeum Ziemi Krzeszowickiej, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne
I.6.3 Kultywowanie i promocja dokonań twórców krzeszowickich w sferze kultury i sztuki – organizacja stałej ekspozycji lokalnych twórców w Galerii Krzeszowickiego Ośrodka Kultury;	Centrum Kultury i Sportu	Urząd Miejski, Muzeum Ziemi Krzeszowickiej, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
I.6.4 Rozwój Muzeum Ziemi Krzeszowickiej (wzrost liczby eksponatów, organizacja imprez) jako instytucji wiodącej w promocji lokalnej tradycji;	Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej	Centrum Kultury i Sportu, Urząd Miejski, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne

I.6.5 Rozwój kontaktów z instytucjami wspierającymi rozwój kultury na szczeblu wojewódzkim i krajowym oraz sponsorami współfinansującymi życie kulturalne gminy;	Centrum Kultury i Sportu	Urząd Miejski, Urząd Marszałkowski, Ministerstwo Kultury, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i organizacje gospodarcze	Budżet gminy, fundusze europejskie, sponsorzy
I.6.6 Kształtowanie i promocja pożądanych postaw społecznych, angażujących młodzież w inicjatywy na rzecz gminy i społeczności lokalnej;	UM, szkoły	Centrum Kultury i Sportu, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej, GOPS, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie
I.6.7 Różnicowanie i intensyfikacja działań Centrum Kultury i Sportu na rzecz określonych grup odbiorców – kreowanie ofert dla dzieci i młodzieży, dla rodzin, dla osób starszych;	Centrum Kultury i Sportu	Urząd Miejski, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie,
I.6.8 Uruchomienie działalności kina w Krzeszowicach – wybór i zagospodarowanie sali projekcyjnej, zakup odpowiedniego sprzętu (np. odtwarzacz DVD wraz z systemem nagłaśniającym, projektor multimedialny), powołanie dyskusyjnego klubu filmowego, etc.;	Centrum Kultury i Sportu	Urząd Miejski, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie, sponsorzy
I.6.9 Rozwijanie twórczych uzdolnień w ramach edukacji szkolnej i zajęć pozalekcyjnych;	Szkoły na terenie gminy	Urząd Miejski, organizacje pozarządowe, Centrum Kultury i Sportu	Budżet gminy, fundusze europejskie, sponsorzy
I.6.10 Kształcenie potrzeby uczestnictwa w kulturze, ze szczególnym uwzględnieniem uczestnictwa aktywnego oraz rozwój czytelnictwa.	Centrum Kultury i Sportu, biblioteki	Urząd Miejski, Stowarzyszenie Miłośników Ziemi Krzeszowickiej, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, instytucje kultury	Budżet gminy, fundusze europejskie

OBSZAR PRIORYTETOWY: BEZPIECZNA I ZDROWA GMINA

II. CEL STRATEGICZNY:

ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO

Uzasadnienie

Krzeszowice, leżąc w dogodnej odległości od Krakowa, posiadają potencjał w zakresie przyciągania nowych mieszkańców, zwłaszcza zamożniejszych. Mają także odpowiednie walory ku temu, aby zapraszać turystów i osoby, które wypoczywają w sposób aktywny. Jednak problemem, który niejako burzy poczucie bezpieczeństwa publicznego wśród mieszkańców gminy jest wzrastająca liczba przestępstw pospolitych (także wśród nieletnich), i zwykłych aktów wandalizmu. Problem ten jest efektem ubożenia społeczeństwa, jak również skutkiem pewnych zachowań wynoszonych z domu rodzinnego. W związku z tym istnieje potrzeba koordynacji działań i współpracy wielu instytucji i środowisk mających wpływ na bezpieczeństwo publiczne. Istotnym elementem tych działań powinny być akcje i kampanie informacyjno-prewencyjne adresowane do lokalnej społeczności. Drugim ważnym nurtem, który powinien być rozwijany w gminie jest szeroki zakres działań służących podniesieniu jakości usług medycznych oraz promocji aktywnego, zdrowego i wolnego od uzależnień stylu życia mieszkańców. Gmina Krzeszowice (i samo miasto posiadające charakter uzdrowiskowy) ma niewątpliwe walory rekreacyjne, na bazie których można tworzyć ofertę turystyczną (rekreacyjno-sportową, weekendową) i organizować imprezy służące mieszkańcom i gościom. Trzecim elementem mającym ogromny wpływa na wizerunek gminy jest tworzenie warunków do rozwoju rynku mieszkaniowego w gminie, zarówno związanego z wymogami ustawowymi (mieszkania socjalne), jak również ze wsparciem inicjatyw innych instytucji i osób fizycznych (m.in. Towarzystwa Budownictwa Społecznego, deweloperzy, inwestorzy indywidualni). Rozwój budownictwa mieszkaniowego nie tylko zabezpiecza podstawowe potrzeby bytowe obywateli gminy, ale także „rozkręca" lokalną gospodarkę. Uzupełnieniem tych działań będzie wzrost poziomu estetyki gminy, zachowanie i uporządkowanie terenów zielonych, rozwój oświetlenia w gminie czy odnowienie budynków w centrum miasta - rewitalizacja.

Powyższy cel strategiczny osiągnięty zostanie poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

II.1.Intensyfikacja działań służących bezpieczeństwu publicznemu w gminie,

II.2.Prowadzenie działań służących ograniczeniu zjawiska narkomanii i alkoholizmu,

II.3.Podniesienie jakości usług medycznych w gminie,

II.4.Promocja zdrowego stylu życia mieszkańców i rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej,

II.5.Poprawa warunków mieszkaniowych w gminie,

II.6.Zachowanie wysokiego poziomu estetyki gminy.

Mierniki osiągnięć:

Cele operacyjne	Proponowane mierniki	Źródła danych
II.1. Intensyfikacja działań służących bezpieczeństwu publicznemu w gminie,	Ilość zarejestrowanych wykroczeń na terenie gminy; Wskaźnik zagrożenia przestępstwami zgłoszonymi w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.	Dane Komisariatu w Krzeszowicach
II.2. Prowadzenie działań służących ograniczeniu zjawiska narkomanii i alkoholizmu,	Ilość akcji społecznych, przeprowadzonych we współpracy z mediami, w ceku propagowania modelu życia bez uzależnień; Ilość godzin lekcyjnych dot. edukacji zdrowotnej (z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień), zrealizowanych w szkołach na terenie gminy.	Dane i badania własne UM oraz instytucji polityki społecznej
II.3.Podniesienie jakości usług medycznych w gminie,	Liczba porad w ramach podstawowej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca; Wysokość środków przeznaczonych na wyposażenie oraz modernizację obiektów opieki zdrowotnej na terenie gminy.	Bank Danych Lokalnych; Dane i badania własne UM
II.4.Promocja zdrowego stylu życia mieszkańców i rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej,	Wysokość środków przeznaczonych na rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej; Całkowita długość ścieżek rowerowych w gminie.	Dane i badania własne UM; Bank Danych Lokalnych
II.5.Poprawa warunków mieszkaniowych w gminie,	Powierzchnia terenów gminnych przeznaczonych w planie zagospodarowania przestrzennego pod budownictwo mieszkaniowe; Saldo migracji wewnętrznych i zewnętrznych.	Dane i badania własne UM; Bank Danych Lokalnych
II.6.Zachowanie wysokiego poziomu estetyki gminy.	Ilość przeprowadzonych akcji społecznych, zwiększających świadomość ekologiczną mieszkańców gminy; Wysokość środków publicznych, przeznaczonych na inwestycje związane z poprawą jakości i dostępności terenów zielonych	Dane i badania własne UM

II.1. Cel operacyjny: Intensyfikacja działań służących bezpieczeństwu publicznemu w gminie

Cel strategiczny II	**ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO**
Cel operacyjny II.1	**Intensyfikacja działań służących bezpieczeństwu publicznemu w gminie**
Opis celu operacyjnego	Bezpieczeństwo publiczne stanowi podstawową potrzebę człowieka, a ochrona tego bezpieczeństwa i porządku publicznego należą do zasadniczych zadań władzy publicznej. Współczesna sytuacja społeczno-gospodarcza, jak np. światowy kryzys gospodarczy, bardzo wysoki poziom bezrobocia, rozwarstwienie społeczne, nie sprzyja poziomowi bezpieczeństwa - w trudnych czasach szybciej rośnie poziom przestępczości czy rozwijają się zachowania agresywne, w tym u młodych ludzi. W związku z powyższym, potrzebna jest intensyfikacja działań służących bezpieczeństwu publicznemu w gminie Krzeszowice. Szczególny nacisk należy położyć na rozwój współpracy służb mundurowych, a także samorządów gminnych (Krzeszowice i gminy sąsiednie), samorządu powiatowego, GOPS, szkół, mediów lokalnych i regionalnych, organizacji pozarządowe oraz grup mieszkańców. Rozwiązaniem, które w sposób pozytywny wpływać będzie na poczucie bezpieczeństwa, jest ciągły rozwój systemu monitoringu elektronicznego. Potrzebne są także szerokie akcje informacyjne i prewencyjne, mające na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego wśród mieszkańców gminy. Sprawne i efektywne partnerstwo w zakresie bezpieczeństwa publicznego powoli na wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców, a tym samym podniesienie jakości ich życia.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
II.1.1 Współpraca Policji i Straży Miejskiej w zmniejszaniu przestępczości i minimalizacji zagrożeń w gminie – wymiana informacji, koordynacja działań, wspólne patrole, etc.;	SM	Policja, Urząd Miejski, GOPS	Budżet gminy, budżet powiatu
II.1.2 Prowadzenie stałego monitoringu poziomu przestępczości – opracowanie i aktualizacja gminnej mapy zagrożeń;	SM	Policja, Urząd Miejski, GOPS	Budżet gminy, budżet powiatu
II.1.3 Rozwój systemu monitoringu elektronicznego w gminie – instalacja kamer w kluczowych miejscach w gminie (współpraca z sektorem prywatnym);	Wydział Organizacyjny UM Straż Miejska	Policja, GOPS, przedsiębiorcy	Budżet gminy, fundusze prywatne
II.1.4 Prowadzenie szerokiego zakresu działań informacyjnych i prewencyjnych, mających na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa publicznego wśród mieszkańców gminy;	SM i KP	Urząd Miejski, GOPS, Centrum Kultury i sportu, szkoły, sołtysi, media lokalne i regionalne	Budżet gminy, budżet powiatu, fundusze zewnętrzne
II.1.5 Udzielanie wsparcia materialnego dla Komisariatu Policji w Krzeszowicach (np. zakup komputera, zakup paliwa samochodowego) – współpraca z gminami ościennymi: Czernichów i Jerzmanowice-Przeginia;	Rada Gminy	Komisariat Policji, Starostwo Powiatowe w Krakowie, gmina Czernichów, gmina Jerzmanowice-Przeginia	Budżet gminy

II.1.6 Współpraca służb porządkowych, rodziców, mediów lokalnych, szkół, organizacji pozarządowych służąca zapobieganiu patologiom społecznym wśród dzieci i młodzieży;	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	Straż Miejska, Policja, GOPS, PK „Pierwszy Kontakt", szkoły, rady rodziców, sołtysi, organizacje pozarządowe, media lokalne i regionalne	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne
II.1.7 Rozwój procesu zarządzania kryzysowego – współdziałanie władz gminy z właściwymi podmiotami w zakresie ratowania życia i zdrowia obywateli w przypadku wystąpienia klęsk żywiołowych, wypadków drogowych, awarii technicznych oraz innych miejscowych zagrożeń;	Stanowisko ds. Zarządzania Kryzysowego oraz Ochrony Informacji Niejawnej	Straż Miejska, Policja, Straż Pożarna, GOPS, Starostwo Powiatowe w Krakowie, gminy ościenne, sołtysi	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne
II.1.8 Edukacja na rzecz poprawy bezpieczeństwa, w tym m.in. w zakresie udzielania pierwszej pomocy oraz zachowań w sytuacjach zagrożeń;	Wydział Organizacyjny UM Straż Pożarna	Policja, Straż Miejska, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe, media lokalne i regionalne	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne
II.1.9 Zapewnienie na terenie gminy dostępu do sprzętu specjalistycznego, umożliwiającego udzielenie pierwszej pomocy – m.in. defibrylatorów.	Wydział Organizacyjny UM Straż Pożarna	Policja, Straż Miejska, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne

II.2. Cel operacyjny: Prowadzenie działań służących ograniczeniu zjawiska narkomanii i alkoholizmu

Cel strategiczny II	**ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO**
Cel operacyjny II.2	**Prowadzenie działań służących ograniczeniu zjawiska narkomanii i alkoholizmu**
Opis celu operacyjnego	Wszelkie uzależnienia mają negatywny wpływ kondycję psychofizyczną człowieka. Do najgroźniejszych z nich należą alkoholizm i narkomania. Są one bardzo często powodem trudnej sytuacji życiowej i korzystania z pomocy społecznej. W latach 2007-2011 zaobserwowano wzrost liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej w gminie Krzeszowice z powodu alkoholizmu. Warto przy tym dodać, że statystyki nie obejmują wszystkich przypadków uzależnień od narkotyków i alkoholu w gminie. Na uzależnienie szczególnie narażeni są ludzie młodzi, którzy na skutek wpływu środowiska, problemów z nauką bądź znalezieniem pracy, mogą w ten sposób próbować pozbyć się trosk. Nie zdają sobie sprawy z negatywnych konsekwencji eksperymentowania z silnie uzależniającymi środkami. W związku z powyższym, jednym z wyzwań polityki społecznej w gminie będzie prowadzenie działań służących ograniczeniu zjawiska narkomanii i alkoholizmu. Główny nacisk położony zostanie na profilaktykę uzależnień, nie ograniczając przy tym działań służących wyciągnięciu z nałogu osób uzależnionych. Sposobem na skuteczne działanie będzie ścisła współpraca wielu instytucji lokalnych i regionalnych (ale także rodziców) – pod przewodnictwem Pełnomocnika Burmistrza ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
II.2.1 Rozwój profilaktyki uzależnień: ▪ wydawanie materiałów edukacyjnych na potrzeby realizowanych programów profilaktycznych, ▪ cykle prelekcji, prezentacji i sesji ankietowych w placówkach oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych, ▪ działalność szkoleniowa wśród pracowników służby zdrowia w zakresie profilaktyki uzależnień, ▪ powiązanie organizacji imprez kulturalnych z elementami sportowymi i rekreacyjnymi – organizowanie imprez plenerowych, konkursów promujących trzeźwość, zdrowie i aktywny styl życia, ▪ codzienna opieka nad dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym w placówkach wsparcia dziennego;	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	Urząd Miejski, Straż Miejska, Policja, GOPS, szkoły, instytucje ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze europejskie, sponsorzy

II.2.2 Realizacja w szkołach podstawowych i gimnazjalnych programu edukacji zdrowotnej z uwzględnieniem profilaktyki uzależnień;	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom, szkoły	Urząd Miejski, Straż Miejska, Policja, GOPS, szkoły podstawowe i gimnazjalne, instytucje ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze europejskie
II.2.3 Prowadzenie wspólnych działań z mediami lokalnymi i regionalnymi w celu propagowania modelu życia bez uzależnień;	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	Urząd Miejski, Straż Miejska, Policja, GOPS, szkoły, instytucje ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe, media lokalne i regionalne	Budżet gminy, fundusze europejskie
II.2.4 Doskonalenie działań identyfikacji osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz procesu mobilizacji do podjęcia leczenia odwykowego;	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	Urząd Miejski, Straż Miejska, Policja, GOPS, szkoły, instytucje ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze europejskie
II.2.5 Organizacja cyklicznych zajęć terapeutycznych dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz prowadzenie zajęć terapeutycznych dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym w placówkach wsparcia dziennego;	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	Urząd Miejski, Straż Miejska, Policja, GOPS, szkoły, instytucje ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze europejskie
II.2.6 Udzielanie rodzinom, w których występują problemy z alkoholem i narkotykami, pomocy psychospołecznej, a w szczególności ochrony przed przemocą;	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	Urząd Miejski, Straż Miejska, Policja, GOPS, szkoły, instytucje ochrony zdrowia, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze europejskie
II.2.7 Wspomaganie działalności oraz rozwoju instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii.	Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom	Urząd Miejski, GOPS, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, budżet państwa, fundusze europejskie

II.3. Cel operacyjny: Podniesienie jakości usług medycznych w gminie

Cel strategiczny II	**ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO**
Cel operacyjny II.3	**Podniesienie jakości usług medycznych w gminie**
Opis celu operacyjnego	Jak czytamy w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego „Małopolska 2020", „w obszarze bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców województwa jednym z najważniejszych zadań, stojących przed organizatorami opieki zdrowotnej w regionie, pozostanie poprawa poziomu zdrowia i związanej z nim jakości życia" (SRWM, s. 77). Wyzwaniem dla gminy Krzeszowice jest zapewnienie wszystkim mieszkańcom gminy dostępu do opieki medycznej o wysokim standardzie usług. Konieczne są działania służące podniesieniu jakości oferowanych usług, modernizacji obiektów służby zdrowia i wymiany urządzeń medycznych na nowocześniejsze, a także przedsięwzięcia z zakresu profilaktyki zdrowia i kreowania zdrowego stylu życia mieszkańców. Jest to ważny element poczucia bezpieczeństwa socjalnego mieszkańców, zarówno obecnych, jak również tych planujących osiedlenie się w gminie Krzeszowice.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
II.3.1 Wspieranie procesu wyposażania obiektów opieki zdrowotnej w nowoczesne urządzenia medyczne;	Zakłady Opieki Zdrowotnej	Urząd Miejski, instytucje ochrony zdrowia, funkcjonujące w gminie, GOPS, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne
II.3.2 Rozwój przyjaznego pacjentom zaplecza technicznego w obiektach opieki zdrowotnej (podjazdy dla niepełnosprawnych, windy, poczekalnie, sanitariaty);	Wydział Inwestycji, Remontów i Infrastruktury Technicznej UM	Instytucje ochrony zdrowia, funkcjonujące w gminie, GOPS, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne
II.3.3 Prowadzenie działań z zakresu profilaktyki zdrowia;	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Instytucje ochrony zdrowia, funkcjonujące w gminie, GOPS, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne
II.3.4 Organizacja imprez, festynów, happeningów i konkursów o charakterze międzygminnym, propagujących i krzewiących wartości zdrowotne wśród dzieci i dorosłych – inicjowanie szerokiej współpracy pomiędzy zainteresowanymi podmiotami;	Wydział Organizacyjny UM, Centrum Kultury i Sportu	Instytucje ochrony zdrowia, funkcjonujące w gminie, GOPS, organizacje pozarządowe, media lokalne i regionalne, sąsiednie gminy	Budżet gminy, fundusze europejskie, sponsorzy

II.3.5 Rozwój profilaktyki zdrowotnej w szkołach gminnych.	Placówki oświatowe	Instytucje ochrony zdrowia, funkcjonujące w gminie, GOPS, organizacje pozarządowe, media lokalne i regionalne	Budżet gminy, fundusze europejskie, sponsorzy

II.4. Cel operacyjny: Promocja zdrowego stylu życia mieszkańców i rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej

Cel strategiczny II	**ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO**
Cel operacyjny II.4	**Promocja zdrowego stylu życia mieszkańców i rozwój infrastruktury rekreacyjno-sportowej**
Opis celu operacyjnego	Jak zaznaczono w Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego „Małopolska 2020", „ważnym elementem strategii postępowania będzie mobilizowanie aktywności mieszkańców Małopolski w dziedzinie kultury fizycznej, sportu i rekreacji. Obszar ten wymaga intensywnych działań służących stworzeniu optymalnych warunków dla rozwoju sportu oraz różnorodnych form aktywności ruchowej. Poprawa jakości oraz dostępności infrastruktury sportowej służyć powinna wzmocnieniu pozycji Małopolski (…)" (SRWM, s. 58). Odpowiednia infrastruktura stanowi podstawową determinantę rozwoju sfery rekreacyjno-sportowej w gminie Krzeszowice. Baza służyć może zarówno mieszkańcom gminy (spędzanie wolnego czasu, rozwój fizyczny), jak również turystom i gościom, przybywającym do gminy, głównie na wypoczynek weekendowy. Obecny stopień rozwoju infrastruktury rekreacyjno-sportowej w gminie Krzeszowice nie jest wystarczający, dlatego potrzebne są działania inwestycyjne w tym zakresie. Konieczny jest także rozwój i promocja profesjonalnej oferty, prezentującej różne formy rekreacji, sportu i spędzania wolnego czasu w gminie.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
II.4.1 Opracowanie i promocja ofert wypoczynku weekendowego dla mieszkańców gminy i gości (m.in. mieszkańców Krakowa i Śląska);	Centrum Kultury i Sportu	Urząd Miejski, szkoły, gospodarstwa agroturystyczne, instytucje turystyczne w regionie małopolskim i śląskim, organizacje pozarządowe	Budżet gminy
II.4.2 Stworzenie warunków do powstania ośrodka rekreacyjnego w Tenczynku („Staw Wroński") – infrastruktura, preferencje podatkowe;	Wydział Ochrony Środowiska UM	Inwestorzy prywatni	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne

II.4.3 Kontynuacja rozwoju ścieżek rowerowych i turystycznych – współpraca ze związkami międzygminnymi i organizacjami turystycznymi;	Wydział Inwestycji, Remontów i Infrastruktury Technicznej, Wydział Organizacyjny UM	Związek Gmin Jurajskich, sąsiednie gminy, organizacje turystyczne, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie
II.4.4 Udostępnianie zainteresowanym mieszkańcom gminy obiektów sportowo-rekreacyjnych z uwzględnieniem zasad odpłatności i odpowiedzialności;	Centrum Kultury i Sportu, szkoły	Urząd Miejski, szkoły, organizacje pozarządowe, mieszkańcy	Budżet gminy, fundusze europejskie
II.4.5 Stworzenie preferencji dla osób rozpoczynających i prowadzących działalność agroturystyczną – dostęp do źródeł finansowania, pomoc w promocji gospodarstwa agroturystycznego;	Wydział Organizacyjny UM	Gospodarstwa agroturystyczne, organizacje turystyczne, przedsiębiorcy	Budżet gminy, fundusze prywatne
II.4.6 Promocja, kształtowanie i pobudzanie świadomości społecznej mieszkańców gminy w zakresie zdrowia;	Centrum Kultury i Sportu	Urząd Miejski, organizacje pozarządowe, kluby sportowe, ośrodki zdrowia	Budżet gminy, fundusze prywatne
II.4.7 Zapobieganie otyłości u dzieci i dorosłych poprzez promocję zdrowego odżywiania, aktywności ruchowej i zrównoważonej diety.	Szkoły, organizacje pozarządowe	Urząd Miejski, kluby sportowe, ośrodki zdrowia, Centrum Kultury i Sportu	Budżet gminy, fundusze prywatne

II.5. Cel operacyjny: Poprawa warunków mieszkaniowych w gminie

Cel strategiczny II	**ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO**
Cel operacyjny II.5	**Poprawa warunków mieszkaniowych w gminie**
Opis celu operacyjnego	Przysłowiowy dach na głową jest jedną z podstawowych potrzeb każdego człowieka. Własny dom to dla wielu coś więcej niż tylko budynek i jego wyposażenie. Jednocześnie dla sporej grupy osób pozostaje on jedynie marzeniem. Sytuacja mieszkaniowa w Polsce jest bowiem bardzo trudna. Pod względem nasycenia mieszkaniami, Polska sytuuje się „w ogonie" Unii Europejskiej. Ustawowym obowiązkiem gminy jest zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych obywateli. Jednym z problemów Gminy Krzeszowice pozostaje niewystarczająca infrastruktura mieszkań komunalnych oraz socjalnych. Wyzwaniem na najbliższe lata będzie zatem poprawa warunków mieszkaniowych w gminie, poprzez m.in. pozyskiwanie przez gminę lokali na mieszkania socjalne, a także działania służących rozwojowi nowych form budownictwa i zaangażowanie gminy w tych działaniach. Zaprojektowano również przedsięwzięcia służące rozwojowi budownictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego (wychodzenie naprzeciw inicjatywom inwestorów indywidualnych), głównie poprzez wydzielanie i uzbrajanie nowych terenów mieszkaniowych w gminie.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
II.5.1 Prowadzenie działań służących pozyskaniu przez gminę lokali na mieszkania socjalne – współpraca ze spółdzielniami i wspólnotami mieszkaniowymi, developerami;	Wydział Gospodarowania Mieniem i Planowana Przestrzennego UM	Zakład Administracji Budynków Komunalnych, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, deweloperzy, GOPS	Budżet gminy
II.5.2 Rozwój budownictwa społecznego w gminie (gmina jako udziałowiec Towarzystwa Budownictwa Społecznego);	Wydział Gospodarowania Mieniem i Planowana Przestrzennego UM	Zakład Administracji Budynków Komunalnych, inwestorzy prywatni	Budżet gminy, fundusze prywatne
II.5.3 Tworzenie oferty terenów pod budownictwo mieszkaniowe w gminie (jednorodzinne i wielorodzinne);	Wydział Gospodarowania Mieniem i Planowana Przestrzennego UM	Rada Miejska, właściciele gruntów w gminie	Budżet gminy
II.5.4 Rozwój infrastruktury technicznej na nowych obszarach mieszkaniowych zgodnie z potrzebami mieszkaniowymi obywateli;	Wydział Inwestycji, Remontów i Infrastruktury Technicznej UM	Rada Miejska, właściciele gruntów w gminie	Budżet gminy, fundusze europejskie
II.5.5 Prowadzenie monitoringu potrzeb mieszkaniowych w gminie (podaż/popyt) i systemu wsparcia finansowego dla potrzebujących (dodatki mieszkaniowe).	Wydział Gospodarowania Mieniem i Planowana Przestrzennego UM	Zakład Administracji Budynków Komunalnych, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, deweloperzy, GOPS	Budżet gminy

II.6. Cel operacyjny: Zachowanie wysokiego poziomu estetyki gminy

Cel strategiczny IO	**ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO**
Cel operacyjny II.6	**Zachowanie wysokiego poziomu estetyki gminy**
Opis celu operacyjnego	Jednym z zasadniczych celów Gminy Krzeszowice pozostaje zachowanie i rozwijanie estetyki i funkcjonalności zagospodarowania przestrzeni publicznej - dla potrzeb mieszkańców gmin, przy wsparciu środków zewnętrznych. Gmina Krzeszowice posiada duży potencjał w tym zakresie. Charakteryzują ją bogate walory przyrodnicze i turystyczne, duże powierzchnie zieleni w centrum miasta i jego specyfika (np. obecność parku i pałacu Potockich). Dla wykorzystania tych atutów oraz uczynienia z nich przewagi konkurencyjnej, potrzebne są działania w zakresie podnoszenia estetyki budynków, ulic, parków i placów, przedsięwzięcia służące czystości terenów publicznych i prywatnych, ale także inwestycje, m.in. w oświetlenie dróg i placów, rozwój szlaków spacerowych, odnowienie budynków w centrum miasta (współpraca z właścicielami). Szansą dla gminy są procesy rewitalizacyjne. Ponadto, dla zachowania wysokiego poziomu estetyki gminy, zaplanowano działania, mające na celu systematyczne zwiększanie świadomości ekologicznej mieszkańców.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
II.6.1 Zachowanie estetyki i czystości terenów zielonych w centrum miasta wraz z ich zagospodarowaniem (np. fontanny, miejsca spotkań);	Wydział Ochr. Środ. i Gosp. Komun. UM	Przedsiębiorcy, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki zewnętrzne
II.6.2 Rozwój oświetlenia dróg i placów w gminie (możliwość realizacji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego);	Wydział Inwestycji, Remontów i Infrastruktury Technicznej UM	Przedsiębiorcy	Budżet gminy, fundusze prywatne
II.6.3 Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Krzeszowice	Wydział Inwestycji, Remontów i Infrastruktury Technicznej UM	Właściciele budynków, przedsiębiorcy	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne
II.6.4 Prowadzenie działań na rzecz zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców, związanej zwłaszcza z właściwym gospodarowaniem odpadami – akcje informacyjne, zebrania, szkolenia, imprezy ekologiczne, konkursy, etc.;	Wydział Ochr. Środ. i Gosp. Komun. UM	Przedsiębiorcy, szkoły, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie
II.6.5 Poprawa jakości i dostępności terenów zielonych.	Wydział Inwestycji, Remontów i Infrastruktury Technicznej UM, Wydział Ochr. Środ. i Gosp. Komun. UM	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie

OBSZAR PRIORYTETOWY: ELASTYCZNY RYNEK PRACY

III. CEL STRATEGICZNY:

ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA

Uzasadnienie

Problem bezrobocia dotyczy – z różnym natężeniem – większości gmin województwa małopolskiego. Zjawisko to jest w głównej mierze odzwierciedleniem globalnej sytuacji gospodarczej, charakteryzującej się w ostatnich latach stagnacją. Restrukturyzacja dużych zakładów przemysłowych wiąże się często ze znacznymi cięciami w kadrze pracowniczej. Działania te nie są wsparte kompleksowymi działaniami osłonowymi, które umożliwiłyby osobom odchodzącym z przemysłu przekwalifikowanie się i poszukiwanie nowego miejsca pracy. Z drugiej strony sektor małych i średnich firm nie generuje szybkiego przyrostu nowych miejsc pracy, gdyż nierzadko sam boryka się z trudnościami ekonomicznymi – znacznym obciążeniem fiskalnym, konkurencją. Ponadto widoczne u wielu bezrobotnych bierne zachowania nie ułatwiają działania służbom zatrudnienia. Zjawiskiem naturalnym staje się bezrobocie długotrwałe (powyżej 12 miesięcy), brak zainteresowania ofertami pracy i praca „na czarno".

W gminie Krzeszowice ważne staje się podejmowanie (kontynuowanie) kompleksowych działań aktywizujących wobec osób bezrobotnych, zwłaszcza tych, które posiadają dużo energii i chęci do zaistnienia na rynku pracy, a więc młodzieży. Ważnym i trudnym zadaniem jest aktywizacja pracodawców, zmierzająca do „otworzenia" ich na osoby bezrobotne. Istotne jest wspieranie kobiet w zaspokajaniu ich aspiracji zawodowych i w godzeniu obowiązków rodzinnych i służbowych. Ale zapominać nie można także o osobach z grup marginalizowanych (m.in. osoby niepełnosprawne, uzależnione), które często tylko dzięki pracy mają szansę na integrację ze społeczeństwem. Sprawdzonym narzędziem jest krzewienie postaw przedsiębiorczych, które często tkwią w ludziach, ale nie do końca są wykorzystywane – wsparcie procesu samozatrudnienia, wsparcie osób zakładających własną działalność gospodarczą. Podkreślić należy wagę współpracy w tym zakresie wielu instytucji lokalnych, zarówno publicznych – Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, inne ośrodki pomocy społecznej, jak również przedsiębiorców i organizacji pozarządowych. Współpraca ta już jest widoczna i – dla osiągnięcia celu strategicznego – wymaga dalszego wzmacniania.

Powyższy cel strategiczny osiągnięty zostanie poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

III.1.Aktywizacja zawodowa osób młodych,

III.2.Aktywizacja zawodowa dorosłych,

III.3.Rozwój systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy,

III.4. Promocja przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem samo zatrudnienia.

Mierniki osiągnięć:

Cele operacyjne	Proponowane mierniki	Źródła danych
III.1. Aktywizacja zawodowa osób młodych,	Udział osób w wieku 18-24 lata w ogóle osób bezrobotnych na terenie gminy Udział osób w wieku 25-34 lata w ogóle osób bezrobotnych na terenie gminy	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach
III.2.Aktywizacja zawodowa dorosłych,	Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy Udział osób bezrobotnych z obszaru gminy w ogólnej liczbie osób bezrobotnych na terenie powiatu krakowskiego	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach
III.3. Rozwój systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy,	Liczba osób bezrobotnych z terenu gminy, które ukończyły szkolenia i kursy zawodowe	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach
III.4. Promocja przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem samozatrudnienia.	Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON na terenie gminy w przeliczeniu na 1000 mieszkańców Liczba dotacji udzielonych osobom bezrobotnym na utworzenie działalności gospodarczej Liczba zajęć z przedsiębiorczości dla dzieci i młodzieży realizowanych w szkołach gminnych i placówkach oświatowych	GUS Bank Danych Lokalnych Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach Szkoły i placówki oświatowe

III.1. Cel operacyjny: Aktywizacja zawodowa osób młodych

Cel strategiczny III	**ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA**
Cel operacyjny III.1	**Aktywizacja zawodowa osób młodych**
Opis celu operacyjnego	Analiza danych na temat bezrobocia w gminie Krzeszowice wskazuje na potrzebę tworzenia systemów wsparcia dla osób młodych, które po zakończeniu edukacji są na etapie kształtowania własnego warsztatu zawodowego oraz zdobywania umiejętności. Dużą grupę osób stanowią także osoby bez stażu pracy. Udostępnienie lokalnych programów stażowych i elastycznych form pracy (zastępstwo, praca na odległość, wolontariat) w znaczny sposób mogłoby zmniejszyć liczbę osób bezrobotnych bez stażu pracy, podnosząc ich umiejętności praktyczne, a tym samym zwiększając konkurencyjność na rynku pracy. Równie ważnym kierunkiem działania jest wdrożenie lokalnego systemu doradztwa zawodowego już na szczeblu szkół gimnazjalnych. To na tym etapie dokonywane są wybory dalszej ścieżki edukacji, które nierzadko rzutują na przyszłość młodych ludzi. Niewłaściwie dokonany wybór na tym etapie (dyktowany modą, brakiem wiedzy, przypadkowością) skazuje młodzież na profesje niedostosowane do ich predyspozycji osobowościowych oraz talentów.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
III.1.1 Kontynuowanie współpracy szkół z terenu gminy z doradcami zawodowymi Urzędu Pracy Powiatu Krakowskiego – realizacja projektów z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej;	Szkoły ponadgimnazjalne z terenu gminy, gimnazja	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Budżet gminy, fundusze europejskie, sponsorzy – kapitał prywatny
III.1.2 Podjęcie działań zmierzających do aktywnego objęcia gminy Krzeszowice programem Ministerstwa Polityki Społecznej pod nazwą Mobilne Centra Informacji Zawodowej – mobilny punkt specjalistycznych porad zawodowych, informacji o lokalnym rynku pracy, realizacji specjalistycznych testów predyspozycji zawodowej, etc.;	Ochotniczy Hufiec Pracy w Krzeszowicach	Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Krakowie, Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
III.1.3 Tworzenie na terenie gminy Krzeszowice Szkolnych Ośrodków Kariery (SZOK) przy placówkach oświatowych;	Szkoły z terenu gminy we współpracy z doradcami zawodowymi	Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Krakowie, Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Fundusze europejskie
III.1.4 Stała współpraca ze Starostwem Powiatowym w Krakowie w zakresie monitorowania profili nauczania w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie gminy Krzeszowice i dostosowywania ich do potrzeb szerokiego rynku pracy (nie tylko krzeszowickiego);	Wydział Spraw Obywatelskich UM, Starostwo Powiatowe w Krakowie	Szkoły ponadgimnazjalne z terenu gminy, Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	-

III.1.5 Wdrażanie na terenie gminy Krzeszowice programów innowacyjnych, zawierających nowatorskie podejście do problematyki zwalczania bezrobocia wśród młodzieży i wykorzystujących nowe technologie.	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Prywatni przedsiębiorcy, Starostwo Powiatowe w Krakowie, szkoły ponadgimnazjalne z terenu gminy, Urząd Miejski w Krzeszowicach	Fundusz Pracy, fundusze europejskie

III.2. Cel operacyjny: Aktywizacja zawodowa dorosłych

Cel strategiczny III	**ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA**
Cel operacyjny III.2	**Aktywizacja zawodowa dorosłych**
Opis celu operacyjnego	Działania służące aktywizacji ludności w wieku produkcyjnym służą nie tylko zaspokajaniu ich aspiracji zawodowych, ale także mają na celu zmniejszanie niekorzystnych zjawisk związanych z bezrobociem. Wyrównywanie szans osób zagrożonych marginalizacją na rynku pracy powinno przynieść efekty w postaci wzrostu poziomu ich zatrudnienia oraz podwyższenia statusu społecznego i ekonomicznego. Szczególny nacisk położony jest na grupy szczególnego ryzyka (tj.: długotrwale bezrobotni, osoby zagrożone patologiami, młodzież sprawiająca trudności wychowawcze, etc.), osoby niepełnosprawne oraz kobiety. Działania realizowane w przyszłości na terenie gminy powinny koncentrować się na tworzeniu optymalnych warunków do wszechstronnego i pełnego wykształcenia zawodowego mieszkańców, podnoszenia ich mobilności zawodowej oraz świadczenia pomocy w nabywaniu odpowiednich kwalifikacji. Działania te muszą być prowadzone za pomocą różnorodnych narzędzi i instrumentów aktywizujących. Tylko wtedy będzie można dotrzeć do wszystkich grup docelowych i większości ich członków.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
III.2.1 Realizacja programów z zakresu pośrednictwa pracy i zmiany kwalifikacji ludności – nawiązywanie współpracy z podobnymi podmiotami działającymi w regionie i poza granicami kraju;	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Starostwo Powiatowe w Krakowie, szkoły ponadgimnazjalne z terenu gminy, gimnazja, Ochotniczy Hufiec Pracy	Fundusz Pracy, Fundusze europejskie
III.2.2 Wprowadzanie innowacyjnych technologii i metod pośrednictwa pracy;	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Starostwo Powiatowe w Krakowie	Fundusze europejskie
III.2.3 Stosowanie przez doradców zawodowych nowoczesnych (aktywnych) technik poradnictwa indywidualnego i grupowego – doskonalenie warsztatu pracy;	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Starostwo Powiatowe w Krakowie	Fundusze europejskie
III.2.4 Aktywizacja pracodawców z terenu gminy w zakresie współpracy z Urzędem Pracy Powiatu Krakowskiego oraz osobami bezrobotnymi – akcje promocyjne;	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Urząd Miejski w Krzeszowicach, lokalni przedsiębiorcy	Fundusz Pracy, fundusze europejskie, fundusze prywatne
III.2.5 Organizacja spotkań integracyjnych i motywacyjnych dla kobiet poszukujących pracy;	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Fundusz Pracy, fundusze europejskie, fundusze prywatne

III.2.6 Realizacja projektów skierowanych do kobiet z terenu gminy Krzeszowice z zakresu efektywnego łączenia życia zawodowego i rodzinnego.	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Fundusz Pracy, fundusze europejskie, fundusze prywatne

III.3. Cel operacyjny: Rozwój systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy

Cel strategiczny III	**ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA**
Cel operacyjny III.3	**Rozwój systemu szkoleń i kursów zawodowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy**
Opis celu operacyjnego	System szkoleń i kursów od wielu lat jest jednym z głównych narzędzi aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy w naszym kraju. Udział w szkoleniach jest nie tylko źródłem nowej wiedzy i umiejętności, ale nierzadko jest formą oderwania się od problemów nurtujących na co dzień osoby bezrobotne oraz stanowi forum wymiany doświadczeń przez osoby poszukujące pracy. Tematyka szkoleń powinna być odpowiedzią na rzeczywiste potrzeby osób bezrobotnych i pracodawców, dlatego wymaga systematycznego monitorowania i analizy oczekiwań zainteresowanych grup.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
III.3.1. Systematyczne badanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych;	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Starostwo Powiatowe w Krakowie, rady sołeckie, firmy szkoleniowo-doradcze	Fundusz Pracy, Fundusze europejskie
III.3.2 Promowanie kształcenia ustawicznego – kontynuowanie organizacji kursów i szkoleń doskonalących oraz przekwalifikowujących dla pracujących i bezrobotnych mieszkańców gminy;	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Starostwo Powiatowe w Krakowie, rady sołeckie, firmy szkoleniowo-doradcze	Fundusz Pracy, fundusze europejskie, fundusze prywatne
III.3.3 Organizowanie form kształcenia „na odległość" – rozwój *e-learningu* dla różnych grup odbiorców.	Centrum Kultury i Sportu	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły z terenu gminy, Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego	Fundusze europejskie

III.4. Cel operacyjny: Promocja przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem samozatrudnienia

Cel strategiczny III	**ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA**
Cel operacyjny III.4	**Promocja przedsiębiorczości ze szczególnym uwzględnieniem samozatrudnienia**
Opis celu operacyjnego	Działania kierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy nie mogą ograniczać się tylko do wypłacania zasiłków i pośredniczenia w zatrudnieniu, ale także muszą uwzględniać działania służące krzewieniu wśród tych osób cech przedsiębiorczych. Cechy te często tkwią w ludziach, ale nie są do końca zidentyfikowane i wykorzystywane. Działania szkoleniowo-doradcze, wsparte narzędziami finansowymi (mikropożyczki, poręczenia kredytowe) mogą doprowadzić do wzrostu liczby małych firm w gminie. W tym celu konieczna jest konsolidacja działań wielu instytucji działających w Krzeszowicach, na polu wspierania rozwoju sektora MSP. Dobrze przygotowany i realizowany proces samozatrudnienia jest najefektywniejszym narzędziem przeciwdziałania bezrobociu i likwidacji jego negatywnych, społecznych skutków. Jednak w dużej mierze uzależniony jest też od ogólnej koniunktury gospodarczej w kraju.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
III.4.1 Tworzenie przyjaznych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości – promocja samozatrudnienia wśród dorosłych (kontynuacja udzielania dotacji dla zakładających własną działalność gospodarczą, etc.);	Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Starostwo Powiatowe w Krakowie	Fundusz Pracy, fundusze europejskie
III.4.2 Kontynuacja realizacji szkoleń oraz inicjatyw edukacyjnych (konkursy, zajęcia pozalekcyjne, aktywne techniki nauczania, gry, etc.) w szkołach na terenie gminy, dotyczących zakładania własnej działalności gospodarczej;	Szkoły z terenu gminy	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach, rady sołeckie, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy	Budżet gminy, Fundusz Pracy, fundusze europejskie, fundusze prywatne
III.4.3 Współpraca ze szkołami Gminy Krzeszowice w zakresie realizacji działań propagujących rozpoczynanie i prowadzenie działalności gospodarczej;	Wydział Organizacyjny UM	Szkoły, Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach, organizacje pozarządowe	Fundusze europejskie
III.4.4 Publikowanie na stronie internetowej UM informatorów dla osób chcących rozpocząć działalność gospodarczą.	Wydział Strategii i Planowania UM	Mieszkańcy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe	Budżet gminy

OBSZAR PRIORYTETOWY: PRZYJAZNA SZKOŁA

IV.CEL STRATEGICZNY:

PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

Uzasadnienie

Niniejszy cel strategiczny wpisuje się w szeroki front zagadnień określanych ogólnym mianem wychowania obywatelskiego oraz „rozwoju społeczeństwa opartego na wiedzy". Działania te w Gminie Krzeszowice muszą być prowadzone począwszy od edukacji przedszkolnej poprzez podstawową i gimnazjalną, a skończywszy na organizacji czasu wolnego młodzieży. Ważne jest wdrożenie narzędzi, które będą umożliwiać wyrównywanie szans edukacyjnych młodych ludzi, zwłaszcza tych z rodzin biedniejszych, przygotowanie młodzieży do funkcjonowania w gospodarce globalnej, w środowisku wielonarodowym, do czego niezbędna jest znajomość języków obcych.

Mając świadomość, jak ważna jest aktywność społeczności lokalnej należy czynić działania zwiększające udział mieszkańców w życiu społecznym, udział w organizacjach pozarządowych (krzewienie wolontariatu) i umożliwienie mieszkańcom realizację pomysłów z różnych sfer życia. Działania te muszą być jednak realizowane już od pierwszych lat życia społecznego młodych mieszkańców gminy.

Szkoła jest ponadto instytucją odgrywającą niebagatelną rolę w wychowaniu przyszłych pokoleń. Dzięki niej wykształca się światopogląd młodych ludzi oraz ugruntowuje ich osobowość. Należy dokładać wszelkich starań, aby młodzież kończąca krzeszowickie szkoły umiała znaleźć własne miejsce w dorosłym życiu oraz odpowiedzialnie nim kierowała.

Powyższy cel strategiczny osiągnięty zostanie poprzez realizację następujących celów operacyjnych:

IV.1. Wdrożenie kompleksowej oferty czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,

IV.2. Rozwój funkcji opiekuńczej i wychowawczej krzeszowickich placówek oświatowych,

IV.3 Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu gminy,

IV.4. Doposażenie szkół i placówek kulturalno-oświatowych w nowoczesne narzędzia pracy dydaktycznej.

Mierniki osiągnięć:

Cele operacyjne	Proponowane mierniki	Źródła danych
IV.1.Wdrożenie kompleksowej oferty czasu wolnego dla dzieci i młodzieży,	Liczba konkursów, imprez międzyszkolnych i rozgrywek sportowych organizowanych przez szkoły gminne i placówki oświatowe na terenie gminy Liczba form aktywności kierowanej do dzieci i młodzieży zawarta w ofercie Centrum Kultury i Sportu Liczba uczestników zajęć i innych form aktywności realizowanych przez Centrum Kultury i Sportu	Szkoły i placówki oświatowe Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach
IV.2.Rozwój funkcji opiekuńczej i wychowawczej krzeszowickich placówek oświatowych,	Liczba akcji informacyjnych i praktycznych przeprowadzonych w szkołach gminnych z zakresu przeciwdziałania oraz zapobiegania zagrożeniom Liczba miejsc w stołówkach szkolnych na terenie gminy Liczba uczniów kierowanych do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej	Szkoły i placówki oświatowe Poradnia Psychologiczno-Pedagogicna
IV.3 Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu gminy,	Liczba uczniów zajęć pozalekcyjnych realizowanych w szkoałch gminnych Liczba klas integracyjnych w szkołach gminnych Liczba uczniów uzyskujących stypendia: za szczególne osiągnięcia w nauce, socjalne Wyniki testu po szkole podstawowej Wyniki egzaminu gimnazjalnego	Szkoły i placówki oświatowe Okręgowa Komisja Edukacyjna w Krakowie
IV.4. Doposażenie szkół i placówek kulturalno-oświatowych w nowoczesne narzędzia pracy dydaktycznej.	Liczba woluminów Miejskiej Biblioteki Publicznej w Krzeszowicach oraz jej filii Liczba miejsc w świetlicach szkolnych Liczba komputerów z dostępem do internetu w szkołach gminnych w przeliczeniu na liczbę uczniów	Miejska Biblioteka Publiczna w Krzeszowicach Szkoły i placówki oświatowe

IV.1. Cel operacyjny: Wdrożenie kompleksowej oferty czasu wolnego dla dzieci i młodzieży

Cel strategiczny IV	**PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ**
Cel operacyjny IV.1	**Wdrożenie kompleksowej oferty czasu wolnego dla dzieci i młodzieży**
Opis celu operacyjnego	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży staje się dziś kluczowym wyzwaniem dla szkoły, rodziców i władz samorządowych w kontekście funkcji wychowawczej. To ze względu na stały i „chroniczny" brak środków w polskich samorządach na zadania związane z budowaniem oferty czasu pozaszkolnego dla dzieci i młodzieży rosną zjawiska patologiczne i przestępcze wśród tej grupy społeczeństwa. Młodzi ludzie najczęściej nie mają możliwości realizowania własnych zainteresowań. W wyniku takiej polityki bardzo często dochodzi do kolizji młodzieży z prawem oraz zjawisk patologicznych. Sytuacja ta nie tylko w znaczący sposób pogarsza poziom bezpieczeństwa społeczności lokalnej, ale również powoduje dużo większe wydatki na bezpieczeństwo polskich samorządów. Tymczasem wydaje się, iż najlepszym rozwiązaniem jest prowadzenie atrakcyjnej i dobrze zorganizowanej oferty czasu wolnego, począwszy już od najmłodszych dzieci, kształtując w ten sposób ich światopogląd i osobowość. Uczestnictwo w kołach zainteresowań, zespołach sportowych i artystycznych, a także kołach naukowych w bardzo skuteczny sposób aktywizuje młodych ludzi, czyniąc z nich w przyszłości bardziej zaradnych i wykształconych obywateli gminy. W tym zakresie potrzebna jest współpraca wielu instytucji gminnych i opracowanie efektywnej oferty.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
IV.1.1 Rozszerzenie oferty zagospodarowania czasu wolnego młodzieży Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach – oferta uzupełniająca w stosunku do szkół;	Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach	Urząd Miejski w Krzeszowicach, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, sponsorzy
IV.1.2 Organizowanie różnorodnych konkursów i imprez międzyszkolnych aktywizujących dzieci i młodzież;	Szkoły z terenu gminy	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, sponsorzy
IV.1.3 Organizowanie cyklicznych, międzyszkolnych rozgrywek sportowych na terenie gminy;	Szkoły z terenu gminy	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach, kluby sportowe z terenu gminy, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, sponsorzy
IV.1.4 Powołanie „szkolnych banków czasu";	Szkoły z terenu gminy	Organizacje pozarządowe, Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach,	-

IV.1.5 Inicjowanie i wspieranie grup, zrzeszających osoby młode, celem zagospodarowania czasu wolnego i rozwoju zainteresowań, głównie na obszarach wiejskich.	Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach	Szkoły z terenu gminy, organizacje pozarządowe, kluby sportowe, Urząd Miejski w Krzeszowicach	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, sponsorzy

IV.2. Cel operacyjny: Rozwój funkcji opiekuńczej i wychowawczej krzeszowickich placówek oświatowych

Cel strategiczny IV	**PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ**
Cel operacyjny IV.2	**Rozwój funkcji opiekuńczej i wychowawczej krzeszowickich placówek oświatowych**
Opis celu operacyjnego	Dbałość placówek oświatowych o dzieci i młodzież pochodzącą z grup marginalizowanych i potrzebujących powinna stanowić jedną z podstawowych zasad szeroko rozumianej funkcji opiekuńczej. Począwszy od dbałości o realizację obowiązku szkolnego poprzez stałą i efektywną współpracę z odpowiednimi instytucjami (np. poradnie psychologiczno-pedagogiczne), aż po bezpośrednie wsparcie rzeczowe i finansowe. Niezwykle ważnymi zadaniami w obecnych czasach jest tworzenie oryginalnych projektów pomocy dzieciom i młodzieży potrzebującej oraz poszukiwanie środków finansowych na ich realizację. Szkoły są jednym z wielu podmiotów mogących się ubiegać o środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na podobne cele. Jednak projekty dotyczące wsparcia osób potrzebujących i zapewnienia im bezpieczeństwa powinny być przygotowywane i realizowane przez wiele podmiotów. Dzięki temu działania takie są kompleksowe i znajdują uznanie u grantodawców.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
IV.2.1 Realizacja polityki dbałości o obowiązek szkolny w krzeszowickich placówkach oświatowych;	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Szkoły z tereny gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Budżet gminy
IV.2.2 Zacieśnianie współpracy z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną (reedukacja, poradnictwo dla rodziców, etc.);	Szkoły i przedszkola z terenu gminy	Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Krzeszowicach	Budżet gminy
IV.2.3 Wspieranie działalności szkół związanej z przeciwdziałaniem patologiom społecznym;	Szkoły z terenu gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Urząd Miejski w Krzeszowicach, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, sponsorzy
IV.2.4 Wspieranie działalności stołówek przy placówkach oświatowych;	Szkoły z terenu gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,	Urząd Miejski w Krzeszowicach, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, sponsorzy
IV.2.5 Realizacja programu wsparcia dla rodzin ubogich;	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Szkoły z tereny gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Budżet gminy
IV.2.6 Wspieranie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w kontynuowaniu edukacji – realizacja projektów w ramach specjalistycznych programów pomocowych;	Starostwo Powiatowe w Krakowie	Szkoły z tereny gminy, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Fundusze zewnętrzne

IV.2.7 Prowadzenie działań zapobiegających rozwojowi patologii w szkołach gminnych;	Szkoły z terenu gminy	Policja, Straż Miejska, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski w Krzeszowicach, Pełnomocnik Burmistrza, organizacje pozarządowe	Budżet gminy
IV.2.8 Stopniowe wdrażanie systemu kamer monitorujących bezpieczeństwo w szkołach;	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Szkoły z terenu gminy, Policja, Straż Miejska	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, sponsorzy
IV.2.9 Stałe doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie reagowania na przemoc i patologie w szkołach;	Szkoły z terenu gminy	Policja, Straż Miejska, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Miejski w Krzeszowicach, Pełnomocnik Burmistrza, organizacje pozarządowe	Budżet gminy
IV.2.10 Zwiększenie zakresu i dostępności pomocy psychologicznej w szkołach – poprzez m.in. zwiększenie liczby etatów dla specjalistów w istniejącej poradni.	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Krzeszowicach	Szkoły z terenu gminy, Urząd Miejski w Krzeszowicach	Budżet gminy

IV.3. Cel operacyjny: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu gminy

Cel strategiczny IV	**PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ**
Cel operacyjny IV.3	**Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży z terenu gminy**
Opis celu operacyjnego	Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci z terenu gminy kojarzyło się dawniej głównie z wyrównywaniem warunków nauki pomiędzy dziećmi z terenów wiejskich i miejskich. Obecnie problem ten również ma swoje uzasadnienie w takim kontekście, jednak w warunkach globalizacji obnażył on jeszcze inne formy. Chodzi również o zapewnienie godnych warunków nauki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej fizycznie i umysłowo, wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów z rodzin biednych, które najczęściej nie stać na wiele niezbędnych pomocy naukowych lub kontynuowanie edukacji. Ważne jest aby nie zapominać również o osobach szczególnie uzdolnionych, które w przyszłości mogą stać się poszukiwanymi liderami życia gospodarczego i społecznego gminy. Wyrównywanie szans edukacyjnych należy rozumieć jako zestaw różnych narzędzi, takich jak: fundusze stypendialne, pomoc rzeczową, organizowanie specjalnych kół wsparcia i kół rozwijających zainteresowania, prowadzenia zespołów wyrównawczych dla osób posiadających problemy w nauce, wprowadzanie autorskich programów nauczania – dostosowanych do dzisiejszych potrzeb społecznych (np. programy obywatelskie, walki z przestępczością, prewencji uzależnień, przedsiębiorczości, etc.).

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
IV.3.1 Wspieranie działań zmierzających do powstania funduszu stypendialnego dla dzieci i młodzieży z terenu gminy (fundusz dla dzieci szczególnie uzdolnionych, dla osób z rodzin ubogich);	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Szkoły z terenu gminy, rady sołeckie, organizacje pozarządowe, lokalni przedsiębiorcy	Budżet gminy, fundusze europejskie, fundusze prywatne
IV.3.2 Prowadzenie efektywnej identyfikacji (monitoringu) potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży w placówkach oświatowych;	Szkoły z terenu gminy	Urząd Miejski w Krzeszowicach	Budżet gminy
IV.3.3 Organizacja zajęć pozalekcyjnych zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami;	Szkoły z terenu gminy	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, sponsorzy
IV.3.4 Prowadzenie przedmiotowych zajęć pozalekcyjnych dla uczniów wybitnie zdolnych;	Szkoły z terenu gminy	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, sponsorzy
IV.3.5 Organizacja zajęć dla dzieci i młodzieży posiadającej problemy w nauce – zajęcia wyrównawcze, zespoły korekcyjno-kompensacyjne, nauczanie indywidualne, etc.;	Szkoły z terenu gminy	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, sponsorzy

		Pedagogiczno-Psychologiczna w Krzeszowicach, organizacje pozarządowe	
IV.3.6 Wprowadzanie do szkół autorskich programów nauczania postaw pro-przedsiębiorczych, pro-obywatelskich i pro-europejskich;	Szkoły z terenu gminy	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, sponsorzy
IV.3.7 Opracowanie i wdrażanie alternatywnych form edukacji przedszkolnej na terenie gminy – szczególnie w odniesieniu do dzieci z terenów wiejskich;	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Placówki przedszkolne, prywatni przedsiębiorcy	Budżet gminy, fundusze europejskie
IV.3.8 Realizacja efektywnego systemu przygotowania pięciolatków do edukacji szkolnej;	Szkoły z terenu gminy we współpracy z Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną w Krzeszowicach	Urząd Miejski w Krzeszowicach, placówki przedszkolne i klasy „zerowe”	Budżet gminy, fundusze europejskie
IV.3.9 Stworzenie i rozwój klas integracyjnych w szkołach gminnych i szkolenie nauczycieli wspomagających nauczanie w klasach integracyjnych;	Szkoły z terenu gminy, przedszkola	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Krzeszowicach	Budżet gminy, fundusze europejskie
IV.3.10 Utworzenie klasy z przygotowaniem zawodowym dla gimnazjalistów nie rokujących kontynuacji nauki po gimnazjum.	Szkoły z terenu gminy we współpracy z Wydziałem Spraw Obywatelskich UM	Poradnia Pedagogiczno-Psychologiczna w Krzeszowicach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Pełnomocnik Burmistrza, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie

IV.4. Cel operacyjny Doposażenie szkół i placówek kulturalno-oświatowych w nowoczesne narzędzia pracy dydaktycznej

Cel strategiczny IV	**PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ**
Cel operacyjny IV.4	**Doposażenie szkół i placówek kulturalno-oświatowych w nowoczesne narzędzia pracy dydaktycznej**
Opis celu operacyjnego	Doposażenie szkół oraz placówek kulturalno-oświatowych jest warunkiem niezbędnym do prawidłowego pełnienia przez nie swoich funkcji. Obecna rzeczywistość nie pozwala się już ograniczać wyłącznie do tradycyjnych pomocy naukowych, wykonanych niejednokrotnie przez nauczycieli lub samych uczniów. Obecna, nowoczesna szkoła musi oferować najnowsze i sprawdzone instrumenty nauczania, takie jak: sprzęt komputerowy i multimedialny, Internet, sprzęt audiowizualny, sprzęt do nauki języków obcych, etc. Tylko w ten sposób uczniowie krzeszowickich placówek będą mieli poczucie dobrze prowadzonego procesu edukacyjnego i nie będą odstawali od swoich rywali na przyszłym, konkurencyjnym rynku pracy. Jednak doposażenie szkół i placówek kulturalno-oświatowych w nowoczesne narzędzia pracy dydaktycznej to nie tylko Internet i sprzęt komputerowy, ale również doposażenie księgozbiorów bibliotek gminnych i szkolnych, remonty i rozbudowy obiektów edukacyjnych oraz ustawiczne podnoszenie kwalifikacji pedagogów.

Kierunki działań / zadania	**Instytucja koordynująca**	**Partnerzy**	**Źródła finansowania**
IV.4.1 Wyposażenie placówek oświatowych w profesjonalny sprzęt do nauki języków obcych – organizacja multimedialnych pracowni językowych;	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Szkoły z terenu gminy, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie
IV.4.2 Wyposażenie placówek oświatowych i kulturalnych w sprzęt audiowizualny, oprogramowanie komputerowe i pomoce interaktywne unowocześniające proces edukacyjny;	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Szkoły z terenu gminy, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie
IV.4.3 Poszerzenie oferty edukacyjnej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Krzeszowicach o nowe, atrakcyjne kierunki kształcenia zawodowego;	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych	Urząd Miejski w Krzeszowicach, Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, środki zewnętzrne
IV.4.4 Systematyczne podnoszenie kwalifikacji nauczycieli przedmiotów zawodowych, szczególnie związanych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informatycznych;	Szkoły z terenu gminy	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego, Urząd Miejski w Krzeszowicach, Starostwo Powiatowe w Krakowie, Urząd	Budżet gminy, budżet powiatu, fundusze europejskie

		Pracy Powiatu Krakowskiego Filia w Krzeszowicach	
IV.4.5 Systematyczne uzupełnianie księgozbiorów Miejskiej Biblioteki Publicznej w Krzeszowicach oraz jej filii;	Miejska Biblioteka Publiczna	Urząd Miejski w Krzeszowicach	Budżet gminy, fundusze europejskie, sponsorzy
IV.4.6 Wyposażanie placówek oświatowych w nowoczesny sprzęt i zaplecze sportowe;	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Szkoły z terenu gminy, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze europejskie, sponsorzy
IV.4.7 Prowadzenie prac modernizacyjnych w placówkach oświatowych i ich otoczeniu zgodnie ze zidentyfikowanym zapotrzebowaniem;	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Szkoły z terenu gminy, organizacje pozarządowe	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, sponsorzy
IV.4.8 Organizacja w szkołach świetlic dla młodszych dzieci.	Wydział Spraw Obywatelskich UM	Szkoły z terenu gminy,	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, sponsorzy

RAMY FINANSOWE REALIZACJI STRATEGII

Warunkiem skutecznej i efektywnej realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych będzie zabezpieczenie przez gminę potrzebnych zasobów, w tym odpowiednich środków finansowych. Wysokość wydatków budżetowych na pomoc społeczną i pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej uzależniona jest od kondycji finansowej gminy. Na pomoc społeczną Gmina Krzeszowice przeznaczyła w 2013 roku ponad 8,1 mln zł (10,31% wydatków), a w 2014 roku wydatki planowane są na poziomie 11,5 mln zł (14% wszystkich planowanych wydatków). W ostatnich latach, kwota wydatków wahała się od ok.8 mln zł w 2008 roku do 10,7 mln zł w 2012 roku. W latach 2008-2013 wydatki wynosiły średnio 9 mln zł. Szczegółowe zestawienie zawarte zostało w poniższej tabeli.

Tabela 12. Wydatki budżetu Gminy Krzeszowice na pomoc społeczną w latach 2008-2013/14

	2008		2009		2010		2011		2012		2013		2014 (plan)	
	Wielkość wydatków	**Odsetek ogółu wydatków**	**Wielkość wydatków**	**Odsetek ogółu wydatków**	**Wielkość wydatków**	**Odsetek ogółu wydatków**	**Wielkość wydatków**	**Odsetek ogółu wydatków**	**Wielkość wydatków**	**Odsetek ogółu wydatków**	**Wielkość wydatków**	**Odsetek ogółu wydatków**	**Wielkość wydatków**	**Odsetek ogółu wydatków**
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie pomocy społecznej	8094452	12,2%	8336599	11,3%	9451236	11,0%	9719934	11,4%	10677104	13,2%	8139343	10,31%	11591080	14,02%
Pozostałe*	53686012	80,7%	59880455	81,4%	72461157	84,6%	72039676	84,4%	66216290	82,1%	70827227	89,69%	71078419	85,98%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS oraz GOPS w Krzeszowicach

*POZOSTAŁE: Rolnictwo i łowiectwo, Transport i łączność, Turystyka, Gospodarka mieszkaniowa, Administracja publiczna, Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, Oświata i wychowanie, Ochrona zdrowia, Gospodarka komunalna i ochrona środowiska, Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, Kultura fizyczna

Planuje się, że wydatki budżetowe Gminy Krzeszowice rozdysponowane zostaną w ramach realizacji 4 celów strategicznych:

Cel I Wzrost integracji społecznej w gminie i rozwój aktywności mieszkańców na rzecz wspólnoty lokalnej

Cel II Zapewnienie mieszkańcom gminy wysokiego poziomu bezpieczeństwa publicznego i socjalnego

Cel III Zmniejszenie społecznych skutków bezrobocia w gminie i rozwój nowych form zatrudnienia

Cel IV Przygotowanie młodzieży do aktywnego i odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej

Cel strategiczny nr 1 zawiera w szczególności zdania w bezpośredniej kompetencji Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowicach, dlatego na ich realizację przeznaczone zostanie ok. 65%wszystkich wydatków gminy na pomoc społeczną. Pozostałe 3 cele strategiczne będą realizowane i współrealizowane przez inne podmioty, co wiąże się jednocześnie ze (współ)finansowaniem zadań w ramach innych kategorii budżetowych.

Cel strategiczny nr 2, związany z bezpieczeństwem publicznym, przeciwdziałaniem uzależnieniom, usługami medycznymi, zdrowym stylem życia i tworzeniem dogodnych warunków mieszkaniowych – będzie realizowany z również z innych działów budżetowych, jak: ochrona zdrowia, kultura fizyczna i sport, bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa. Stąd też cel ten w ramach działów związanych z pomocą społeczną dofinansowany zostanie na poziomie ok. 10% wszystkich wydatków na pomoc społeczną.

Cel strategiczny nr 3, związany z poprawą sytuacji na rynku pracy jest realizowany w szczególności przez Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego. Stąd też cel ten w ramach działów związanych z pomocą społeczną dofinansowany zostanie na poziomie ok. 5% wszystkich wydatków na pomoc społeczną.

Cel strategiczny nr 4, związany z edukacją i wychowaniem, ofertą czasu wolnego i kulturalną – będzie realizowany z również z innych działów budżetowych, jak: oświata i wychowanie, kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, turystyka. Stąd też cel ten w ramach działów związanych z pomocą społeczną dofinansowany zostanie na poziomie ok. 20% wszystkich wydatków na pomoc społeczną.

Tabela 39. Prognozowane wydatki budżetu Gminy Krzeszowice na pomoc społeczną w każdym roku realizacji Strategii - w podziale na cele strategiczne

2014 ROK		
Cel	**Prognozowane wydatki [zł]**	**Procent wszystkich wydatków gminy na pomoc społeczną**
Cel I WZROST INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKALNEJ	6 175 000	65%
Cel II ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO	950 000	10%
Cel III ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA	475 000	5%
Cel IV PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	1 900 000	20%
RAZEM	9 500 000	100%

Źródło: opracowanie własne we współpracy z Urzędem Gminy w Krzeszowicach

2015 ROK		
Cel	**Prognozowane wydatki [zł]**	**Procent wszystkich wydatków gminy na pomoc społeczną**
Cel I WZROST INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKALNEJ	6 360 250	65%
Cel II ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO	978 500	10%
Cel III ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA	489 250	5%
Cel IV PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	1 957 000	20%
RAZEM	9 785 000	100%

Źródło: opracowanie własne we współpracy z Urzędem Gminy w Krzeszowicach

2016 ROK		
Cel	**Prognozowane wydatki [zł]**	**Procent wszystkich wydatków gminy na pomoc społeczną**
Cel I WZROST INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKALNEJ	6 551 058	65%
Cel II ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO	1 007 855	10%
Cel III ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA	503 928	5%
Cel IV PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	2 015 710	20%
RAZEM	10 078 551	100%

Źródło: opracowanie własne we współpracy z Urzędem Gminy w Krzeszowicach

2017 ROK		
Cel	**Prognozowane wydatki [zł]**	**Procent wszystkich wydatków gminy na pomoc społeczną**
Cel I WZROST INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKALNEJ	6 747 590	65%
Cel II ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO	1 038 091	10%
Cel III ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA	519 046	5%
Cel IV PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	2 076 181	20%
RAZEM	10350 908	100%

Źródło: opracowanie własne we współpracy z Urzędem Gminy w Krzeszowicach

2018 ROK		
Cel	**Prognozowane wydatki [zł]**	**Procent wszystkich wydatków gminy na pomoc społeczną**
Cel I WZROST INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKALNEJ	6 950 018	65%
Cel II ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO	1 069 234	10%
Cel III ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA	534 617	5%
Cel IV PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	2 138 466	20%
RAZEM	10 692 335	100%

Źródło: opracowanie własne we współpracy z Urzędem Gminy w Krzeszowicach

2019 ROK		
Cel	**Prognozowane wydatki [zł]**	**Procent wszystkich wydatków gminy na pomoc społeczną**
Cel I WZROST INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKALNEJ	7 158 519	65%
Cel II ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO	1 101 311	10%
Cel III ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA	550 656	5%
Cel IV PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	2 202 620	20%
RAZEM	11 013 106	100%

Źródło: opracowanie własne we współpracy z Urzędem Gminy w Krzeszowicach

2020 ROK		
Cel	**Prognozowane wydatki [zł]**	**Procent wszystkich wydatków gminy na pomoc społeczną**
Cel I WZROST INTEGRACJI SPOŁECZNEJ W GMINIE I ROZWÓJ AKTYWNOŚCI MIESZKAŃCÓW NA RZECZ WSPÓLNOTY LOKALNEJ	7 373 275	65%
Cel II ZAPEWNIENIE MIESZKAŃCOM GMINY WYSOKIEGO POZIOMU BEZPIECZEŃSTWA PUBLICZNEGO I SOCJALNEGO	1 134 350	10%
Cel III ZMNIEJSZENIE SPOŁECZNYCH SKUTKÓW BEZROBOCIA W GMINIE I ROZWÓJ NOWYCH FORM ZATRUDNIENIA	567 176	5%
Cel IV PRZYGOTOWANIE MŁODZIEŻY DO AKTYWNEGO I ODPOWIEDZIALNEGO UCZESTNICTWA W ŻYCIU SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	2 268 699	20%
RAZEM	11 343 500	100%

Źródło: opracowanie własne we współpracy z Urzędem Gminy w Krzeszowicach

Poza wskazanymi środkami budżetu gminy, źródłem finansowania Strategii będą m.in.:

- budżet powiatu krakowskiego;
- budżet państwa;
- projekty systemowe i konkursowe w ramach środków z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz Unii Europejskiej, istotnym źródłem będą: Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 i Program Fundusz Inicjatyw Społecznych na lata 2014-2020;
- środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON);
- prywatni sponsorzy, indywidualne wkłady osób - uczestników działań.

Projekty w ramach Strategii będą realizowane w różnych okresach czasowych: od akcji jednorazowych, poprzez działania realizowane przez kilka tygodni, miesięcy, rok, kilka lat, aż do zadań stałych. Działania będą realizowane w ramach własnych zasobów samorządu przy partnerskim udziale organizacji pozarządowych oraz instytucji i podmiotów zewnętrznych. Realizowane projekty powinny cechować się efektywnością, skutecznością i celowością.

SYSTEM MONITORINGU I AKTUALIZOWANIA STRATEGII

Monitorowanie i aktualizację Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice należy rozpatrywać na trzech poziomach:

- organizacyjnym
- merytorycznym
- społecznym

Rekomendacje wdrożeniowe zawierają propozycje działań, których podjęcie może ułatwić wdrożenie zapisów niniejszej strategii oraz umożliwić ich stałe monitorowanie i dostosowywanie do zmieniających się warunków otoczenia społeczno-gospodarczego.

POZIOM ORGANIZACYJNY:

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice nie ogranicza się w swych zapisach tylko do zadań realizowanych bezpośrednio przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Zgodnie z Ustawą z 18 marca 2011 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. nr 81, poz. 440, 2011 r.), strategia proponuje przede wszystkim zadania, które stanowią **wyzwania dla całej społeczności lokalnej** i wszystkich instytucji działających na polu polityki społecznej w gminie. Taka zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej oraz spełnieniem wymogów pwyższej ustawy.

Jednak wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji i współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań wyodrębnionych w Strategii, w dużej mierze będzie zależała od instytucji zarządzającej jej wdrażaniem – **Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krzeszowicach**. Ma to szczególnie istotne znaczenie w przypadku pozyskiwania środków z funduszy Unii Europejskiej, gdzie w nowym okresie programowania (2014-2020) preferowane będą działania na dużą skalę, rozwiązujące problemy zasadnicze dla społeczności lokalnej. Przy realizacji takich projektów niezbędne jest porozumienie i współpraca pomiędzy partnerami, określenie wspólnych koncepcji realizacyjnych i przygotowanie odpowiedniej dokumentacji.

Struktura organizacyjna krzeszowickiego GOPS, dostosowana do pracy ze strategią, powinna uwzględniać powołanie komórki (stanowiska) zajmującego się koordynacją i monitorowaniem zagadnień związanych z rozwojem polityki społecznej w gminie. Osoba (osoby) pełniąca tę funkcję zajęłaby się zatem koordynacją procesu wdrażania strategii rozwiązywania problemów społecznych we współpracy z innymi partnerami.

POZIOM MERYTORYCZNY:

Poziom merytoryczny obejmuje faktyczny element wdrażania i monitorowania zadań zapisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice, przegląd zapisów Strategii i ich aktualizację. W konsekwencji systematycznych działań wdrożeniowych i monitorujących osiągnięte zostaną cele operacyjne (średniookresowe) i strategiczne (długookresowe). Na poziomie merytorycznym ważną rolę przypisuje się Konwentowi Strategicznemu, czyli reprezentacji lokalnych środowisk społecznych, który jako grupa robocza pracująca nad dokumentem Strategii, powinien stać się swoistym komitetem monitorującym proces jego wdrażania. Tym samym Konwent będzie wsparciem merytorycznym dla GOPS, będącego instytucją zarządzającą wdrażaniem Strategii. Ważne, aby w Konwencie brali udział przedstawiciele wszystkich instytucji koordynujących realizację zadań zapisanych w Strategii oraz przedstawiciele Rady Miejskiej.

Wdrażanie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice powinno rozpocząć się od spotkania zorganizowanego przez GOPS z Konwentem Strategicznym. Spotkanie to powinno odbyć się w pierwszej połowie 2015 r. i powinna wówczas zostać dokonana weryfikacja stanu realizacji zadań. Weryfikacji stanu realizacji zadań powinni dokonać członkowie Konwentu Strategicznego na podstawie informacji sprawozdawczej, przygotowywanej okresowo przez GOPS. Podczas spotkania powinna również zostać dokonana hierarchizacja zadań w zależności od aktualnych potrzeb i sytuacji społecznej. Kryteria priorytetyzacji zadań powinny być jasno i precyzyjnie określone przez członków Konwentu. Poniżej zamieszczono przykładowe kryteria wyboru zadań priorytetowych:

- PILNOŚĆ (0-10 punktów)

Czy projekt jest potrzebny lub wymagany prawem na wczoraj, na dziś, w niedalekiej przyszłości czy za kilka lat?

- DŁUGOTRWAŁOŚĆ POŻYTKÓW (0-10 punktów)

Jak długo projekt będzie przynosił pożytki? Przez tydzień, miesiąc, rok, dziesięć lat, kilkadziesiąt lat?

- ZGODNOŚĆ Z TENDENCJAMI (0-10 punktów)

Czy projekt jest zgodny z aktualnymi lub przewidywanymi tendencjami społecznymi, gospodarczymi, politycznymi i technologicznymi?

- POWSZECHNOŚĆ (0-10 punktów)

Jaki procent osób potrzebujących tego projektu będzie z niego korzystać lub odbierać usługi?

- PRZYGOTOWANIE DO REALIZACJI (0-10 punktów)

Czy projekt zostanie uruchomiony natychmiast, wkrótce czy po upływie długiego czasu?

- AKCEPTACJA SPOŁECZNA (0-10 punktów)

Czy realizacja projektu zyska akceptację społeczności lokalnej i partnerów? Czy nie będzie wywoływać konfliktów społecznych?

- DOSTĘPNOŚĆ FUNDUSZY NA REALIZACJĘ (0-10 punktów)

Jakie są dostępne obecnie źródła finansowania projektu? Jaka jest szansa na finansowanie ze źródeł zewnętrznych?

max 70 punktów

Każde zadanie – w zależności od liczby otrzymanych punktów – przypisane będzie do jednej z trzech kategorii:

A) **zadania priorytetowe** – konieczne i przygotowane do realizacji (zakres punktacji: 70-47)

B) **zadania ważne** – nieprzygotowane lub przygotowane, lecz nie wymagające natychmiastowej realizacji (zakres punktacji: 46-24)

C) **zadania pozostałe** – do realizacji w późniejszym okresie (zakres punktacji: 23-0)

Przeglądy strategiczne i aktualizacja Strategii

Przeglądy strategiczne powinny być realizowane cyklicznie, np. na początku roku i generować wnioski do budżetu samorządowego (wymóg ustawowy). Na tych corocznych spotkaniach Konwentu Strategicznego następować będzie priorytetyzacja zadań (według określonych kryteriów) do realizacji na rok kolejny. Członkowie Konwentu, przy wyborze zadań do realizacji, będą brać pod uwagę zarówno nowe oczekiwania społeczności lokalnej i określonych grup społecznych, jak również zmieniające się czynniki środowiska zewnętrznego, np. nowe uregulowania prawne, społeczno-ekonomiczne czy nowe możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Dlatego też przy wyborze zadań do realizacji na rok kolejny, Konwent powinien uwzględniać nie tylko istniejące zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice, ale także nowe, nie ujęte w nim zadania. Sprawozdanie ze spotkań wskazywać powinno priorytety w zakresie realizacji zadań przez GOPS i poszczególne instytucje koordynujące w kolejnym roku budżetowym.

Monitoring Strategii

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych wskaźników społecznych, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i wydajności wdrażania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice, a także jej ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągania. W związku z tym każdy z celów operacyjnych strategii posiada mierniki, które rokrocznie powinny być gromadzone (uzyskiwane od instytucji pokazanych jako źródło danych) i zestawiane wraz z odpowiednimi wnioskami.

Wraz ze sprawozdaniami przygotowywanymi z realizacji zadań strategii Konwent Strategiczny dokonywał będzie oceny zadań realizowanych w roku poprzednim bądź realizowanych obecnie, identyfikował będzie problemy, które ograniczyły bądź uniemożliwiły realizację zadań wyznaczonych oraz proponował niezbędne korekty i zmiany w zakresie tych zadań.

POZIOM SPOŁECZNY:

Poziom społeczny dotyczy pozyskiwania partnerów (lokalnych i zewnętrznych) dla realizacji zadań strategicznych oraz upowszechniania zapisów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Krzeszowice wśród społeczności lokalnej. Działania w tym zakresie będą leżeć w gestii osoby piastującej stanowisko koordynacji Strategii, leżące w strukturach GOPS.

1. ZIDENTYFIKOWANI PARTNERZY GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W ZAKRESIE REALIZACJI STRATEGII:
    - Urząd Miejski w Krzeszowicach
    - Pełnomocnik Burmistrza ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom
    - Sołtysi
    - Straż Miejska w Krzeszowicach,
    - Komisariat Policji w Krzeszowicach
    - Starostwo Powiatowe w Krakowie
    - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
    - Urząd Pracy Powiatu Krakowskiego
    - Centrum Kultury i Sportu w Krzeszowicach
    - Dom Dziecka w Miękini
    - Środowiskowy Dom Samopomocy w Woli Filipowskiej
    - Ochotniczy Hufiec Pracy w Krzeszowicach
    - Szkoły gminne i powiatowe,
    - Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
    - Organizacje pozarządowe
    - Instytucje ochrony zdrowia
    - Media lokalne i regionalne

2. POZYSKIWANIE AKCEPTACJI SPOŁECZNEJ DLA ZADAŃ I PROJEKTÓW STRATEGICZNYCH:

- **Ścisła współpraca władz gminy z sektorem pozarządowym - organizacjami społecznymi (kontraktowanie usług publicznych, partnerstwo w realizacji zadań i pozyskiwaniu środków zewnętrznych),**
- **Ścisła współpraca władz gminy z sektorem gospodarczym (przedsięwzięcia publiczno-prywatne, wspólna promocja samorządu i przedsiębiorców, monitorowanie potrzeb lokalnych pracodawców),**
- Spotkania publiczne z mieszkańcami gminy – przekazywanie obiektywnej informacji mieszkańcom oraz pozyskiwanie informacji zwrotnej (pomysły, sugestie mieszkańców, monitorowanie potrzeb społecznych mieszkańców gminy i przybywających gości);
- Systematyczne zamieszczanie informacji w mediach (lokalnych, regionalnych, internecie) o podejmowanych zadaniach strategicznych – tradycyjne konferencje prasowe, przygotowywanie notatek prasowych z realizowanych zadań, zapraszanie na imprezy lokalne i ponadlokalne).

3. UZYSKIWANIE POPARCIA ZEWNĘTRZNEGO:

- **Efektywne kontakty z władzami powiatu krakowskiego i regionu małopolskiego, lobbing w instytucjach rządowych na rzecz dużych przedsięwzięć lokalnych,**
- Efektywne kontakty z partnerami zewnętrznymi (np. regionalne i rządowe instytucje pomocy społecznej),
- **Współpraca z organizacjami pozarządowymi regionu,**
- **Pogłębianie kontaktów międzynarodowych w celu realizacji zadań wynikających ze strategii (gminy partnerskie, instytucje międzynarodowe, pozyskiwanie partnerów zagranicznych),**
- Kontakty z mediami (regionalne, krajowe) dotyczące podejmowanych zadań strategicznych – nagłaśnianie sukcesów w zakresie polityki społecznej gminy.